

UJ KELELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

4.50 FONT (értéktöbblet adóval)

TEL-AVIV, 1977. OKTÓBER 28., PÉNTEK

8908. szám

CARTER:

»A PALESZTINAIÁKAT MEGILLETIK AZ ÖSSZES EMBERI JOGOK«

Az arab államok nem gyakorolnak nyomást a Biztonsági Tanácsban a palesztinai állam létesítését követelő javaslat megszavazása érdekében — Az UNO általános közgyűlésén

Izraélt támadják a települések miatt

„A palesztinaiakat olyan jogok illetik meg, mint minden más emberi lényt” — mondta tegnap Jimmy Carter amerikai államelnök egy sajtótájékoztatón. Arra a kérdésre, hogy vannak-e a palesztinaiaknak speciális „legitim jogai”, Carter azt válaszolta, hogy az általa említett jogok magukban foglalják az emberi megbecsülést, megfelelő lakáskörülményeket és élelmezést.

„A palesztinaiak fontos menekültcsoportot képeznek” — hangoztatta az amerikai elnök, majd gyorsan hozzáfűzte, „természetesen vannak zsidó menekültek is”.

New York (—) Az arab államok UNO-megbízottai úgy határoztak, hogy nem gyakorolnak nyomást a Biztonsági Tanácsra, hogy az elfogadja az egyiptomi

javaslatot palesztinai állam létesítésére Judeában és Somronban. Az arab országok azért határozták el magukat erre a lépésre, hogy ne kerüljenek konfrontációba az Egyesült Államokkal. Nyugati diplomaták elismerően nyilatkoztak arról a lépésről, megjegyezve, hogy az nemcsak mér-sékletből, hanem „jó politikáról is tanuskodik”.

A Biztonsági Tanács, mint ismeretes, az úgynevezett „Palesztina bizottság” jelentéséről tárgyal. Izraél bojkottálja ezt a bizottságot és nem vesz részt az ülésen. Chájim Herzog, Izraél UNO főmegbízottja nyilatkozatot tett közre, amely szerint a Palesztina bizottság jelentése „recept Izraél elpusztítására a PFSZ alapokmányja szellemében”. Időközben az általános közgyűlés tárgyalásai

a különböző delegátusok, szintén egyöntetűen támadják Izraél telepítési politikáját Judeában és Somronban.

Nincs kizárva, hogy Izraél lesz az egyetlen állam, amely a javaslat ellen szavaz. A szavazásra, a feltételek szerint ma kerül sor. Az amerikai UNO-főmegbízott lesz az utolsó a felszólalók között.

Nyugati diplomaták ellenkezése következtében

A PFSZ MEGBIZOTTJA NEM KAPOTT SZÓLÁSJOGOT BELGRÁDBAN

Lekerült a napirendről a szovjet javaslat

Az Egyesült Államok, valamint más nyugati országok delegátusai megakadályozták azt a kísérletet, hogy a belgrádi konferencián szólják meg a PFSZ megbízottjának.

Az idevonatkozó javaslatot a szovjet megbízott tette a közkeleti ügyekkel foglalkozó bizottságban. Az amerikai delegátus erre azt válaszolta, hogy a Helsinki-i megállapodás biztosítja Izraél és az arab országok számára, hogy hallassák szavukat, — azonban nem teszi lehetővé ugyanezt csoportok és szervezetek számára.

Néhány, főleg a keleti blokkhoz tartozó állam támogatta a szovjet javaslatot, tekintettel azonban, hogy a konferencia csakis egyhangúlag hozott határozatokat fogad el, a javaslat lekerült a napirendről.

»SZÁRÁ« PENZIÓ

NATANJA, KIKÁR HAACMAUT 7.

Tel. 053-23066

Örömmel közöljük, hogy felveszünk nyugdíjasokat, teljes ellátásra.

* SZIGORUAN KÖSER * KELLEMES, TÁGAS SZOBÁK * A PENZIÓ VEZETÉSE MAGAS NIVÓN * UDVIARIAS, EGYÉNI KISZOLGÁLÁS * KITÜNŐ KONYHA * DIÉTÁS KOSZT *

JEHUDA ISZK,

a természetes, elektronikus (paragyógy) kezű csodagyógyászat vezetője az Egyesült Államokból. Fogad (gyermekkori) asztmában szenvedőket, visszamaradt csecsemőket, migrénben, vérkeringési zavarokban, angina pectorisban, aranyérben és más betegségekben szenvedőket. FOGAD A „GORDON” MOZI TERMÉBEN, Hotel Dvora, Tel-Aviv, Ben Jehuda 87 (Gordon u. sark), tel. 03-244366, 03-861939 (Szára), POB. 11559 Tel-Aviv. Naponta, péntek és szerda kivételével, reggel 9-től déli 12-ig.

A KUSZÓ LEÉRTÉKELESEK MEGGYORSÍTÁSA VÁRHATÓ

Ehrlich: „Nem tervezünk nagyobb mértékű leértékelést” — Az érték-többlet-adó behajtási módjának megváltoztatását tanulmányozzák — A Hisztadrut az árak, a bérek és a nyereségek félévi befagyasztását követeli

Szimcha Ehrlich pénzügyminiszter tegnap a Máárivnak, illetve a rádióknak adott nyilatkozatában bejelentette, hogy a pénzügyi kormányzat annak a panasznak a felülvizsgálásával foglalkozik, amely szerint az utóbbi időben csökkent az export haszonkulcsa. Abban az esetben, ha kiderül, hogy ez megfelel a valóságnak, úgy gyorsítani fogják a „kuszó leértékelések” ütemét, de semmiképpen sem hajtának végre nagyobb mérvű leértékelést.

A pénzügyi kormányzat tanulmányozás tárgyává tett más gazdasági intézkedéseket is. Így például, felvetődött a javaslat, hogy 8-ról 10 százalékra emeljék az érték-többlet-adót és ezzel egyidejűleg töröljék a vásárlási adók egy részét.

Ehrlich azt is közölte, hogy a minisztérium a főtisztviselőkkel lefolytatott megbeszélései közepontjában egy olyan javaslat áll, amely megváltoztatja az érték-többlet-adó behajtásának módját. A javaslat szerint az érték-többlet-

többségével levették azt a napirendről.

Végül kijelentette, hogy a kormány egyetlen agorával sem akarja túllépni a költségvetés kereteit. A forgalomban levő pénz összegét legfeljebb hatmilliárd fonttal növelik. Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy az adók behajtása túlhaladja a prognózist és javulás állt be az állami kötvények forgalomba hozatala terén is.

Mint ismeretes, november 1-től 8.8 százalékos drágasági pótlék kerül kifizetésre. A pénzügyi kormányzat megfelelő lépéseket tesz, hogy bevonja az ebből fakadó pénztöbbletet, nehogy ez a fogyasztás emelkedését idézze elő.

Jeruchám Mesel, a Hisztadrut főtájtára, tegnap délelőtt a tel-avivi Dán szállóban rendezett díszében, amelyen az izraeli lapkiadók vettek részt, felhívást intézett a kormányhoz, hogy járuljon hozzá az árak, a bér és a nyereség havi „befagyasztásához”, hogy ez idő alatt a három legfontosabb gazdasági tényező, a kormány, a munkaadók és a Hisztadrut megállapodhasson a követendő gazdasági politikában.

25 százalékkal drágult az üzemanyag

Lapzártakor érkezett jelentés szerint máától kezdve 25 százalékkal drágul mindenfajta üzemanyag, beleértve a háztartási gázt is. Az új árak a következők: 83 oktános benzín literje 6 font az eddigi 4.80 helyett. 94 oktános benzín 6.60 font az eddigi 5.40 helyett. Petróleum 3 font, az eddigi 2.40 helyett. Diesel olaj 2.50 font, 2 font helyett.

Háztartási gáz tartályonként 78 font, az eddigi 62.50 font helyett.

DÁVID IVRI TÁBORNOK

A LÉGIHADERÓ UJ PARANGSNOKA

A légihaderó egyik bázisán ma ünnepélyes szertartás keretében megválik tisztségétől Binjámin Peled tábornok, a fegyvernem eddigi parancsnoka, aki átadja a parancsnokságot utódjának, Dávid Ivri dandártábornoknak. Ivrit ez alkalommal tábornoki rangba léptetik elő. Binjámin Peled tábornok kiválik a hadsereg kötelékéből.

Peled tábornoknak felajánlották, hogy más, magasrangú beosztásban maradjon a hadsereg kötelékében, de elutasította ezt a javaslatot, azzal az indoklással, hogy a vezérkar jelenlegi szervezeti felépítése gyakorlatilag nem teszi lehetővé azt, hogy egy fegyvernem parancsnoka, a tisztségétől való megválas után más, rangjának megfelelő beosztásban tevékenykedjen.

A légihaderó új parancsnoka 43 évvel ezelőtt született Tel-Avivben és 1952-ben vonult be. Egész katonai karrierjét a légihaderó kötelékében töltötte, amely 22 éves korában Angliába küldte továbbképzésre. Onnan visszatérve részt vett 1956-os szináj hadjáratban, majd elváz-

POKOLGÉP

JERUZSALEMBEN

A jeruzsálemi óváros egyik bejáratát képező Jaffa kapu mellett egy járókelő tegnap délelőtt 10.30 órakor kisebb pokolgépet talált. Telefonon értesítette a rendőrséget. A kiérkeztet tüzszerész megvizsgálta a pokolgépet és a környék kiürítése után azt a helyszínen felrobbantotta. A biztonsági közegek átfésülték a környéket, de egyelőre senkit sem tartóztattak le.

Erős rendőri készség mellett

ELTEMETTEK

AZ ÖNGYILKOS NÉMET TERRORISTÁKAT

Bonn (UPI, Reuter, IFP). — A Baader-Meinhoff banda három öngyilkos tagját tegnap széleskörű biztonsági intézkedések mellett temették el a stuttgarti temetőben. Mint ismeretes, a 34 éves Andreas Baader, barátja a 37 éves Gudrun Ensslin, valamint a 33 éves Jan Karl Rassepe, végetvetett életének, miután kiderült, hogy német kommandóosztag felállítását az elrabolt Lufthansa gép utasait.

A temetési menetben résztvevők között néhányan fekete álcát viseltek. Egyesek transzparenciákat tartottak, melyek azzal vádolták a német hatóságokat, hogy meggyilkolták a terroristákat. Megbízható, bonni forrásból

MEGÉRKEZETT

MARC CHAGALL

Marc Chagall, a világhírű, 90 éves zsidó festőművész, tegnap, feleségével együtt a Weizmann Intézet vendégeként egyhetes látogatásra az országba érkezett.

A vendéget Michael Szelca professzor, a Weizmann Intézet igazgatója, a francia nagykövét és más személyiségek fogadták. Marc Chagall, Harold Wilson volt angol miniszterelnökkel együtt vasárnap a Weizmann Intézet díszdoktorává avatják.

IDŐJÁRÁS

Jeruzsálem 9—19, Tel Aviv 15—24, Haifa 16—24, Ludd 12—25, Beer Séva 12—24, Ejlát 15—29 fok.

Drága egyetlen, felejthetetlen anyukám, feleségem, anyósom, nagymamánk

MARTON JUDIT

szül. WELTNER

Celladömök — Rison-Lecion

ithagyott bennünket.

Temetése ma, október 28-én, péntek déli 12 órakor a rison-lecioni Gordon temetőben.

ÖRÖKKÉ SIRATJA LEÁNYA: VICA, FÉRJE: SANYI, VEJE ÉS UNOKÁI

AD 120!

LÉB HILLEL

Kolozsvár — Haifa

70-IK SZÜLETÉSNAPIJÁRA

EGÉSZSÉGET, BOLDOG ÉVEKET KIVÁNNAK

SZERETŐ FELESÉGE: HINDI, GYERMEKEI, UNOKÁJA

Az ajánlatok, melyekről álmodott...

...ma és minden nap 8 lapban egyszerre kerülnek közlésre a „Luách 8 — Luách Mááriv”-ban. Autó? Lakás? Hűtőszekrény? Munka? Hatalmas választékot talál s olyan ajánlatokat is, amelyekre nem is gondolt. Azonnal tanulmányozza a „Luách 8 — Luách Mááriv”-ot. Izraélben nincs hasonló hirdetési eszköz.

(LÁSD 14—23 OLDALAINKAT)

עמידה איתנה

מנהיגי יהדות ארה"ב הוכיחו את נאמנותם ליהדות ולמדינת ישראל...

מנהיגי יהדות ארצות הברית לא הסתירו את אכזבתם ממימשל קרטס המחזר אחרי הערבים הודיעו במפורש כי מדיניות זאת מסכנת את קיומה של ישראל...

לאחר הפגישה נוסרה, כי הברלי השקפות נשארו בעינם. אך יש להניח, כי המימשל השכיל להבין, כי כל סחף נוסף בעמדה האמריקנית לכיוון הערבים: כל נסיון להפעיל לחץ על ישראל יתקל בהתנגדות הנמרצת ביותר של יהדות ארה"ב...

אנחנו, בישראל, נוכל לקבוע בנאווה ובסיפוק, כי אחינו האמריקנים עומדים איתנו לצידנו ונוכל לסמוך על עזרתם, שאנו זקוקים לה במאבקנו הקשה.

MERÉSZ KIÁLLÁS

Az Egyesült Államok zsidóságának vezetői hebizonyították zsidóság és Izráel iránti hűségüket. Ha az amerikai kormányzat valóban megpróbálta különválasztani az amerikai zsidóság zsidó érzelmeit az amerikai állampolgári hűségétől...

Az amerikai zsidó vezetők nem titkolták, hogy csalódtak a Carter-kormányzatban, amely az arabok kegyeit keresi. Világosan kifejezésre juttatták, hogy ez a politika Izráel létét veszélyezteti.

A találkozó után közölték, hogy a nézeteltérések továbbra is fennállnak. Feltételezhető azonban, hogy az amerikai kormányzat megértette, miszerint minden további eltolódás az arab álláspont felé, minden olyan kísérlet, hogy nyomást gyakoroljanak Izráelre, az amerikai zsidóság — amely még mindig jelentős tényező az Egyesült Államok közéletében — legerélyesebb ellenállásába ütközik.

Mi, Izráelben büszkén és meglegevéssel állapíthatjuk meg, hogy amerikai testvéreink szilárdan állnak oldalunkon és ezért számíthatunk segítségükre, melyre szükségünk van nehéz küzdelmünkben.

RÖVIDESEN MEGNYILIK AZ AGGOKHÁZA ÁRÁDON!

SZOBÁK HÁZASPÁROK ÉS EGYEDÜLÁLLÓK SZÁMÁRA, HOZZÁTARTOZÓ KONYHÁVAL ÉS MELLÉKHÉLYISÉGEKKEL

ORVOSI FELÜGYELET

KORLÁTOZOTT SZÁMU HELY Részletek Krausz úrnál, tel. 057-97364, d.e. 8-13-ig és d.u. 17-20-ig

A H.O.H. ELNÖKSÉGI ÜLÉSE

A Hitáhdut Oléj Hungária központi elnöksége rendkívüli ülést tartott. A tárgysorozat első pontja a Világszövetség központi elnöke megválasztásának kérdése...

A kérdés alapos és mélyreható megvitatása nyomán kialakult az izráeli központ egyöntetű álláspontja, mely szerint az elnökválasztást semmiképpen sem lehet levezetés, illetve körkérés útján lebonyolítani.

Az izráeli központ megítélése szerint megérett az idő arra, hogy nagyobb felelősségérzettel, átértékeljük a Világszövetség működésének alapjául szolgáló egész koncepciót.

Ezért is az izráeli központ úgy véli, hogy a Fettman-alapítvány — a Közép-európai Katedra — felavatása a júzsailemi Héber Egyetemen, jó alkalmat kínál arra, hogy decemberben világszövetségi konferenciát tartsanak Izráelben...

A decemberben megtartandó világszövetségi konferencia előkészítésére bizottság alakult, amelynek tagjai: dr. Kertész Pál és dr. Deutsch Ferenc...

A H.O.H. országos elnöksége ezután a rádió magyar adásának megszüntetésével foglalkozott, s ezzel kapcsolatban a következő határozatokat hozta:

- 1. A H.O.H., mint az Izráelben élő, magyarajkú polgárok érdekképviseleti szerve, a legelősebben tiltakozik a Rádióhatóság egyoldalú, igazságtalan, minden belátást nélkülöző határozata ellen.
2. A H.O.H. központja és helyi csoportjai táviratban tiltakoznak a magyar nyelvű adás megszüntetése miatt.
3. A központi elnökség sürgős kihallgatást kér ebben az ügyben dr. Jozsef Burg, Zvulun Hammer és Gideon Pát miniszterektől, valamint Lörincz Slomó és Jákov Gross Kneszet-képviselőktől.
4. A H.O.H. elnöksége érintkezése lép a héber lapok magyar származású újságíróival és velük egyetértésben, a héber sajtó segítségét kéri a súlyos sérelem orvoslására.

Az elnökség végül a Moádon-bizottság javaslatára elvileg jóváhagyta a tel-avivi H.O.H.-terem eladását.

A tárgysorozathoz hozzászóltak, illetve a vitában résztvettek: dr. Hermann Dezső, dr. Spiegel Jehuda, Schwarz Mose, Fürtös Simon, Hegyesi Eliezer, dr. Deutsch Ferenc és Farkas Tibor.

MUNKAUGYI MINISZTERIUM KUPÁT CHOLIM KÖZPONT Szakmai oktatási és továbbképző ügyszakály Oktatási osztály
GAZDASÁGI VEZETŐNÖKET ÉS KONYHA VEZETŐNÖKET KÉPZŐ INTÉZET (a Beifinson orvosi központ mellett)
MEGKEZDŐDÖTT A BEIRATKOZÁS A GAZDASÁGI VEZETŐNÖKET ÉS KONYHA VEZETŐNÖKET KÉPZŐ KURZUSRA amely 1977 decemberében indul

ELADÓT KERES CSILLÁRÜZLET szerelni tudással, 45-55 év közt, román, jiddis, ivrit tudással. „RÁZ-OR”, TEL-AVIV, HÁSARON U. 9. Tel. 31972

Berkovits Miklós (Kanadából) keresi miskolci hozzátartozóit, Kohn Józsefet Komjátiból és testvérét Grünwaldné Erzsébetet, továbbá volt iskolatársait, akik az „Erzsébet” iskolába jártak és emlékeznek rá. Címe: Szinai Hotel, Tel-Aviv, Trumpeldor 11, szoba 1005, tel. 52621

»OFNÁT MAUZNER« keres

- 1. GYAKORLOTT VARRÓNÓT gombvarró, gomblyukázó, blindstich (felszegő) gépekhez.
2. GYAKORLOTT RUHAVARRÓNÓKET Singer- és overlock géphez.
3. GYAKORLOTT VARRÓNÓKET Singer- és overlock géppel rendelkezőket, otthoni munkára.
4. GYAKORLOTT SEGÉDSZABÁSZT
5. GYAKORLOTT ELADÓNÓT aki ért minőségi ellenőrzéshez.

ÁLLANDÓ MUNKA, JÓ FELTÉTELEK T.A., Herzl 66, tel. 03-822530, 03-822173

A NAGY MÉRETEKET VISELŐ NŐNEK! Örizz meg jó megjelenésed! A 78-AS TÉLI DIVAT LEGJAVA SPORTSZERŰ ÉS ELEGANS MODELLEK NAGY MÉRETEKBE Kosztümök * Nadragók * Ruhák Szoknyák * Szevterek Kaphatók a maga nemében egyedülálló üzletben, amely jó megjelenést nyújt és nagy udvariassággal fuller figure fashion HAIFA • NORDAU 9 • TELEFON: 66 50 76

HENIG HALINKA 77-İK SZÜLETÉSNAJPA MEGÜNNEPLÉSÉRE AMELYET 1977 NOV. 2-ÁN, SZERDAN ESTE 20.00 ÓRAKOR TARTUNK LAKÁSUNKON. BEÉR-SÉVA, MIVCA LOT U. 5. TEL. 057-74033

BLAU JOSZÉF Rámát-Eljájhu 65-İK SZÜLETÉSNAJPARA MINDEN JÓT, SOK BOLDOGSÁGOT KIVÁN 120-IG szerető felesége: Szára, a gyerekek és az unokák

TANUKAT KERESK akik ismernek szülőhelyemről: FACET (Lugos megye), Románia (vizonttanuskodás ellenében). Kérem, írjanak címre. KÁIN EFRAJIM, Kirját-Benjámín, Blok 3 (Haifa)

UJ OLEKNAK ÉS VÁTIKOKNAK «MONDIAL 2000» Tel-Aviv, Derech Petách Tikva 9 (Amcorral szemben), tel. 624901 FREDY MARCUSOHN — BACAU Gáz- és villanykályhák különböző méretekbén és fűtőképességgel. Légszabályozók nyárra és télre, minden gyártmány: Amcor, Tadiran, Philco, Electra. Frizsiderek, mosógépek, mosogatógépek, televíziók választéka, az összes híres gyáraktól. Vállalunk megrendeléseket izráeli fontért Akai, Grundig, Schaub-Lorenz stereo készülék-re és Schaub-Lorenz, Grundig, Graetz stb. televíziókra „AMCOR” GYÁRTMÁNYOK VEZÉRKÉPVISELETE UJ! AUTÓRÁDIÓK ÁRUSITÁSA IZRAÉLI FONTÉRT FONTOS ELÖNYÖK UJ OLEKNAK

A polgár értelmének lebecsülése

Írta: SÁBTÁJ HIMMELFARB

Ez a hét duslakodott belpolitikai eseményekben, kivált, hogy a DÁS csatlakozása következtében kiszélesedett a kormány parlamentaris bázisa. Feltehető, hogy a polgárok nagy érdeklődéssel követték a DÁS-ban lezajló heves vitákat, kivált amikor a mozgalom vezetője, professor Jigáél Jádín címére irányított vádak nyomán nagy feszültség támadt a pártban.

Ha azokból a kijelentésekből indulunk ki, amelyek a DÁS nagytanácsában a vita során, majd a koalíciós csatlakozásról hozott határozatok következtében hangzottak el, akkor azt kell feltételeznünk, hogy az ügynek még folytatása is lesz, mert hiszen a mozgalom tagjainak jelentős része nem törődik bele a DÁS állásponjtában beállott fordulatba, legkevésbé a Jádín professzor felfogásában tapasztaltat, aki ő szerinte elfordult a mozgalom alapelveitől és választóival szemben vállalt kötelezettségeitől, s aki ahelyett, hogy a választások során az Izraeli polgárainak tett ígéreteket váltaná be, inkább a kormányhoz való csatlakozást választotta.

A kormány, miután a DÁS csatlakozott hozzá, most 17 minisztere van. Még mielőtt a DÁS hivatalosan is csatlakozott volna a kormányhoz, a miniszterelnök közölte a Likud Kneszet-csoportjával, hogy a közeli hetekben szándékában áll további tárca nélküli két minisztert, egyike a Chéru, a másikat a liberálisok frakciójából a kormányba hozni, hogy a DÁS belépése nyomán kialakult politikai erőviszonyokat kiegyensúlyozottabbá tegye. Mivel Beginnek ez a közlése nem javaslat, hanem bejelentés volt, ezért olyhá kell vennünk, hogy az izraeli kormány, rovidesen 19 minisztere lesz. A miniszterek száma és a kormány funkcionális működése már a Rábin kormány idejében megbeszélés tárgyát képezte, kivált amikor az elhatározta a népjóléti minisztérium felállítását. Rábin terve annak idején csak óhaj maradt, mert a népjóléti minisztérium felállítását akkor meggátolták a koalíciós számítások.

Akkoriban súlyos támadások is érték Rábin azert, hogy nem képes keresztül vinni a kormány határozatát, amely, mint mondtuk, csak papír-határozat maradt.

A legutóbbi választások előtt a Likud professor József Romra, a haifai egyetem Likud-párti tanárára bízta a minisztériumok felépítésének átszervezésére vonatkozó terv előkészítését, azzal a kifejezéssel irányzattal, hogy amennyire csak lehet, csökkentse a minisztériumok számát több minisztérium egyesítésé révén.

Amikor kiderült, hogy a választásokat a Likud nyerte meg, professor Rom tervét elfogadták és elhatározták a megvalósítását. Az egyes minisztériumok egyesítéséről szóló bejelentést (a közlekedésügyi a távközléssel, a turisztikait a kereskedelmi- és ipar-minisztériummal, a rendőrségit a belügygel, a munkügyi a jóléti) annak idején nyilvánvaló örömmel fogadták Izrael polgárai, akik ebben nemcsak a kormányhivatalok munkájának a hatékonyabbá tételét látták, hanem jelentős anyagi megtakarításokat is.

De már kevéssel a kormány megalakulása után kiderült, hogy Rom professor minden reorganizációs javaslatából semmisse maradt meg a miniszterek számának csökkentését illetően, márpedig ha ezt nem teszik, akkor nyilvánvaló, hogy a fölös bürokráciát sem számolhatják fel, nem beszélve arról, hogy ez esetben anyagi megtakarításokról sem lehet szó.

Itt azonban emlékeztetnünk kell arra, hogy az előző kormány 20 minisztere volt, noha annak keretében működött az a négy minisztérium is, amelyeket nem egyesítettek másokkal, mint a Begin kormány tette, ha tehát számításba vesszük, hogy a jelenlegi kormány energiagyi minisztériumot is létesített, akkor kiderül, hogy a mostani kormány, végeredményben hárommal kevesebb a minisztériuma, mint elődjének, miniszterinek száma azonban csak eggyel kevesebb, mint a Rábin kormányé.

Mi több, a jelenlegi kormány, mint mostot alminisztere van olyan minisztériumokban, amelyekben az előző kormány idején nem működött helyettes: értjük ezalatt a kereskedelmi- és iparügyben, a pénzügyben, a honvédelmi minisztériumban kinevezettek, a miniszterelnök helyettesét és Áridort, a miniszterelnökség miniszterét.

Az utóbbi időben már arról is szó esett, hogy további alminisztereket is kineveznek: mint kitudódott, a kormányelnök felkérte Jádín professzort, hogy a DÁS miniszterek egyelőre halasszák el alminiszterek kinevezését. Begin e felkérése sokakat meglepett, de alig egy nap elteltével már ki is derült, hogy e felkérés hátterében az a szándéka áll, hogy ez alkalommal minden alminiszterségi kérdést rendezzen, mert mint kitudódott, vannak még Beginnek egyéb kötelezettségei is alminiszteri tisztségbe kinevezendő személyiségekkel szemben.

Nyilvánosságra jutott, például, hogy Jádín

professzor már hivatalba lépésének napján helyettesének akarta kinevezni mozgalombeli kiútdőtársát, Zoréát, aki ezek szerint a helyettes helyettese lett volna, mert hiszen maga Jádín is miniszterelnök helyettesként működik. Már maga az ötlet elképesztő volt, kivált az a sietés, amellyel Jádín a DÁS-nak a kormányba való belépéséért kiútdőtársa iránti adósságát törleszteni igyekezett, ami azt a benyomást keltette, hogy a kinevezést nem szükséglet diktálta, mint inkább a zsákány szétkapkodásának a vágya, mert hiszen Jádín professzorban még ki sem kristályosodhatott, mi az ő népjóléti meghatározott feladata akkor, amikor külön népjóléti és társadalomügyi miniszter is van, hiszen közütdött, hogy a miniszterelnök feladatát ő majd csak a miniszterelnök távollétében tölti be. Felőtök tehát a kérdés, miért akarta Jádín professzor oly hirtelen Zoréát helyetteseként kinevezni.

Ugy látszik, Zoréa még magánál Jádinnal is világosabban átlátta a szándékot, mert a felkérés udvariasan elhárította. Mikoris érdeme emlékeztetnünk arra is, hogy a sajtó közlései szerint Begin ahhoz kötötte Jádín helyettesének a kinevezését, hogy ugyanakkor Seidelt a népjóléti minisztérium alminiszterévé nevezzék ki. Amennyiben e sajtóközlés téves lenne, kívánatos volna, hogy a miniszterelnökség hivatalosan is megcáfolja, mert ha ezt nem teszi, akkor fel kell vetni a kérdést: miért szabad a Likud embereinek alminisztereket kinevezniük, a DÁS minisztereknek pedig vizsontszolgáltatás megegyezést kell kötniök ahhoz, hogy ők is kinevezethessék a maguk alminiszterét. Amivel nem a DÁS miniszterek terveit kívánjuk támogatni — ha ugyan vannak ilyen tervek egyáltalán —, hanem azt kívánjuk kiemelni, hogy az alminiszterségek inflációja már most is elég rohamos az előző kormányhoz képest, amelynek mindössze két alminisztere volt.

Ha azonban a DÁS emberei, noha a választások előtt másként prédikáltak, mégis az alminiszteri kinevezések mellett döntenek, akkor szuverén joguk a jelölések előterjesztése, s nem kell kiegyezéses üzletekbe belemenniük, mert ezek csak azt a benyomást erősítik meg, hogy mégsem szükségszerű, funkcionális kinevezésekről, hanem igenis a zsákány szétosztásról van szó, márpedig ez a jelenség kiáltó ellentétben állana a szilárd kormányzat elvével, amit nem más, mint éppen Rom professzor, a Likud embere ajánlott. De, ugy látszik, a javaslata csak akkor volt jó, amikor a Likud még nem tudta, győze-e a Kneszet választásokon, amde mihelyt kiderült, hogy valóban a Likud kerül kormányra, Rom terve azonnal semmivé vált, s a kormány miniszterének száma éles ellentétben áll az általa javasolt 12-tagú kormány tervével, miközben egyre gyarapszik az alminiszterek száma is. Bár Rom professzor legutóbbi nyilatkozataiból az tűnik ki, hogy politikai megfontolások szerint, nem zárják ki a nagyobb számú kinevezéseket.

Ha viszont ez a helyzet, akkor mi volt kifogásolható az előző kormány szervezeti felépítésében?

Mivére és minő joggal beszélnek akkor felegetett föléről, vagyis előző kormányok által hátrahagyott romokról?

Az igazság az, hogy a több párt koalíciójára épített kormányok soha nem képesek a legmegfelelőbb, legfunkcionálisabb módon működni, mert mindig számításba kell venniök a koalíciós szükségleteket, s mert minden koalíciós pártnak meg vannak nemcsak a miniszter jelöltjei, hanem az alminiszter jelöltjei is, mint ahogy vezérigazgató, főtisztviselő, sajtó főfőr, titkárnő és más kandi-dátusai is, ami nemcsak a kormányapparátust terheli, hanem komoly pénzpocsékláshoz is vezet, mert hiszen, ki nem tudja, mekkora költségekkel jár ma a minisztériumok üzemeltetése, a fizetésekben kívül autótartásban, telefonban és egyebekben is.

Ugy látszik, a jelenlegi kormány csak most tudja meg, melyek a valós lehetőségei az apparátus felépítésének olyan javaslatok alapján, amelyek elméletileg szépek és jók, de a gyakorlatban fahatkat sem érnek.

Amikor a DÁS nagytanácsa a héten úgy döntött, hogy csatlakozik a kormány-koalícióhoz, ülést tartott a Likud Kneszet-csoportja, s ott a kormányfő részletekkel szolgált a DÁS belépése és feltételei felől. Másnap a sajtóban kurta közlemény jelentette, hogy Ézer Weizman hadügyminiszter dicséret ott a DÁS belépési határozatát, s a többi közt azt is mondtotta, hogy ez a lépés sieteti a Máárách széthullását.

Nem lehet napirendre térni Weizmannak e kijelentése felett, mégpedig nem az ő véleménye és a Máárách-hoz való viszonyulása, hanem amiatt a kifejezése mögött rejlő veszély miatt, hogy aki a nagy nyilvánosság előtt így nyilatkozik az ellenzék széthullását illetően

(Folytatása az utolsó oldalon)

A terror – Németország dilemmája

Schmidt kancellár kormánya nem sokáig örülhetett a Mogadisu-akció sikerének. Az elhurcolt Hans-Martin Schleyer meggyilkolása és Andreas Baader valamint társai igen kétséges „öngyilkossága” a Stammheim-fogházban, ismét fokozta a feszültséget és a belső ellentéteket. Még meg kell küzdeni a dilemmával: hogyan lehet leküzdeni a terrort a demokratikus, törvényes államrendszer megőrzése mellett?

Ismeretes a németországi terror fejlődése a hatvanas évek „parlamenten kívüli ellenzéké”, az APO óta, addig a baloldali fasizmusig, amelyet az RAF, a Baader — Meinhof-féle „Vörös front frakció” jelképez. A pseudoliberális tömegközlési eszközök (így a Zeit hetilap) üres fecsegése a jogállam veszélyeztetéséről, megfélekedve a weimari köztársaság szomorú tanulságairól, ugyanugy hozzájárult ehhez, mint jobboldali körök túlzott reagálása minden ellen, ami baloldalinak nevezhető. Kialakultak a terrorcsoportok, amelyeknél az anarchista szlengbe öltözött, régismert, hazug, marxista jelszavak eredetileg egyfajta eszmei háttér képét adták, amíg végül a gyilkolás, pusztítás, rablás, az erőszak öncélúvá vált.

Az utólagos szemrehányásnak nincs értelme. Mégis tanulni kell a mult hibáiból, ha a jövőben el akarják kerülni őket. A hibák — sajnos — ugyanugy halmozódnak, mint a terror áldozatai. Kellemetlen, de meg kell mondani: a németek csak akkor ébredtek fel, amikor a német Lufthansa gépét német utasokkal hurcolták el — amikor nemcsak a szövet-

Lufthansa szolgáltatta, amely hatalmas váltságdíjakat fizetett Vádjá Chádád terrorlegényeinek az elhurcolt repülőgépek és utasok fejében. Ez tette lehetővé Chádád és bandái számára a további merényleteket a Lufthansa, az Air France, a TWA repülőgépei ellen. Ezekben vezérszerepet játszanak a német börtönökből elhurcolások révén kiszabadított terroristák!

Nem érdemes megemlíteni, hogy Izrael hosszú éveken keresztül óvta a világot a terroristáknak való behódolástól, ami csak újabb terrort szül. Nem szívesen hallják az emlékeztetést. Arra is utalnak, hogy megtanulták a leckét és 5 (öt), évvel München után — ahol a németek tehetetlensége hozzájárult az izraeli sportolók halálához — már sikeresen bevetették a határrendőrség GSG-9 jelzésű kommandócsoportját.

ABU DAUD ÉS DR. CHÁDÁD

Csakhogy a határrendőrségi repülőosztag nem pótolhatja a helyes kormánypolitikát. Németországban ma már nem tűrik oly türelmesen arab terroristák garázdálkodását, mint Franciaországban, ahol a hatóságok diszkrét védelmét élvezik (ami nem mentesítette az Air France repülőgépét az elhurcolástól). De amikor Párizsban gyorsan helyreigazított hatósági tévedés folytán letartóztatták a müncheni vírfürdő tervezőjét, Abu Daudot, a németek nem siettek a kiadatási kéressel. Valamilyen másodrangú főtisztviselő úgy vélekedett, hogy kellemetlen lenne bebörtönözni egy „palesztinai hazafit” és esetleg még bűnpért is rendezni, ami bizonyos kellemetlen retorziókat válthatna ki. Bevárták tehát, amíg a franciák (sietve) hazaküldték Abu Daudot Beirutba.

Csakhogy azt is tudják már némethonban, hogy Abu Daud és más terrorvezérek, úgymint Vádjá Chádád, szoros kapcsolatban állnak a német terroristákkal. Nem lehet elkerülni a következtetést: minden engedékenység az arab terroristákkal szemben végeredményben fokozza a német terror erjét!

FELVILÁGOSÍTÁS, NEM HITLER-KULTUSZ

A terror-megelőzése nem csupán a repülőforgalom biztonsági intézkedéseit jelenti. A legfontosabb preventív intézkedés: a nevelés, oktatás, felvilágosítás, a szabad véleménynyilvánítás pozitív befolyásolása, azon demokratikus szabadságjogok értékének tudatosítása, amelyek az új német alkotmány alapját képezik.

A Baader — Meinhof banda híveit és hasonló terroristákat persze nem lehet befolyásolni. Ezek vakon rohannak a következő merénylet, az újabb gyilkosság felé, ragaszkodva örült elképzelésükhöz, hogy terrortal felbomlaszthatja a társadalmat és annak romjain majd jobb világot épül.

A terrormozgalom terjedésének azonban elejét veheti az RAF őrültéséről való felvilágosítás. Sajnos, olyan jelek is mutatkoznak, hogy jobboldali körök felhasználják az alkalmat a baloldali mozgalmakkal való általános leszámolásra, ami természetesen ismét a terroristák malmára hajtja a vizet. A Hitler-kultusz felújításának hatósági eltűrése nem a megelőző útja a preventív felvilágosításnak!

Világosan le kell szögezni, hogy a gyilkosság az gyilkosság, bármily legyen is a gyilkos motivációja. A meggyilkolt számára teljesen mindegy, hogy a tettes a bűnöző alvilághoz, vagy a terror-alvilághoz tartozott-e. A gyilkosság után tuszok elfogása a legocsányabb bűn. Aki ártatlan emberek elfogása, kínzása, vagy meggyilkolása büntetést követi el, azt igazmatlanul üldözni kell. Aki pedig az ilyen bűnöket hazafiaknak, gerilláknak nevezi számárá, és mentegeti tetteiket, az megnyitja az utat a terror számára, amely végül az ő életét fenyegeti. Oly emberi társadalom, amely nem tud védekezni a terror ellen, arra a pusztulásra van ítélve, amelyet Andreas Baader, Ulrike Meinhof, Gudrun Ensslin és a többi irgalmatlan gyilkos oly szívesen látott volna.

STAMMHEIM ÉS MAJDANEK

Törvényes alapokon álló államban minden gyilkost bíróság elé kell állítani. Nem sűrűnk a Stammheim börtön foglyait, sem Schleyer volt SS-tisztet, aki a „cseh — morva protektorátus” gazdasági kizsákmányolásának egyik megbízottja volt. De Schleyer gyilkosait el kell fogni és bíróság elé kell állítani, ugyanugy, mint azokat, akik esetleg „megrendezték” a négyeszeres „öngyilkosságot” Stammheim börtönében.

Sajnos, a német igazságszolgáltatással bajok vannak. Ennek éppen Stammheim az egyik jellemzője. Milyen óriási költséggel épült a külön börtön, saját tárgyalóteremmel, milyen sokáig húzódtott maga a bűnper Baader és társai ellen. Mennyi lehetőséget nyújtottak a terrorbandákkal titokban együttműködő védőknek az igazságszolgáltatás sabotálására és áskálódó propagandára!

Végül pedig még az is kiderült most, hogy a bevehetetlen fellegvárban, az ország legjobbban őrzött börtönében, a foglyok birtokában lőfegyver és rádiófelszerelés volt, amelyvel nem csak egymásközt, hanem valószínűleg a külvilággal is kapcsolatot tartottak fenn. Nem is volt szükségük a védők postaszolgálatára, hogy cellájukból dirigálják a terrort! Komédiának is beillene, ha nem lenne oly elszomorító...

Csakhogy mindez nem Stammheimben kezdődik. Az igazságszolgáltatási komédia elejét a nácierekben kell keresni. Eklatáns példája a májdánéki príbékek bűnper. A védők, a bíróság segítségével, komédiávsz torzítják a tömeggyilkosságok tragédiáját. A tanukat, akik jórészt idős, megöregt emberek, bohócokká degradálják, kigunyolják. Persze, mindez szigorúan törvényes formában történik. Erre nagyon ügyelnek. Csak éppen az igazság hiányzik a törvényes eljárásból.

Nem lehet elkerülni a benyomást, hogy a német hatóságok, az antidemokratikus eljárás vádjától való féltelmükben, egyenesen behátrálnak az antidemokrácia ingoványába. Minek hoz a Bundestag nagysietve újabb, felesleges és helytelen irányzatú terror-ellenes törvényeket, ahelyett, hogy a bűnügy perrendtartást hozná rendbe és így tenné lehetővé mindenfajta gyilkos gyors és igazságos elítélését, anélkül, hogy a bíróságok nevéseges elsáncolására kényszerüljenek egy Stammheim-fellegvárban? Miért uszítják a rendőrséget — borzalmas emlékeket felidézve — a koruknak megfelelően baloldali tendenciájú fiatalok ellen, akiket „terror-szimpatizánsokként” bélyegeznek meg és miért nem tisztítják meg inkább a bíróságokat és az állami hivatalokat a náci-szimpatizánsoktól?

A Mogadisu-akció rendkívül népszerű volt. A német kormány, mint most be kell bizonyítani, hogy képes népszerűtlen lépésekre is, az új német demokrácia védelmére, jobb és baloldali ellenségeivel szemben!

AZ ESEMÉNYEK MARGÓJÁRA

Írta: ARAD GIDEON

ségi főügyészt gyilkolták meg, hanem — horribile dictu — egy bankárt és a nagyipari szövetség vezetőjét, egy volt SS-tisztet.

A BAJ MEGELŐZÉSE EGYSZERŰBB

Mogadisuiban ugyan világosan fel lehetett ismerni az izraeli Entebbe-akció taktikai tanulságait, de ezen túlmenően minden hasonlat téves. Schmidt kancellár kormánya sohasem küldhetne volna Ulrich Wegener kommandócsoportját egy távoli, ellenséges országba, hogy ottan szabadítsa ki tuszokat.

De miért volt szükség Mogadisu-ra? Egyszerűbb és sokkal kevésbé kockázatos lett volna, ha Németország és a többi európai állam komoly erőfeszítéseket tesz repülőgéprablások elhárítására. Az El Al, amely egykor a legikálózottamadosok főcélpontja volt, ma a világ legbiztonságosabb légijárataival dicsekedhet. Ez ugyan sok pénzbe, munkaerőbe és fáradságba kerül, az utasok számára is bizonyos kényelmetlenséget jelent — de sokkal egyszerűbb, olcsóbb és kockázatmentesebb, mint a terroristák követelésének kielégítése, elítelt bűnözők szabadonbocsátása további gaztetek elkövetésére, valamint a terroristák kasszájának megtöltése váltságdíjjal, vagy pedig tuszok és bátor kommandók életének kockáztatása.

A legtöbb bűnös mulasztást ezen a téren természetesen a franciák követték el. A francia kormány, amelynek ismert opportunizmusát nem korlátozzák lelkiismereti kérdések, ugy hitte, hogy ha lepaktál a terroristákkal, ezek megkímélik a franciákat és az Air-France repülőgépeit.

De Németországban is még nemrég „palesztinai gerilláknak”, azaz holmi szabadságharcosoknak neveztek azokat a banditákat, akik az Air France gépét átírányították Entebbebe, Idi Amin karmaiba. Hiszen végül „csak” az izraeli utasokat tartották tuszokként fogva. És amikor kommandóink oly bravurozó módon kiszabadították a tuszokat, az UNO osztrák főtükára és párizsi kormánykörök az ugandai szuverenitás megsértését kifogásolták!

Most végre a németek is felfedezték a terroristákat. De ugy látszik, még mindig nem vették tudomásul, hogy ugyanazon terrorközpont tervezte és szervezte az Entebbe és Mogadisu repülőterein lezárult repülőgéprablásokat!

A LUFTHANSA PENZÉN

Dr. Vádjá Chádád áll a terrorcsoport élén, amely mindkét esetben megkísérelte a Stammheim börtönben fogvatartott német terroristák kiszabadítását. Dr. Chádád, aki szinleg megszakitotta a kapcsolatot a németek által „felszabadított mozgalomként” elismert PFSz-szel és annak Dr. Chabas-féle ágával, a legulsóbb terrorcselekmények tervezője. Kiképzőbort tart a fenn Dél-Jemenben, Áden közelében, ahol a repülőterei rendőrség kiszolgáltatta a szerencsétlen Schumann pilótakapitányt a terroristáknak. Időnként Irákban tűnik fel dr. Chádád, aki jól tervez és bőséges anyagi eszközökkel rendelkezik. Honnan veszi a pénzt? Nos, az alaptöket a

BŐRKABÁTOK
NAGY MÓDELL-ÉS SZINVALASZTEK
FERFIÁK ÉS NŐK SZÁMÁRA.
„BIGDÉJ CHEN”
DAVID BLÜTNER JUMI
TEL-AVIV, ALLENBY 09., I. EM.
(a nagytemplommal szemben).
TELEFON: 291693

Gyapju és kammgam női kabát- és zsaketygár keres
SZABÓKAT
benti és otthoni munkára, kitűnő feltételekkel
KUTTNER
TEL-AVIV, ALLENBY 83 * TEL. 291650

»HITLER, EGY KARRIER TÖRTÉNETE«

SZUBJEKTIV BESZÁMOLÓ EGY FILMRŐL

... tessék rám haragudni, de még most, leheggadt fejjel is képtelen vagyok szabályos filmkritikát írni a „Hitler, egy karrier története” című nyugat-német alkotásról. Pedig már öt kerek hét telt el, amióta a hannoveri moziból kitértem, arról nem is szólva, hogy immár több mint harminc esztendő múlt el, amióta az a „bizonyos karrier” végérvényesen befejeztett. Mégis, számomra (s úgy érzem minden zsidó, minden üldözött számára) nehéz az esztétika törvényei szerint mérlegelni ezt a filmet, művelődéstörténeti korszakba, gondolati rendszerbe, irodalmi irányzatba, filmrendezői izléstörvények keretei közé helyezni. Pedig, bevallom, ez lenne a legkényelmesebb megoldás. És már játszom is a gondolattal: hölgyeim és uraim — mondanám hűvös akadémikus fölényrel — minden egyes könyv filmre vitele specifikus probléma-köteget vet fel, hiszen két különböző faj, kora művészeti ág egybeötövéséről van szó. Ha nem is maradéktalanul, de szalagra kell fordítani a szépirodalom belső csodáját, s elhittetni, hogy így valós. Joachim Fest írt egy hatszáz oldalas Hitler életrajzot. Elfogulatlan szemmel tudta látni és láttatni Hitler; nem mint kirívó érdekességet, bárdolatlan gyilkost, vagy rendhagyó koponyát kezelte, hanem mint történelmi jelenséget, a közelmúlt letagadhatatlan valóságát. Nézzük hát meg, hogy a könyvből készült film írja-e rendezője, miként szelektált, milyen rendezői iskola törvényei szerint közelítette meg témakörét? Milyen ritmus-szokások szerint pergeti mondanivalóját? Módszerint vajon, miként közelíti meg hősét s a mű egésze milyen „filmalkotási-iskola” közeli rokona? Vagy — játszunk tovább: vajon az esztétika finom mérlegén el lehetne-e dönteni azt, hogy a szeptés, a körülírás filmje-e az, ami előtünk lepergett, vagy a szorongás neorealista kimondásának, sokk-hatásos alkotása?

Véleményem szerint ebből a műkritikus, esztétizáló játékból ennyi elég. Nem erre kíváncsi az olvasó. Különösen ebben az esetben mellőzhető a patikamérleg, hiszen az első nagyszabású, átfogó igényű, három órás Hitler-filmről van szó. Rosszul fejeztem ki magam, igenis szükség van a fentemlített patikamérlegre (de még mennyire!), csak épp nem filmsztétikát kell rajta mérni, hanem a valóság-hűséget. Mert, szerintem, ez a Hitler-film által fölvetett sok probléma közül a centrikus kérdés: ugy igaz-e a Hitler-kép, mint ahogy levetítik előtünk, vagy pedig mást láttunk, mint amilyen valójában a III. Birodalom Führere volt? Erre az alapkérdésre legalább olyan nehéz objektív módon válaszolni, mint arra a másikra, hogy miként fogadta a német közönség az új alkotást? Én, a magam részéről iskolás módon a következőket mondanám: a film Hitler portréja, egy dokumentum-film korlátain belül, reális, a hitleri-politika viszont erősen hiányos. Erre a vádra Joachim Fest válasza (a televízióban hangzott

el) a következő volt: „én, nem a hitlerizmus történetét filmesítettem meg, hanem csak egy Hitler-portrét szerettem volna felvázolni a mai nézők előtt, a meglévő dokumentum-filmek és a fellelhető fényképek segítségével”. Védekezésnek elfogadható, de ez egy pillanatra sem mentesíti a hibákat. Hiszen hogyan lehet egy gyilkost az áldozatától függetlenül bemutatni? Mit ér az a Hitler-film, amelynek csupán másodrendű vonulata az általa folytatott politika? Ugyanis maga a szerző, szerencsére téved, ha akarja, ha nem, érzékeltette, dokumentálta egy alapvetően hamis, embertelen ideológia kibontakozását, amelynek gyakorlatba illesztése teltett a világtörténelem eddigi minden terror-uralmán. De — sajnos — a filmnek ez a vonulata sokkal hiányosabb, szürkébb, mint a látványosságoktól nem mentes Führer-kép. És épp ezért kelt hiányérzetet, ezért szívesen fel nem egyszer az értő-néző, ezért torzít nem egy helyen a Hitler-film.

Hogyan magyarázzam meg kézzelfoghatóbban? Amig a néző benn ül a moziban és előtte megelevenednek a hitleri gárda vezetői, a nemzeti-szocialista pártnapok, a félelmetes ünnepi marsok, a fáklás tömegfelvonulások, a Hitlerjugend-találkozók, az üdvözlő fűherri szónoklatok; amig a nézőt lekötö a hitleri armádiák győzelmi sorozatairól készült eredeti felvételek sora, a kivégzések kegyetlensége, a goebbelsi propaganda-gépezet bemutatása, majd a teljes vereség káosza, addig nincs semmi baj, nincs hiányérzet az embernek. Csak amikor lanyhul a mozgókép lekötő-varázsa, akkor gyulnak ki az agyakban a felkiáltó-, és kérdőjelek. „Hó-hó! De tulajdonképpen, hogy került uralomra ez a senki-ember? Ki állt mögötte? Milyen erő- és pénzcsoport? Hó-hó! Miért ez az örömmámorban uszó tömeg az utcán? Miért ez az egyöntetű és hihetetlen népszerűség? Ellenzői nem voltak? És nem utolsó sorban hol van a „zsidó-kérdés” végleges megoldásának megfogalmazása? Kibontakozása? A népirítás? Hol vannak — kérdelem megrökönyödve — hol vannak Fest úr, a légerek? Hol van Auschwitz? A gettók sora? A gázkamra-rendszer? A krematórium?”

Fest, a film szerzője, ezt a kérdés-sorozatot sem kerüli meg. Tévén nyilatkozatában azt mondta, hogy ha jobban odafigyel az ember 3-4-szer is szerepelnek a légerek. (Igaz, de

csak pillanatokig.) Továbbá: hogy az eredeti négy és félórás filmben benne volt, de kurtítani kellett és végül ezek a részek kikerültek belőle... Hogy miért pont ezek a dokumentumok hulltak ki a filmből, azt nem kellett túl sokat magyarázni. Megfelelt rá a sajtó: „Mert a német tömegekben igen népszerűtlen ennek az ügynek az emlegése.” Elhiszem! Mégis csak cáfolhatatlan, való tényekről van szó — a hitleri gondolkodási mód legretentesebb fejezetéről. Hallottam más érveket is: „Hitler elsősorban a német nép tömeggyilkosa volt (ez is igaz), tehát erre kellett helyezni a hangsúlyt”. Nagyon helyes! De, ez nem zárja ki, hogy a többi nép, elsősorban a zsidóság, tömeggyilkosaként is vádoljuk: fénnel, dokumentummal, képpel, filmmel. Milyen Hitler-film az, ahol a zsidóság kiirtása mellékzongorák szerepel? Hamis. Sőt, meghamisított. Mert Hitler 104 bszédének mindegyikében szerepel a zsidókérdés; még a világháború megkezdését bejelentő történelmi beszédének első mondata is a zsidóság tájékozó dühű vádolásával kezdődik.

Persze, nem szabad túlzásba esnünk, sem csapdába! — és zsidó-filmet kérnünk számon egy Hitler-filmről. Hiszen az oroszoknak, angoloknak, amerikaiaknak, lengyeleknek, franciáknak, belgáknak, hollandoknak is van némi számonkérni valójuk Hitlerrel. És nem utolsó sorban, magának a német népek, amelyet a világtörténelem legvéresebb, legkegyetlenebb háborújába heccelt a Führer.

És itt érkezünk el a Hitler-film másik, megoldatlan és elég fényes problémájához. — Milyen mértékben felelős maga a német nép a hitlerizmusért? Mert ahogy a filmből is kiderül, százazrek és milliók lelkesedtek ezért az emberért. Döbbenetek a Hitler-fogadtatásokról, a tömegfelvonulásokról készült felvételek. Micsoda őszinte örömmámor az arcon! Nehezen hihető, hogy ezeket kivégeztyelték az utcára s hogy nem akarták Hitlerrel. Ha pedig akarták, és mellette álltak, akkor... Nem folytatom! Nincs értelme ezt a harminc éves vitát ismét megnyitni. Mindenestre azok, akiket ez a film megörökít, az erény, az ellenállás, az antifaszizmus hibájába nem estek. Ez holtbiztos!

Ragyogó a filmnek az az oknyomozása, amely szinte lépcsőről lépcsőre követi, nem

csak ennek a karriernek a siker-állomásait, hanem Hitler megalomániájának kifejlődését, a meghasonlás, az örület jeleit, az agyi-elborulás, az idegösszeomlás képletét. Egy-egy pergesében megállított, kinagyított képpel bizonyítja az emberi elfajulást; a hitleri tekintet közelképe, a Führer egy-egy kezmozdulata, az arcvonások degradálódása, a reszkető kezek mindennél többet mondó vallomása — felejthetetlen. Rögződik a nézőbe a hitleri uszítás és a harcterek, a vérmezők közötti kapcsolódás; a demagóg szónoklatok és tettek ellentéte. Érdekes a Röhm és az SA megzedeledését, a Kirstályéjszaka pogromhangulatát megörökítő képsorozat. Kitérően érzékelteti a film a kibontakozó véget, a zsarnokot, akinek immár nincs hatalma, de mégis hisz még benne, és a maga körül keletkezett irt, amiben élni nem hisz.

Számomra külön élményt jelentett megfigyelni a mozi közönséget. A telt sorokat fiatalok töltötték meg, no meg idős urak és hölgyek. Azok az ifjak, akik eddig vajmi keveset hallottak Hitlerrel. Egy felmérés szerint száz 14 éves német fiatalból csupán négy (!) felelt korrekten arra a kérdésre, hogy ki volt Hitler. Viszont nem volt ritka az olyan bődületes válasz, hogy „H. volt a 19. század legnagyobb német hadvezére, vagy: H. találta ki az atombombát, de mivel zsidó származású volt, nem hagyták érvényesülni, vagy H. alapította meg a Szövetségi Köztársaságot és átvette a hatalmat... A legkedvesebb válasz: H. egy kiüregedett futballjátékos, aki miatt sok mérkőzést vesztek a németek... Nos, ezek a fiatalok és a többiek szájátva nézték a filmet, de jóízűen fel-felkacagtak Hitler teatrális mozgását, beszédét figyelve. Később unatkoz-

ni kezdtek és néhányan másfél óra múlva elhagyták a termet. Nem találták elég érdekesnek, ők nem ilyen horror-t akartak... Az idősebbek viszont nem restelték a ki-kibúlló könnyeket törölgetni. Tán nem annyira a régi szép időknek szót ezt a könnyhullatás, mint az elröppent ifjuságnak, a megrokkant életeknek.

... A film ösgermán hadijátékokkal kezdődik — Hitler tiszteletére elevenítette fel egy Hitlerjugend színjátszó-csoport a barbár törzs harci ünnepeit (eredeti filmfelvétel); a film vége pedig persze maga a vég, s egy levegőbe repített óriási horogkereszt, amely a Reichstag épületét ékesítette. E két szimbólum között feszül a történelmi ív, s játszódik le egy különleges német karrier története.

Az alkotás, gyengeségével, torzításaival együtt — tett, kiállítás, szembenézés, — a multal való leszámolás őszinte és keserves aktsusa. Döbbenetes történelmi lecke nem csak fiúknak, lányoknak, hanem népeknak, országoknak is. Néma felszólítás azokhoz, akik ezt a szembenézését korántsem végezték el ilyen mélyen és körültekintően. Sőt sehogyl... Ugyanakkor áthallásos alkotás — minden diktatúra vezére feszengve nézheti — ha nézi — kísértetiesen hasonlítanak egymáshoz az egyeduralmak.

X

Egy kora délutáni előadáson láttam a filmet. A világ sok millió nézőjétől eltérően, nem Franciaországban, Belgiumban, Angliában, vagy Hollandiában néztem meg a Hitler-filmet, hanem Németországban. (S ez nagy különbség!) Amikor kijöttem a moziból, a német utca, a német szó, a német ember fogadott. Az egykori szereplők, az egykori statiszták, vagy egykori áldozatok fiai, lányai. Lehet, hogy elfogult vagyok és egészen biztos, túlérzékeny. Nem tudom szavakba önteni elnémetültságot, de némán viselni a szavak kikívánczosságát sem. Ezért ez a szubjektív beszámoló. Ezért vagyok szomorú, nagyon szomorú.

DÁNOS MIKLÓS

BASELI LEVÉL

TÉMÁK, JEGYZETEK, ÖTLETEK

1. Az osztályharc egyre élesebb formákat ölt — mondaná Sztálin elvtárs. Németországban náci szülők, náciaknak nevelt gyermekei tartják fogolyként a „Vörös Hadsereg népi börtönében” az egykori SS-t. Schleyert, a Mercedes gyár vezetésének tagját és a német munkaadók szervezeteinek elnökét. Svájcban, Európa leggazdagabb országában pedig az Iso-Rivolta, Lamborghini, Monteverdi, Porsche, Ferrari tulajdonosok indították be osztályharcukat. Első rohamuknak áldozatai a zürichi és genfi radarkészülékek, az ugynevezett „automatikus sebességmérő gépek”, amelyek valóban automatikusan mérik a sebességet és ha az autótulajdonos a megengedettnél gyorsabban halad, akkor le is fényképezik. Az így készült képet pedig a rendőrség figyelmesen az autótulajdonos rendelkezésére biza küldi, ami a svájci frank állandóan emelkedő áránál fogva dollárban egyre több. Tízezer frank ugyanis, öt évvel ezelőtt kétezer dollár volt, ma meg négyezerkétszáz. Ezzel szemben autóban egyre kevesebb: öt évvel ezelőtt ez még egy Audi ára volt, ma már a legkisebb Fiat is többre kerül. Éppen csak a benzín ára tartja magát, mert az arab sejkék a legszivesebben svájci frankba fektetik pénzüiket.

De maradjunk témánknál. A világ minden országában (Németországban és egyes arab országok kivételével) korlátozták az autók legfelsőbb megengedett sebességét, rögtön a jom-kipuri háborút követő olajválság ideje alatt. Elsősorban, mert a gyorsabban haladó autók több benzint fogyaszt, másodsorban meg, mert több balesetet is okoz. Svájcban az autószerződés százharminccal, a mellékutakon meg százszázalékosan szabad futnia az autónak, kilométerben és óráként (ez körülbelül annyi, amennyit egy relatív szabályosan utazó izraeli autóvezető tesz meg, a megengedett órákénti kilencven helyett). Svájcban ezt azonban komolyan veszik és a gyorsabban rohanókat radarokkal kontrollálják és meg is büntetik.

Ezzel elsősorban azokat büntetik, akik tíz-, sőt sok tízezer fektettek belé verseny-, illetve sportkocsijukba. Kérdem: mit tennének önök, ha vetek volna negyvenezer frankért egy Porsché, vagy órákért egy kisebb Ferrarit és az előírások alapján ötvenháromezer dollár kellene dőcögőniük? ...

Megmondom, mit tesznek a svájciak: felrobbantják a radarkészülékeket. Ezzel évi milliók kárt okoznak az államnak, de közben, amíg felszerelik az új készüléket, szabadon rohanhatnak a halálba.

S ha minden kötél szakad, kivándorolhatnak Németországba, vagy Szaudi-Arábiába. Feltéve, ha nem zsidók és ha hajlandók (Arábiában) buggyos bugyogóba öltöztetni feleségeiket.

2. Németországban egyre kellemetlenebb lesz zsidóknak lenni,

ha az emberben akad még az őszinteségnek nyoma is. Még februárban történt, hogy az egyik tisztiskolában szimbolikusan zsidókat gettek el (a németországi zsidók szerint ez nem veszélyes, amíg nem perzseli őket a tűz, hiszen Hitler sem 1922-ben, csak a Kristályéjszákán kezdődött), de Gustav Leber német hadügyminiszternek csak most jutott tudomásra. Mert az ottlévő hétszáz tisztjelölt — valamennyi Carter szövetségese egy esetleges háború esetében — nem volt hajlandó kiadni a bűnösöket. S még ma sem az a becsületes Lebernek, ha meg akarná büntetni az effektív bűnösöket, számítania kell azzal a lehetőséggel is, hogy valamennyi tisztjelöltje visszalép és a német hadsereg tisztje nélkül marad. S akkor, ugye, kivel védjük meg a nyugati demokráciákat?

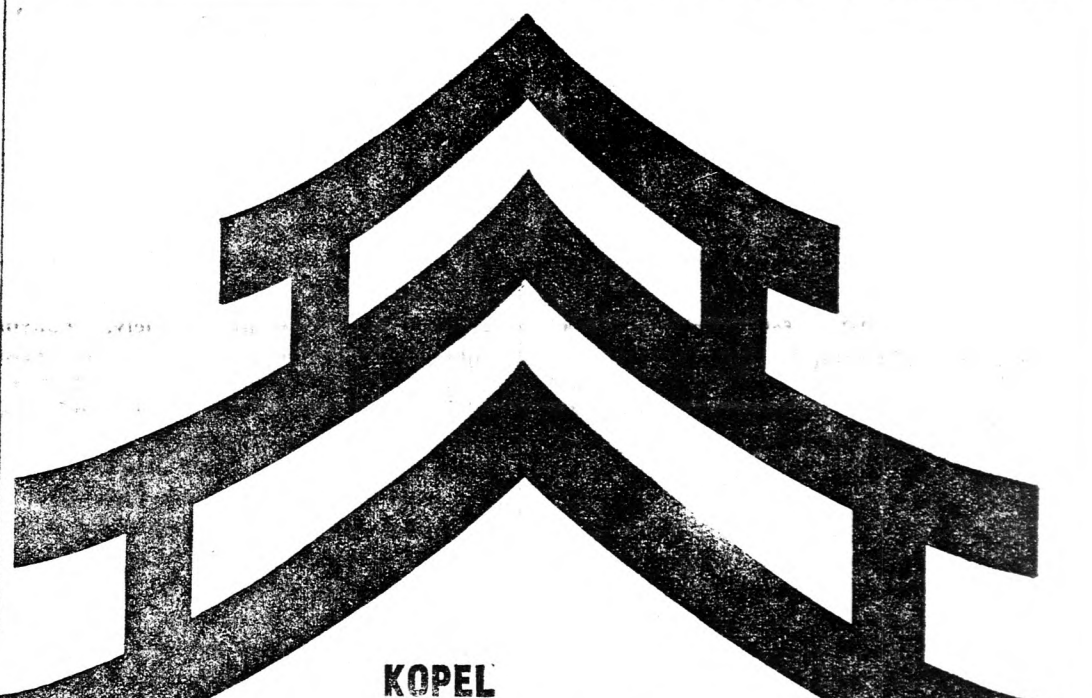
Sarah Kirsch, született Bernstein, német költőnő, a kommunista Kelet-Németország dicsőítője, az elmúlt hetekben vándorolt ki Keletről Nyugatra, mert már nem viselte el a keletnémet antiszemitizmust: ezt saját bevallása szerint. A nyugati antiszemitizmus jobb neki.

3. Vigasztaljon bennünket az a tudat, hogy a Vatikán legújabb előírásai alapján, új katolikus templomok avatásakor nem kell többé az ördögöt kiűzni (ez komolyan így van, fékezük röhögőgörcseinket). Vigasztaljon az is, hogy ott, ahol az ördögkiűzésre mégis sor kerülne a hagyományok alapján, az ördögöt nem szabad tipikusan zsidó vonalakkal megrajzolni.

Persze, mi is az a „tipikusan zsidó”? Ki „tipikusan zsidó”? Jemeni vagy indiai hittársaink, Tony Curtis, vagy Kirk Douglas, Alberto Moravia vagy Albert Einstein? Lwow és Jacob alapján — ők meg Nobel-díjasok és zsidók — valamennyi népnél van egy többé-kevésbé tipikus, statisztikailag megállapítható többségi vércsoport, kivéve a zsidóknál.

Mi is az, hogy zsidó? Svájcban, az utóbbi tíz év alatt, körülbelül ugyanannyi zsidó nő ment keresztényhez feleségül, ahány zsidó férfi házasodott meg keresztény nővel — de míg a zsidó nők nyolcvan százaléka gyermekért kereszténynek neveli, addig a keresztény nők kilencven százaléka áttért zsidónak és a gyerekek szintén zsidók. A legrosszabb az arány a kiterít zsidóknál, akik ugyan többnyire szintén zsidó származású életpár mellett találják meg boldogságukat, de gyermekeiket mindig kereszténynek nevelik.

Még érdekesebb statisztikai adatokat olvashatunk Franciaországból. Ott a vegyesházasságok száma kisebb, mint Svájcban (tizenhét százalék huszonkilenc százalékkal szemben), de ennek kétharmadát az askenázi és egyharmadát a szefárd származású zsidók kötik, miközben az ország zsidóságának a hatvan százaléka északafrikai. De vegyesházasságok esetében a szefárd zsidók kilencven százalékban, az askenáziak csak tíz százalékban nevelik a gyerekeket zsidóknak ...

KOPEL
AJÁNL 27 NAPOS
UTAZÁST

A TÁVOLKELETRE

JAPAN, FÜLÖP-SZIGETEK, HONG KONG,
SINGAPORE, THAILAND, NEPAL, INDIA,
16.900.— IL

inkluzív é.t.a.
+ 416 \$ mindössze.

Inkluzív a csodás Sunrise körút, amely egyfolytában 5 napig tart.

- ★ További 98 \$-ért, rendelkezésére még 7 helyi kirándulás (résztletek a prospektusban).
- ★ A legutóbbi — 1977.10.17-iki valutaárfolyam és utazási adó alapján.
- ★ Indulások: november 11, 25; január 6, 20; február 3, 17; március 3, 17, 31.
- ★ 10 részletfizetésre (900 IL kamat), az ár 10,000

KOPEL TRAVEL

TEL-AVIV, FRISHMAN 14. TELEFON 246121

Részletek és feliratkozás a „Kopel” minden fiókjánál

TEL-AVIV: Hájárkon 122, Hájárkon 252, Csernichovszky 4. RAMÁT-GÁN: Bialik 17. JERUZSALEM: Hüile 6. NATANJA: Kikár Háacmút 10. HAIFA: Hánászi 133. KIRJÁT-BIALIK: Sd. Jerusálajim 15. ASKELON: Merkáz Miszchári. BEÉR-SEVA: Herzl 17.

NYILT ÉS TITKOS SZÁNDÉKOK

Írta: BARZILAY ISTVÁN

Jigál Jádín professzor elfoglalta a helyét a miniszterek asztalánál, Menáchem Begin mellett, mint a miniszterelnök helyettese. A DAS további három minisztere csatlakozott a kormányhoz a Likuddal való váratlan megállapodás következtében, amire már kevesen számítottak politikai körökben.

Mint minden sorsdöntő politikai eseményt, ezt a lépést is válságos pillanatok kísérték. Magában a DAS-ban, a mozgalmat elindító Sinuj-csoport csaknem megbuktatta a koalíció bővítését. Amnon Rubinstein professzor, a Sinuj mozgalom alapítója azzal érvel, hogy a DAS megtagadta saját programját, amelynek alapján a szavazó polgárok 15 képviselőjüket küldték Izrael parlamentjébe. Így elsősorban nem sikerült elérni a választási törvény módosítását olyan mértékben, ahogyan ezt a DAS elképzelte, azaz, hogy a képviselők nagy többsé-

gét kerületekben válasszák meg. A DAS mégis belépett a kormányba, meglepően kis többségű határozattal: a párt tanácsának 68 tagja támogatta és 45 ellenezte. Ha a tanács összeállítása valóban hű tükrö a párt tagjai ideológiai csoportosulásainak, egy harmada elégedetlen a döntéssel.

Hírmagyarozók felhívják a figyelmet, hogy a Likud három frakciója, a Cherut, a Liberális Párt és a Láám közül a liberálisok voltak azok, akik a leginkább szorgalmazták a DAS csatlakozását. Ideológiailag ők állnak közelebb egymáshoz, mint a koalíció többi pártja. Az egyik liberális, a másik demokrata. A határok kérdésében a liberálisok mindig egy árnyalattal mérsé-

keltebbek voltak, mint a Chérut, vagy a Láám. A 78 képviselőből álló parlamenti többség 30 félig-meddig galambnak tekinti magát a Chérut és a Láám 28 „sölymával” szemben.

Most, Genf küszöbén, az Amerikával való nehéz elcsatározások napjaiban, jelentősége van annak, hogy a kormány, a DAS csatlakozása révén veszített szélsőséges jellegéből. Ezért támogatták olyan lelkesen Jádín és társainak koptatását az amerikai zsidóság vezetői. A Begin kormányban kétségkívül megváltoznak az erőviszonyok: négy olyan miniszterrel bővült, akik, pártjuk programja szellemében hajlandók területi kompromisz-

szumra Judeában és Somronban.

A Liberális Párt és a DAS képviselői együtt megteremtették a „hármacsk kiújítást” — azaz olyan politikai szövetséget, amely a Kneszet képviselőinek egynegyedét foglalja magában. Megoldhatatlan konfliktus esetén, amely szembehelyezi a Liberális Pártot a Chéruttal és a Láámmal, egy 30 képviselőből álló szövetség minden parlamenti kombinációban döntő fontosságu. Képes kormányt is buktatni: ha például a Máárách-ah egyesül — ez 62 képviselőt, azaz parlamenti többséget jelent.

Lehetséges, hogy ez a titkos gondolat is munkál a DAS vezetőinek szándékai mögött. A koalíciós egyezmény megadja a jogot a DAS-nak, hogy ne csatlakozzon olyan szélsőséges határozathoz, amely szembeállítaná Izraélt egyetlen szövetségével, az Egyesült Államokkal. A megszállt területek benépesítése kérdésében is fenntartotta különvéleményét. Nem történt tehát teljes behódolás és a választási törvény módosításának lehetőségét sem tartjuk elvesztettnek.

A harmadik szempont, melyről — sajnos — sokan beszélnek, Menáchem Begin egészségi állapota. A miniszterelnök négy hónapi működése óta már kétszer volt kénytelen megszakítani tevékenységét. Jóllehet nem idomos dolog szemérem következtéseket levonni aktív államférfi betegségeivel kapcsolatban, — mégsem volt egyetlen publicistája sem a héber sajtóban, aki nem vetette volna fel a kérdést: ki lehet Begin utódja a miniszterelnöki székben, vagy ki helyettesítheti teljes tekintéllyel, ha hosszú ideig korlátozva lenne munkájában. Az utódlás joga a Chéruté, amelynek a Likudban 21 képviselője van —, de a fontos miniszteri tisztséget más táborokból jövő emberekkel tölthették be, még Ezer Weizman hadügyminisztert is beleértve, aki „jövendőnek” számít a párt hierarchiájában. A külügyi tisztséget a magát „magános farkasnak” nevező Mose Dáján, a Máárách volt vezető személyisége kapta meg, a területi ügyek pedig, ami a Chérut elsődleges problémája, a szintén novicius Ariel Saron földművelésügyi miniszter intézi. A Chérut ma nem tud olyan helyettest állítani Begin pozí-

ciójára, aki személyi tekintélyével fogva erre alkalmas.

Ezt az űrt tölti be most Jigál Jádín, aki politikai gyakorlatlansága ellenére elég rátermett ahhoz, hogy ezt a pozíciót kivívja magának. Akik tehát a DAS-on belül most a kormányhoz való csatlakozás miatt forradalmat akarnak előidézni, előbb-utóbb rájönnek arra, hogy sem a párt, sem az állam szempontjából nem volt ez balrendes lépés, ellenkezőleg, az adott körülmények között nem lehetett jobb megoldást találni a koalíció szélesítésére és olyan elemekkel való felújítására, akiknek együttműködése mérsékeltbb színezetet kölcsönöz Izrael kormányának. S ha hozzáfűzzük, hogy a betegsége miatt tevékenységében korlátozott miniszterelnök számára barátaink körében elfogadható helyettest fogadtak a kormányba, úgy teljessé válik a kép: a DAS-nak a kormányba való belépése senkinek nem ártott. Ellenkezőleg.

Még a Munkapártnak sem. Képzeltük el, hogy a Carter — Dáján munkaalkománnyal Jicchák Rábinnak, vagy Jigál Alonnak kellett volna aláírnia. Valószínűleg megkövezték volna a Máárách kormányát. Képzeltük el,

hogy Rábin, vagy Perezz kénytelen lefekezni a szélsőséges Gus Lemunim provokatív települési szándékait. A Vallásos Nemzeti Párt hány válságot okozott volna azóta? S ami a közeljövőt illeti: idézzük szemünk elé, mi történne, ha a Máárách-kormány irna alá kompromisszumos egyezményt, ha a Máárách „hazaárulói” járulnának hozzá területi engedményekhez Judeában és Somronban? Mert ne vitás, hogy ha a Begin kormány békét akar, kénytelen lesz ezekre a nehéz elhatározásokra.

A Máárách számára a legszenvedelmesebb megoldás a mai körülmények között az az állapot, amelybe akarata ellenére került: ellenzékben lenni. Nyilván tudják a vezetői, hogy nincs semmi lehetősége a Likud-kormányának arra, hogy megvalósítsa a Teljes Erec Jisráel programját. A kormány ebbe a veszedelmes politikába kétségtelenül belebukik, — ha a szélsőséges elemek nem távoznak belőle.

A Máárách csak hasznot húzhat a jelenlegi politikai konstellációból. Azért nem kell különösebb jelentőséget tulajdonítani harcias ellenzékieskedéseknek. Meggyőződésünk szerint olyan periódusba kerülünk, amikor az idő a Máárách számára dolgozik — csak türelemmel ki kell várnia és belső válságának rendezésével, sorainak felújításával kell foglalkoznia.

BALOLDALI FASIZMUS — NÁLUNK?

Írta: BARKAY ZE'EV

A múlt héten némi meglepetéssel konstataim, hogy milliomos vagyok.

Hogyan jöttem rá? Nem a bankszámlámból, sajnos, hanem a televízióból.

Szó volt ugyanis, a várható szubvenció-csökkenésekről. Egy derék vágottbaromfi-kereskedő elmagyarázta, hogy mily igazságtalan az állami ártámogatás: a kormány a fagyasztott csirkét pártfogolja, „holott azt a milliomosok vásárolják. A nép többsége, a keleti törzsekhez tartozó lakosságréteg viszont csak a frissen vágott baromfit kedveli, ezt veszi. De ez drágább!”.

Na már most: minthogy én fagyasztott csirkét szoktam vásárolni, nyilvánvaló, hogy a milliomos réteghez tartozom, igaz, hogy tudtomon kívül, de kifejezetten áskénázi minivoltomból kifolyólag. A derék baromfikereskedő nem említett ugyan az „áskénázi” szót, de erre nem is volt szükség: ha „a nép többsége a keleti zsidóság”, akkor nincs kétség aziránt, hogy a maradék, a „milliomos kisebbség” az áskénáz lakosságréteg.

Amelyet arról lehet felismerni, hogy fagyasztott baromfit vásárol...

S a fentebb említett kereskedő mindezt olyan természetességgel, annyira minden céfzatosság nélkül mondotta, hogy újdonsült milliomos létemre hideg futott végig a hátamon.

Mit jelent ugyanis ez a kijelentés?

Azt, hogy ebben a kereskedőben — aki maga is a keleti törzsekhez tartozik — már tudatosodott az a felfogás, hogy az ország lakossága társadalmi szempontból két csoportra oszlik: a keleti származású többségre, amely, a szegény, dolgozó népréteget képviseli és az áskénáz, „milliomos” kisebbségre — e két fogalom minden velejárójával, amikor is az uralmon lévő rendszer a milliomos kisebbség érdekeit képviseli, az ő kedvében jár: a fagyasztott csirkét nem azért támogatja a kormány, hogy az, olcsóbb ára miatt elérhetőbb legyen a szegényebb néprétegek számára, hanem azért, mert ezt kedvelik az áskénáz milliomosok; jussanak hozzá tehát kevesebb pénzért, hogy még jobban gyarapítsák milliósukat...

Nem, a televízióban megszólaltatott baromfikereskedő szavaiban nem volt kifejezett rosszindulat, inkább némi keserűség.

De azokban, akik ezeket a lélekmegező magyagkat elhíntik közöttük, vak gyűlölet bugyborékol.

Az Al Hámimár párizsi tudósítója a hét elején beszélgetést folytatott Meni Kohénnal, aki, mint a Fekete Párducok megbízottja, résztvett az „Igazságos közelkeleti békeért” nevű, szélsőbaloldali védnökség alatt lefolyt konferencián, ahol a PFSz képviselőivel is tárgyaltak. A tudósítás szerint Kohén és társai, Kóhavi Semes felkérte a PFSz képviselőit, hogy „vessenek véget az izraeli fejlesztési városokban elkövetett terrorcselekményeknek, mert e városok keleti törzsekhez tartozó lakosai elleni támadások mély ellenséges érzületeket keltenek az arab és a palesztinai nép ellen!”.

Szóval: a nem-fejlesztési városok, a nem kifejezetten keleti származású polgárok által lakott területeken végrehajtott terrortámadások ellen nem tartották szükségesnek tiltakozni...

A Máárách felháborodott hangú vezércikkben követelte, hogy amennyiben a „kérelem” valóban az Al Hámimárban közölt tudósítás szerinti megszövegezésben hangzott el, úgy a Fekete Párducoknak, mint szervezetnek, azonnali magyarázattal kell szolgálni, s mindenek előtt a keleti törzsekhez tartozó polgároknak, a fejlesztési városok lakosainak kell tiltakozniuk ellene. Lehetséges, hogy a Fekete Párducok, mint testület, nem hatalmazta fel Kohént és társát a fenti „kérelemre”.

Aki azonban egy kicsit figyeli Meni Ko-

hen egy-s más megnyilvánulását, nem nagyon lepődik meg azon, hogy ilyen szellemű „kérelem” elhangzott.

Meni Kohén, Charlie Biton Kneszet-képviselő személyi titkára, vagy valami hasonló, Biton, mint ismeretes, a Párducokat képviseli a Chádásban. (A Rákách új elnevezése.)

A közelmúltban szerkesztőséghez intézett levelet közölt a Háárec. A levélíró, Avrahám Gurtler haifai lakos előadta, hogy annak idején levelet írt Charlie Bitonnak, melyben felkérte, hogy a Kneszetben a helyhez méltó módon viselkedjék.

Utána, a Kneszet épületében találkozott Meni Kohénnal, aki a következőket mondta neki: „Büdös fajvédő áskénázi! Minden áskénázi le kellene fejezni és kidobni innen!”

A levélíró hangsúlyozta, hogy ezek a szavak tanuk jelenlétében hangzottak el, akik hajlandók igazolni állítását.

★

Természetes, e sorok célja nem az, hogy elemesse azt a rendkívül mély, bonyolult, sokrétű és hazánk jövőjére nézve sorsdöntő problémát; rámutasson arra, melyek a valódi és melyek a vélt sérelmek, milyen mértékben hibás az egyik és milyen mértékben a másik közösség.

E probléma-komplexumnak csak egyetlen, de talán legveszélyesebb vonatkozását kívántam — nagyon röviden — szemléltetni, nevezetesen: hogyan használhatja ki egy szélsőséges csoport a maga céljaira egy kisebb-ségi érzéstől szenvedő többség hangulatát. (Mert, hogy a keleti törzsekhez tartozó lakosságréteg már többséget képez — ehhez nem fér kétség.)

Ami ezen a sikon folyik: szocializmus mezébe bújtatott, származási alapon nyugvó, alapjaiban fasiszta jellegű uszítás. Amikor ugyanis valaki kijelenti: „fajvédő áskénázi” — abban a pillanatban maga is fajvédővé válik, mert hiszen a sértőnek szánt „áskénázi” kifejezés az illető származására vonatkozik, márpedig származási, faj, vallási megkülönböztetés a fasiszmus egyik fő ismérve, mint tudjuk. Akik azonban ezt az uszítást irányítják, mit sem törődnek a logikával: ők a magukat elnyomottnak érzett rétegek elkeseredésére támaszkodnak, ezeket az érzelmeiket táplálják.

A szociáldemokrata beállítottságú kitűnő német író, Günther Grass hallatta a minap, az izraeli televízióban elhangzott nyilatkozatában a németországi terror-mozgalommal kapcsolatban a „baloldali fasiszmus” kifejezést. Számos jel utal arra, hogy bizonyos tényezők szélsőbaloldali ideológiával, de fasiszta módszerekkel „meglovagolják” a különböző, nem-kommunista országokban mutatkozó társadalmi, nemzetgazdasági, egyéb hasonló okokból származó elégedetlenséget, azzal a céllal, hogy zavart, nyugtalanságot, belső bizonytalanságot keltsenek s ezzel aláássák az ottani államrendszereket.

Nem lehet azt állítani, hogy Izrael nincs tisztában társadalmi problémáival: nem volt olyan kormány, amely ne hangsúlyozta volna. Más kérdés, persze, hogy milyen mértékben voltak helyesek, vagy helytelenek, azok a lépések, melyek ebben az irányban történtek, habár bizonyos az is, hogy nem egyik napról a másikra megoldható kérdérről van szó.

De a fentebb említett jelenségeknek, melyek már nem társadalmi ellentétekről, hanem — jobb, ha kimondjuk — lappangó, s imitt-amott nyíltan feltörő gyűlöletről tanuszkodnak, arra kell készütni mindazokat, akik felelősnek érzik magukat ennek az országnak a sorsáért, hogy minden erejükkel, képességükkel; minden törvényes eszköz alkalmazásával, tájékoztatással, népneveléssel, vagy, ha kell, szigorral gátat vessenek ennek a tendenciának, amely, ha nem fojtják el idejében, katasztrofális lehet Izrael népére.

Abi Gezonot! Fő az egészség!
Ki tudja önnél jobban, mennyire igaz ez... (és nem számít milyen nyelven). Jöjjön a Cháméj Tveria gyógyfürdőbe, amely gyógyítja és enyhíti a reumatikus betegségeket, izületi bántalmakban, hátgerinc-bajokban (lumbágó, isiász, diszkusz, hátfájások), sebesülésekből vagy balesetekből származó bajok következményeitől; a felső légzési szervek zavaraitól (synchitis); női betegségekből (ginekológiai zavarok) szenvedők állapotát.

Fürdők sorozata a Cháméj Tveria-ban hozzájárul a feszültség és fáradtság enyhítéséhez is.

MOST JÖJJÖN
A CHÁMÉJ TVÉRIABA,
ahol — nemzetközi nivójú felszereléseket talál; személyi, szakszerű ápolásban részeseül és kitűnő orvosi felügyeletet kap. Lakásul szolgál a „Gánéj Chámát” (★★★) luxusszálló, üdülési és szórakozási berendezésekkel. Helyrendelés: Tel. 067-92890-8.

HAMEI TVERIA

CHÁMÉJ-TVÉRIABAN — UJJÁSZÜLETIK

Néhány héttel Izraelben telet dr. Hámori László, lapunk stockholmi munkatársa, aki közel 30 éve él a svéd fővárosban — a Svenska Dagbladet külpolitikai szerkesztője volt, — nemrég formálisan nyugalmába vonult, de változatlanul cikkírója a világszerte mértékadóknak számító lapnak. Szívesen ír az Uj Kelet olvasói számára is. Most nagy fába vágta a fejszéjét: emlékiratain dolgozik.

— Megírom — mondja — azokat az érdekes embereket, akikkel találkoztam, s lehetőleg mindenkit egy-egy történettel jellemzek.

— Hogyan alakul a könyvben a magyarországi, illetve a svédországi korszak aránya?

— Igazságosan. Két kötetben adja ki a stockholmi kiadó az emlékirataimat. Az első kötet az az érveket, hogy 1948-ban átléptem a magyar határt. A második kötet svédországi anyag.

— Az eredeti kézirat magyarul készült?

INTERJU EGY UJSÁGÍRÓVAL

„MAGYARUL EGY SZÓT SE”

Hámori László, lapunk stockholmi munkatársa emlékiratain dolgozik

9 KÖNYV — ÉS EGY TIZEDIK

— Nem, svédül írtam a könyvet. Megjegyzem, eddig kilenc könyvet írtam Stockholmban. Valamennyit svédül. Ennyi év után ez a minimum, amit elvárhatok magamtól.

— Mikor jelenik meg a könyv?

— Az első kötet 1979 közepén. A második fél évvel később.

— Kérünk „irodalmi előzetes”ként egy történetet a könyvből az Uj Kelet olvasói számára.

— Szívesen. Nem sokkal azután, hogy Svédországba kerültem, egy fogadáson fiatal tudósok mutatnak be. Nemcsak magyarosan, de gentrys képzeteket keltő módon csegett a neve. Azonnal magyarra fordítottam a szót és ezt mondtam neki:

HÁMORI LÁSZLÓ
Az apja főkapitány volt Szegeden

„Az, hiszem, mi az anyanyelvünkön is diskurálhatunk.” Ő hűvösen felelt, hogy csak svédül, németül, vagy angolul hajlandó társalogni. Azt azonban nem tagadta, hogy magyarul is tud.

— Ki volt az illető?

— Nevet nem szívesen említek, bizonyos okok késztetnek erre. Én azelőtt soha nem halottam a nevét. Kicsit bosszantott a dolog, más nyelven nem akartam vele csevegni, hideg udvariassággal bucsut vettünk egymástól.

— Ki volt az illető?

— Valami tévedés történt?

— Ő is erre gondolt. Este megkérte az apját, hogy intézkedjen, ezek a barmok úgy látszik, rosszul írtak be valami adatot a kiegészítő parancsnokságon. Édesapja, a rendőrfőkapitány leültette, szivarra gyújtott és csendes hangon így szólt: „Fiam, nem történt tévedés. Te a zsidótörvény szerint nem lehetsz katonatiszt. Zsidónak számítasz.” „De milyen alapon, édesapám?” „Azért, mert az anyád zsidó. Világos?”

— Mi történt ezután?

— MEG AZNAP ELINDULT

— A fiatal ember nem várta meg a fejleményeket. Összesomagolt és egyetlen kis bőrönddel még aznap külföldre utazott. Szegedről átment Jugoszláviába, onnan Nyugat-Európába került, majd Svédország lett végleges otthona. Ott csinált karriert. Olyan jelentékeny a tudományos munkája, hogy évek óta a Nobel-díj egyik várományosaként emlegetik. De a lényeg csak most jön.

— És pedig?

— Mikor elhagyta Magyarországot, fogadalmat tett, hogy annak az országnak a nyelvét, ahonnan neki ártatlanul menekülnie kell, soha többé nem beszéli. Azóta 38 év telt el. Fogadalmát megtartotta. A második világháború után nem ment haza, noha szülei éltek. Németül levelezett velük. Évekkel később az apja meghalt, az anyját kihozta. Az idős hölgy ha-

jón érkezett meg Svédországba. Egyetlen — évtizedek óta nem látott fia várta a kikötőben. Sirva ölelték meg egymást. De még ebben a felindult állapotban sem szegte meg a fogadalmát. Németül mondta: „Isten hozta, anyuka!” Édesanyja megpróbált magyarul beszélni vele. De mikor látta, hogy a fiával nem boldogul, elővette berendezésű német nyelvtudását — milyen szerencse, hogy valaha freulein volt a háznál, attól megtanult úgy-valahogy — s németül beszélgetett a fiával.

— Mi a helyzet ma?

— A néni nemrég meghalt, 82 éves volt. Soha nem sikerült egyetlen magyar szót kimondására bírni a fiát. A szegedi születési svéd tudós ma is eredeti, gentry-hangzású nevét viseli. A svédiek is tudnak a fogadalmáról. Ez a következetesség hozzájárul nagy tekintélyéhez, amelyet tudományos munkájával teremtetett meg. Ha történetesen megkapja a Nobel-díjat és a kitüntetettek névsorában egy zamatos magyar gentry-névvél találkozik majd az olvasó, gondoljunk arra, hogy a mama zsidó volt, tehát a háláchá szerint a profsztor ur közülünk való.

BENEDEK PAL

CSAK NÁLUNK

KAP 2 JUTTATÁST

A „CHÁJ KIFLÁJIM” TERVBEN:

3600 IL **ÉS MÉG** **5780 IL**

azonnali juttatás további juttatás a takarékosági időszak végén és 100 %-os rögzítés 3 év elteltével

Minden más bankban csak egy juttatást kap, ha csatlakozik a Cháj Kiflájim akcióhoz, és csakis a Bank Hábenleumi Hárisonban élvez kétfajta juttatást: a 3600 fontos szokásos juttatást azonnal, amikor belép, de egy másik 5780 fontos juttatást is a megállapodás lejártával. Ezt a második juttatást évente adjuk hozzá a számlájához, a megtakarított összeg 2%-os összegében.

Igy Ön akkor is részesül a Jávára felgyűlt juttatásban, ha idő előtt kényszerül kiválni a takarékosági akcióból. Ez lényeges előny, mert azt az egyetlen juttatást, amelyet másutt ajánlanak Önnek, csak akkor kaphatja meg, ha 6 éven keresztül folytatja a takarékoskodást.

UGY MINT MASHOL, NÁLUNK IS CSATLAKOZHAT A SZOKÁSOS TERVHEZ A 77 SZEPTEMBERI INDEX ALAPJÁN IS.

Az akció a pénzügyminisztérium takarékosági engedélyével

CSAK KORLÁTOZOTT IDŐRE

HABANK HABEYNLEUMI HARISHON

הבנק הבינלאומי הראשון

Ezeket a rendkívül előnyös feltételeket a „Cháj Kiflájim” tervben megtudhatja a Bank Hábenleumi Hárison bármelyik itt felsorolt fiókjában:

TEL-AVIV: Sd. Rothschild 39, Achád Háám 9, Ben Jehuda 145, Ben Jehuda 22, Sd. Jeruzsálem 13, Lincoln 20, Frischmann 15, Háámzger 48, Wolfson 54. — ASDOD: Rogozin 9. — BEER-SEVA: Háácmáut 53. — BNÉ-BRÁK: Rabbi Akiba 14. — BÁT-JAM: Háácmáut faszor 56. GIVÁTÁJIM: Sheinkin 3. — HOD HÁSARON: Derech Hátókumá 10. — CHEDERA: Herbert Samuel 66. — CHOLON: Szokolov 46. — HERZLIA: Jehosua Bin-Nun 56. — HAIFA: Háánkím 3, Herzl 20, Elchánán 1, Hásuk Hászitonáj, Chátúej Hátáásziáj 11. — (Mifrác). — TIBÉRIÁS: Rassco-tér. — JERUZSALEM: Híllél 6, Láméd-Héj 20. (Kátámon), Növé Jákov kereskedelmi központ, Ázá 27. (Rechávjá), Slomcion Háámálká 1, Uruguay 31, (Kírájt Hájóvéj), Mácháné Jehuda 26, Jochánán Ben-Zákáj 6, Ibrahimija, Kelet-Jeruzsálem. — KFÁR-SZÁBÁ: R. Jerusolájim 22. — LUDD: Herzl 42. — NETANJÁ: Cion-tér 25. — NAHARIA: R. Gááton 1, ipari körzet. — SZAVION: Az új kereskedelmi központ. — PETÁCH-TIKVA: Chovevé Cion 40, Háhágáná 10, Kírájt Árje. — CPÁT: Jerusolájim 34. — KÁDIMÁ: Kádima. — KIRON: Kereskedelmi központ. — KIRJÁT BIALIK: Keren Hájeszod 68. — ROS HÁAJIN: Kereskedelmi központ. — RISON LEICION: Rothschild 20. — RECHOVOT: Herzl 167. RAMLÁ: Herzl 63. — RAMÁT GÁN: Jabotinsky 3, Bialik 27. — ÉJLÁT: Uj turisztikai központ.

AKT-VÁLTOZATOK

Stefan Alexander kiállítása az Abday-galériában (Tel-Aviv, Rechov Bugrasov 4)

Hat évig tanulta a prágai Szépművészeti Akadémián a testek és formák ábrázolásának művészetét. Az akadémikuság forma-keretből s aztán vissza- nek a legjobban megfelelő kifejezési formát. A tárlatot Armand Laredo, Dimona polgármestere nyitotta meg és bejelentette, hogy vá- rosa védmérsége alá helyezi a művészt, s Stefan Alexander ké- peit Dimona új muzeumban is kiállítják.

azonban nem mindig volt Stefan Alexander kifejezési formá- ja. Ki-kitört belőle, bár a figurá- kat sosem hagyta ki alkotásai- ból. Most azonban, művészi pályafutásának visszatérő, úgy hisszük, végső fejlődési fázisá- ban, az emberi testet analizálja számtalan változatban. Amint a zeneszerző egy témára alkot számtalan változatot, úgy variál- ja Alexander a női test formáit, mint aktokat. A pozíciók sokfé- léségét, a hajlatok és idomok mozgását; mindig a természet te- remtette emberi testet festi, mintegy gyakorlatokat végez- ve eredeti és nagy szakmai tu- dást eláruló vázsnain.

Ádva van egy modell, akit csaknem klasszikus eszközök- kel fest meg. Ebből az alakból születik a többi kép, olykor két- szeresedve, vagy amint a mű- vész száguldó fantáziája átala- kítja — ki-kitörve a természet

ELITE

SZÖRMEÜZLET

ÉS BÖRKARÁT ÜZEM

HASZNÁLJA KI AZ ALKALMAT!

A szezon ellenére még a nyári leszállított árakon árúsítunk.

SZÖRMEBUNDÁK ÉS BÖRKARÁTOK

minden színben, készen és rendelésre.

Alakításokat és hosszabbításokat vállalunk.

TEL-AVIV, BEN JEHUDA 37. TELEFON: 55420

APOLÓNÓ

vállal kis, meleg otthoná- ban, sok türelemmel, szeretet- tel, 24 óras felügyelettel, idős embereket gondozásra, orvosi felügyelet alatt. Beszél angolul, németül, románul, magyarul és jiddistil.

RÁMÁT-GAN,

Máálé Hásáchár 7,

tel. 770556

(Katznelson - Modiin sarok)

CHIC MODELL

KABATGYÁR

k e r e s

KITUNÓ SZABÓKAT VARRÓGÉPEKHEZ

ÉS KEZI VARRÓNÖKET

JÓ FELTÉTELEK

Tel Aviv, Kálischer u. 46., tel. 57186

A KIBUC BEFEKETŐI

hózzátartozóknak juttatnak, más pedig üzletelnek is ezekkel a cikkekkel.

Furcsa és nehezen érthető ez a bírálat, még hozzá több szempontból. Először is, kinek mi köze hozzá, hogy miként használja fel a kibuc a nehezen és tisztességes úton megkeresett pénzt? Valaki felelősségre vonja az orvost, ügyvédet, mérnököt, vízvezeték-szerelőt, vagy hordárt, mire költi el a kerestét? Ki jogosít fel valakit arra egy demokratikus országban, hogy beleturkáljon mások magánéletébe? Nyilván, csak a kibuc esetében tartják ezt megengedettnek.

Ami pedig a lényegét illeti, az amit a kibuc életformához nem értem a „zsebpénz” nevez, az valóban társadalmi, vagyis általános, sok mindent magában foglaló egyéni költségvetés.

Valamikor, évtizedekkel ezelőtt, a pénz fogalma szinte ismeretlen volt a kibuc tagjainak. Minden szükségletéről a közösség gondoskodott, mégpedig olyan formában, hogy az egyéni izlésnek és akarata semmi beleszólása nem volt abba. A „mátszánai”, a raktáros izlése szerint hozott ezer méter női ruha-anyagot, férfi-nadrágot és más ruházati cikket és természetes volt, hogy mindenki csak ebből a készletből választhatott. Ez a módszer uralkodott a kibuc élet minden sikkján.

A második kibuc nemzedék nem volt hajlandó elfogadni ezt a módszert. Új megoldásokat kerestek, amelyek ugyan ne érintsék a kibuc lényegeseit, de több teret engedjen az egyéni kívánságok teljesülésének. Ekkor határozták el, hogy igyekezzenek liberalizálni a közösségi életet: a tagok számos egyéni szükségletét nem a kollektíva válassza meg, hanem pénz formájában adják minden családnak és az tetszése szerint rendelkezik a megállapított összeg felett. Ez az összeg magában foglalja a család ruházatkiosztását, évi szabadság-pénzét, személyes jellegű utazásokat, könyvvásárlást, színelőadásokat és más apró kiadásokat. Neger Szereniben minden tag évi 4825 fontot kap a kiadások fedezésére. Ezt fájlatja a „riporterünk, ezt nevezi „amerikai stílusnak”.

A bankszámlák kérdése érdekes jelenség, de távolról sem riporterünk által felvetett kritikai formában.

Valamikor még elgondolni sem lehetett, hogy egy kibucnyiknak bankkötője legyen. De ezen a téren is nagyot változtatott az idő. A vészidőszak után sokan kaptak né-

met kártérítési pénzeket, mások örökségekhez jutottak és az inflációs viszonyok között a kibuc-tagok sem akarják, hogy jussuk elértelekedjenek. Vannak esetek, amikor a kibuc bejegyzésével történik a dolog, de olyan esetek is vannak, hogy kibuc tagok bankban tartják pénzüket a közösség tudomása és bejegyzése nélkül, arra számítva, hogy egyszer ki akar menni a kibucból, vagy támogatni kívánja egy kibucban kívül élő gyermekét — legyen miből.

Ez képezhet problémát a kibuc számára, amely ellenezheti, vagy beletörődhet a változott valóságba, de semmilyen kívülállónak nincs joga rosszulindultatán vájkálni mások belső életébe.

Ami a harmadik „vadászpont”, a jutányos áron vásárolt élelmiszerekkel való üzletkedést illeti, nevéstésesen visszatérő locsogás. A nagyobb kibucoknak ugyanis vannak szupermarketjeik, amelyekben a tagok bevásá-

rolhatnak. Olykor élelmiszereket is vásárolnak, főleg édességeket gyerekek számára, vagy a szombati reggelire, amikor a kibuc étterme nem nyújt szolgáltatást. A megszabott keretek között, a chávér hózzátartozója számára is vásárolhat saját kontójára. A kibuc nem keres és nem fizet rá a szupermarketre saját, tehát angró árban adja tagjainak a rendelkezésére álló használati cikkekét.

Mi az oka annak, hogy ócsárolják a kibucot, hogy kisebbségek értékét és erkölcsi fajsúlyát? Talán bizonyos körök rossz lelkiismerete a lakosság azon három és fél százalékával szemben, amely nemzeti életünk minden területén arányait messze túlmenően tud alkotó eredményeket felmutatni. De van ennél prózaibb magyarázat is. Az állam előtti években glorifikálták a kibucot és a kibucnyikot; kibuc tagnak lenni pionírságot, vesztélyt és nyomort jelentett azért, hogy az ország szívében

nyugodtan alhassanak. Megszokták a chávéról alkotott hagyományos képet, lyukas cipőjű, foltos khaki-nadrágu; a kenyéren és narancson élő embert, aki a „nép napszámosa”, aki oda megy, ahová küldik. Ha kell rendőr, ha kell katona, mocsárcsapoló, vagy robbanóanyagot készít.

Olyan kibuc tag, aki a mai izraeli átlagnívónak megfelelően él, akinek felesége ugyanúgy kezelte arcát kozmetikusnál, mint a városi polgár felesége, aki nem éhezik, hanem hűtött étteremben eszik és... istenem, évi hét nap szabadságot is élvez — ez egyeseknek sok.

De ha annyira irigylik a kibuc tag helyzetét, miért él a kibucban társadalmunknak csupán 3,5 százaléka, míg 96,5 azon kívül „nyomorog”? A kibuc tárva tartja kaput és várja azokat, akik csatlakozásuk által a sokszor kétségbeesítő munkakézi hiánya közepett segíthetnének előbbre vinni önmaga és az ország gazdaságát.

Miért nem állnak sorba a szép, gazdag, megalapozott kibucok kapuja előtt?!

RÖSSEL MORDECHAJ

KÉPZŐMŰVÉSZETI ELŐZETES

»CSAK A CICOMÁZATLAN TERMÉSZET ÉRDEKEL«

Beszélgetés Salamon Edvinnel, szombaton megnyíló kiállítás előtt

Ritkán mutatkozik nagy nyilvánosság előtt művészi értelemmel is visszahatózó természet — most mégis tárlatot rendez, alig néhány hónappal a legutóbbi kiállítás után. Változik-e művészi kifejezőmódja egyik kiállítástól a másikig?

Salamon Edvin azt feleli, hogy ő lényegében mindig ugyanazt szeretné kifejezni, csak egyre jobban. Ebből persze az következik, hogy mindig újabb és újabb közléseket tesz. Tágul a szemhatára. Gazdagabb és sokrétűbb eszközökkel képes elmondani, amit akar.

Mit akar mondani? Tudatos művész, világnézetének középpontjában erkölcsi kérdések állnak. A természet a fő témája — talán egyetlen témája —, de a cicomázatlan termé-

zet. A kínai művészetről olvastam nemrég egy tanulmányt, amelynek írója szerint egy csokor virágot izléstelennek érznek a kínaiak, művészetük soha nem süllyed ilyen ábrázolásra. Csak egy szál virág lehet Kínában a festő témája. Salamon Edvin kicseit hasonlóan vélekedik. Csendéletet soha nem fest. Annál jobban érdekli — például, a sivatag világa. A nyers erő, amely a természetből árad.

Ha emberi alakot fest, mindig pörén ábrázolja a figurát, mert szerint a ruha teszi az igazi valójából kifordított emberet. És művészi érdeklődésének szinte csillapíthatatlan érdeklődésével fordul az állatvilág felé. Köztudomású, hogy milyen érzékletesek és sokatmondóak az

állatképei. Ezzel kapcsolatban is kiforrott a szemlélete. Az állatbiológiai léte az erkölcsi. Az állat nem él igaztossággal, nem viszik

kat —, mert azt látjuk, hogy mely filozófiával fordul az állatvilág felé, s élményszerűen ábrázolja annak tagjait, — a madaraktól a tigrisig.

SZIKLAK A SIVATAGBAN
Egy kép a kiállítás anyagából

selkedik a többi állatot megtévesztő módon. Salamon Edvin művészi eszközökkel ítéletet mond az emberről. Axel Munthe véleményét teszi talán magáévá — Minél jobban ismerem az embereket, annál jobban kedvelem az állato-

Szombaton, október 29-én, Pinchász Ejlon choloni polgármester nyitja meg Salamon Edvin kiállítását a „Miskán Láománut”-ban (Cholon, R. Harzfeld 31.) — délelőtt 11-kor. Ez lesz a művész hatodik izraeli kiállítása. (b.p.)

A PERUI ARANY A TEL-AVIV MUZEUMBAN

Az amerikai archeológia alig több mint fél évszázada kezdett foglalkozni a perui arany művészi tárgyak felfedezésével. Pedig feltárva álltak a 16. század óta, amikor a spanyolok meghódították a délamerikai kontinentet, s ezzel véget vetettek az inkák uralmának.

Kiderült, hogy az inkák népe nem tűnt ki művészi adottságai val, hanem, akárcsak a rómaiak, nagy adminisztrátorok, kitanú katonák és politikusok voltak. A limai arany múzeum 250 darabja, amely most látható a Tel-Aviv Múzeumban, tulajdonképpen a pre-inka, vagy pre-kolumbiainak is nevezett korszakból való, népfajok és civilizációk hosszú sorának munkája. Ezek a civilizációk 2000 év alatt benépesítették ezt a területet, s az inkák ezeknek az utolsó néprétegét képezték.

Ezek a néprétegek kiváltak az arany, ezüst, érc és agyag megmunkálásában, de a szövetségben is sok művészt alkottak. A munkák a művészek termékeny képzelőtehetségéről tanuskodnak. Természetesen, mint minden primitív nép, a prekolumbiainak is művészetükkel vallási érzésüket és istenükkel szembeni megalázkodásukat fejezték ki. Innen van az, hogy a legtöbb művészi tárgy lelőhelye a katakombák és egyéb temetkezési helyek, a Csendes-óceán és az Andok környékén.

A Vicus, s a Nasca népcsoport kivált a művészi halottimaskok készítésében, a Chimu

nép pedig a legtehetségesebb aranyműveseket adta korának. A Tel-Aviv Múzeum igen szép kiállításban mutatja be ezt

ARANY CEREMONIA-KÉS
TÜRKIZ DISZTÉSSEL
(Chimu civilizáció)

az ókori, értékes népi művészetet. Gazdag szöveggel könnyíti meg a látogatónak a tárgyak megértését és félórás színes filmet vetít, amely változatos és perui tájak változatosságáról és építkezési módszereiről az idők folyamán. m.g.

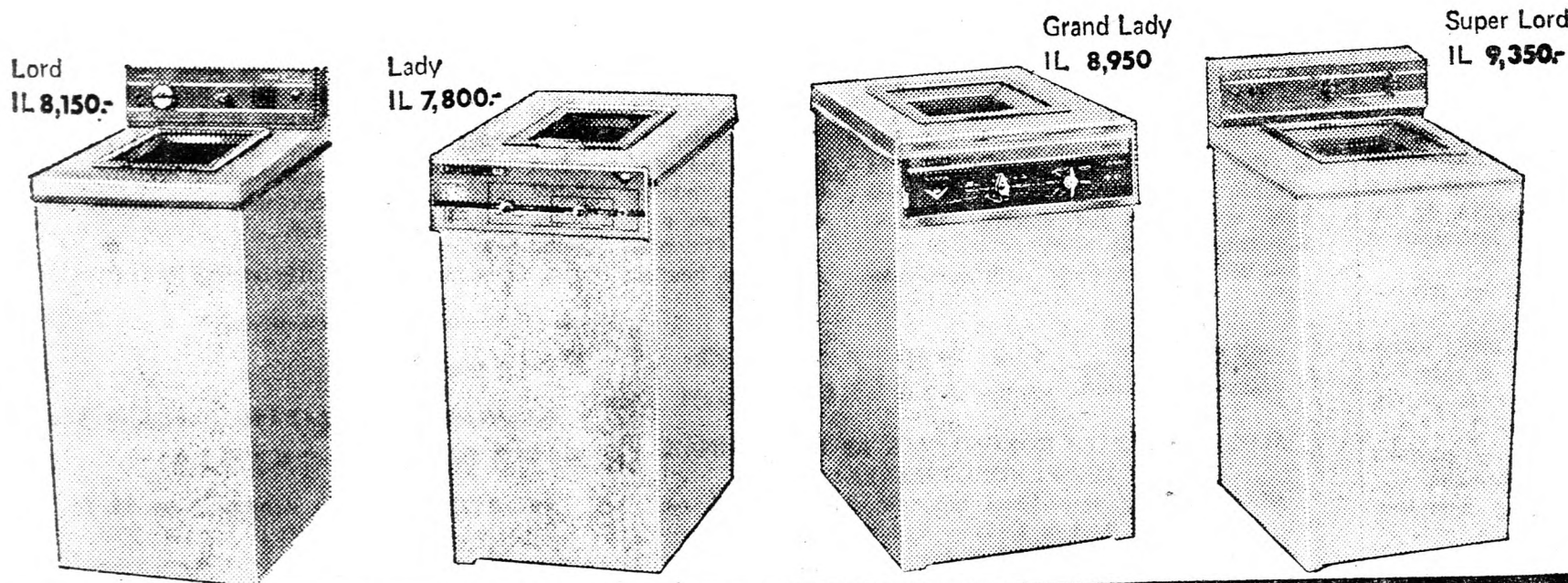
1977.X.28 7.

HINNI VAGY NEM HINNI

DE NEM TAGADHATJA MEG A TÉNYEKET

- TÉNY: A Crystal mosógépek a legkelendőbbek Izraelben.
- TÉNY: Minden négy eladott mosógép közül egy Crystal.
- TÉNY: Csak a Crystal mosógépekre van kétéves jótállás.
- TÉNY: 87.000 Crystal mosógép tulajdonosa megelégedett és ajánlja a Crystalt.
- TÉNY: Ha Crystal mosógépet vásárol, több ezer fontot takarít meg.

- TÉNY: Ha több ezer fonttal többet is fizet, nem talál jobb mosógépet.
- TÉNY: Csak a Crystal mosógépet viheti vissza két héten belül.
- TÉNY: A Crystal elsőrangú service hosszú éveken át hűségesen rendelkezésére áll.
- TÉNY: A Crystal mosógép elnyerte az „1978. legjobb vétele” címet.

קרית יואל

A LEGKELENDŐBBEK, MERT A LEGJOBBAK!

Fagyas Mária:

A HADNAGY ÉS A BIRÓ

45.

Dorfrichter elszápadt: — Nem.
— A penzió tulajdonosnője kijelentette, hogy ön kifizette a temetési költségeket. Miért?
— Mert én voltam az egyetlen, aki itt, Bécsben ismertem.
— Vannak hozzátartozói. A szülei még éltek. Nem próbált kapcsolatot teremteni velük?

— Nem.
— Miért nem?
— Nem az én dolgom.
— Az a gyanum, hogy maga sietett gyorsan eltemetni azt a nőt. Felboncolták?
— Nem.
— Miért nem?

Dorfrichter zsebkendőjét húzott elő zsebéből és megtörölte izzadó homlokát.

— Indokolatlan volt. A halál okát orvos állapította meg és beírta a halotti bizonyítványba.

Kunze előrehajolt és egyenesen Dorfrichter szemébe nézett: — Azt szeretném öntől megkérdezni: biztos benne, hogy szívtartók volt?

— Nincs okom kételkedni benne.
— Meghalhatott volna más okból is? Például túl nagy adag altató tablettától, amit ön szándékosan adott neki?

Dorfrichter elfordította tekintetét és idegesen szorongatta a zsebkendőjét. Azán hirtelen mozdulatlanná vált, a zsebébe gyűrte, mintha egy bűnlelet akarna elrejtetni. Szembe nézett a kapitánnyal.

— Igen, meghalhatott volna egyben is — mondta Dorfrichter. — Például túl nagy adag altatószert, amit valakitől kapott.
— Mosolygott. — Vagy szíven szurhatták egy tűvel. De meghalhatott abban is, hogy visszafújtotta a lélegzetét, amíg megfulladt. Honnan tudjam én, ha az orvos sem tudta?

— Elképzelhetőnek tartja kapitány ur —, hogy ez a szerencsétlen öngyilkosságot követett el? Beszél önnel ilyenkor?
— Hogyne. Beszél róla. Az öngyilkossággal való fenyegetés szokásos zsarolási módszer.

— Miért beszél ön zsarolásról? Nehézségeket okozhatott volna önmagának?

Dorfrichter meglepett pillantást vetett Kunzera. — De kapitány ur! — mondta olyan hangon, mintha egy szemérmes gyermekhez szólna. — Azt hittem, hogy ön felméri a helyzetet. Röviddel a házasságom előtt váratlanul felbukkant egy lány, akivel valamikor lefeküdtem és mindenféle követelésekkel állt elő. Kemény munka volt, amíg megmagyaráztam, hogy forduljon vissza, ahonnan jött. Amikor azt hittem, hogy ez az ügy el van intézve, kiderült, hogy ahelyett, hogy Budapestre utazott volna, meghalt. Persze lemondhattam volna az esküvőről, de ettől az a lány nem lett volna felhőtlen. Minden, amit tettem érte: becsületes keresztény temetést biztosítani a számára és remélni, hogy a menyasszonyom semmit sem tud meg az esetéről.

— Ön nagyon cinikus ember, Dorfrichter! — Az ördögbe is kapitány ur, csak nem azt várja ölem. hogy kirokoldil könnyeket ontsak! Ez azt jelentené, hogy nem tiszteltem az ön intelligenciáját. Nem éreztem magamat felelősnek Kláráért. Égbekiáltó igazságtalanság szemrehányást tenni egy férfinak, mert nem szeret egy asszonyt. Amikor egy viszony véget ér, mindig azt hibáztatják, aki nem szeretett. A felek valamelyike nem méltó a szerelemre. De hogyha az ember ezt hangosan kimondja, disznóknak titulálják. Vannak emberek, akik olyan lusták, hogy egy életre vállalják a rabszolgaságot, csak azért, mert egy nő szereti őket. Én inkább eltűnök, hogy cinikusnak nevezzenek és megőrzöm a szabadságomat.

— Csak az a kérdés, milyen messzire hajlandó ön elmenni szabadsága érdekében — vágta rá Kunze.

— Hogyan érti ezt?
— Ön nagyon jól tudja, mire gondolok. Ön ölte meg Brassay Klárát? Ön adott neki mérget, illetve ön szúrta a szívébe a tűt? Vagy egyszerűen megfojtotta?

Dorfrichter nevetett. — Jó humora van, kapitány ur!
— Ön nagyon jól tudja, hogy nem tréfálok.

— Ertem. Megmérgeztem Madert, megpróbáltam kilenc más tisztet is megmérgezni, s mindennek tetejébe Klárát is megmérgeztem!
— Igen, vagy nem?

Dorfrichter tagadólag rázta fejét: — Persze, hogy nem. Sem Klárát, sem Madert. Nem, nem és nem!

— Jó — mondta Kunze röviden. — Exhumáltnak fogjuk. Szerencsére az orvostudomány nagy léptékel haladt előre az utóbbi időben. A patológusok évek elteltével is megállapíthatják a halál okát. — Stoklaskához fordult.

— Kísértesse vissza a főhadnagy urat a celárába.

Dorfrichter felállt. Üres tekintettel nézte a szemben lévő háztetőket.

— Megmondtam önnek kapitány ur, hogy Klára azzal fenyegetőzött: öngyilkos lesz. Már Kecskeméten is igen gyakran változó hangulatban volt. Hol panaszkodott és nyafogott, hol boldog volt, hol meg a halálra készült. Lehet, hogy megmérgezte magát, de a mérget nem én adtam neki.

Kunze nem válaszolt. Ezuttal meg volt elégedve a kihallgatással. Határozottan megkönnyebbülten érezte magát. A vad lőtávolba került. Kunze meg volt győződve róla, hogy Brassay Klárát megmérgezték és hogy ebben Dorfrichternek benne volt a keze. Felhívta Dr. Weinberget és megkérte, intézkedjen Klára Brassay exhumálása érdekében.

Ugyanakkor két detektív elutazott abba a magyarországi faluba, ahol Klára édesapja lakott, és lelkeskedni látták, hogy kihallgassa őt és megtudják, vajon Klára visszahagyott dolgai között nem voltak-e olyan tárgyak, amelyek a rendőrséget érdekelhetik.

Rose egy késő délutánon érkezett vissza Grazból. Amikor Kunze hazajött, az asszony már színes, habos negligésében fogadta. Nem tudhatta, hogy Kunze nem szereti az ilyen öltözéket. Nagyon ritkán nyilatkozott ilyesmire. Akkor is jónak mondta a ruhát, ha valójában nem tetszett neki.

— Paul nagybácsi mindent ráhagyott — mondta Rose, amikor Kunze belépett. — Pontosabban majdnem mindent. A házat a háziasszonyának hagyta, de 10 ezer koronát kell fizetnie nekem érte. Az a gyanum, hogy némi értékpapírokat is adott neki. Vagy egyszerűen az asszony elvette. Nem kívánok azonban semmiféle bonyodalmat, mert azt akarom, hogy gyorsan elintéződjék a dolog. Az ügyvéd azt mondta, két hónap alatt mindent elintézt. Ma december 10-a van, tehát február végére. Eszerint márciusra tervezhetjük a házasságunkat. Gyönyörű lesz: éppen március idusán!

— Hogy-vagy március idusán?

— Ugy hangzik, hogy ez csak szép nap lehet.

— Caesar számára a halál napja volt.

A nő átélték Kunzet. — Nem vagy boldog? — kérdezte.

Egyáltalán nem volt boldog, sem az öleléstől, sem a küszöbön álló házasságtól. A negligés lecsuszott a válláról és Kunze kénytelen volt a magyarországi piacokon árult kopaszított, tömött libákra gondolni. Eltolta magától az asszonyt. A nő ölése a csinos, csontos nők iránti vágyat keltette fel benne.

Az asszony szemrehányó szemekkel nézett rá: — Egyáltalán nem látszol boldognak — mondta.

— Egy kicsit fáradt vagyok — hazudta Kunze és homlokon csókolta az asszonyt. Arra gondolt, vajon mit csinálna Peter Dorfrichter az ő helyébe. Bizonyára szó nélkül elhagyta a lakást és fűtőülne az asszony szemrehányásaira. Felismerte volna, hogy elérkezett az elválás pillanata, s ha nem cselekszik azonnal, örökös szolgaságra ítélté magát.

Dorfrichter cinikus volt, mert volt bátorsága ahhoz, hogy elhagyjon egy asszonyt, akit nem szeretett. Kunze becsületes ember volt, mert megmaradt azzal az asszonnyal, akit nem szeretett. „Valójában — gondolta keserűen, — csak azért vagyok becsületes, mert gyenge vagyok. Dorfrichtert pedig azért nem szerettem, mert volt bátorsága kitartani meggyőződése mellett. Rose szeret és emiatt egy életen keresztül láncokat kell viselnem. A nő szeretete olyan, mint egy óriási éhes polip vonzalma, a karjai puhan, de biztosan ölelnék át és meg sem kíséreltem a menekülést.

— Irma és Alfred el vannak ragadtatva — mondta Rose.

— Mitől? — kérdezte Kunze, amíg eszébe nem jutott, hogy Rose nővéréről és sógoráról van szó. Az asszony ijedten nézett rá: „Azért, mert összeházasodunk. Mi egyébtől?”

„Szóval már közhírré tette” — gondolta Kunze. — Nagyon kedvesek — mormolta.

— Remélhetőleg a hadseregnek nem lesznek kifogásai — folytatta Rose. — A lakás Alfred nevében van. De kaphatunk egy igazolást arról, hogy én ott laktam. Gondolod, hogy jó lenne, ha Irma és Alfredhez költöznék, ugy értem az esküvőig?

— És mi volna hogyha én költöznék el? — kérdezte Kunze és viccnek szánta. A következő pillanatban azonban megtesztelt neki a gondolat. — Igen, ezt fogjuk csinálni. Kibérel egy lakást a közelben. Nem kell luxuslakásnak lennie. Két szoba, vagy egy hálószoba külön bejáratú és fürdővel.

— És mit fogsz enni?

— Hivataltba menet kávéházban reggelizem és vacsorára ide jövök. Végülis néhány hónapról van szó csupán.

E. AJAR

ELŐTTÜNK AZ ÉLET

6.

Bohózathoz illett, ahogy Rosa asszony a csengőszótól félt. A legjobb pillanat erre: igen korán reggel, amikor még éppen csak széthasadt a hajnal. A németek koránkelők, és a nap minden szakánál inkább kedvelik a pirkadást. Egyikük föl-föl kelt, kiment a folyosóra, és megnyomta a csengő gombját. Jó hosszan, hogy nyomban meglegyen a hatás. Hej, de fogtuk a hasunkat! Azt látni kellett. Rosa asszony abban az időben már kilencvenöt kilo körül járhatott, plusz az apróké, nahát, mint az örült spriccelt ki az ágyból, és egy jó emeletnyi vágta előtt le se horgonyozott. Mi fekvő maradtunk, és úgy tettünk, mintha aludnánk. Amikor aztán fölfogta, hogy nem a nációk jöttek, irtózatosan dühbe gurult, és fattyuknak hordott le minket, amit sose tett ok nélkül. Még egy ideig dermedt tekintettel áldogált, hajcsavarókkal az utolsó néhány szál haján; először azt hitte, álmódott és a csengő meg se szólalt, illetve, hogy a hang nem kívülről jött. De majdnem mindig akadt közöttünk egy, akiből ki-tört a röhej, és az öreglány, mikor leesett nála, hogy befűztük, szabadjára eresztette minden haragját, vagy pedig sirva fakadt.

En úgy gondolom, a zsidók éppen olyan emberek, mint a többi, de ezért nem kell rájuk haragudni.

Gyakran föl se kellett kelniük megnyomni a csengőt, mert Rosa asszony ezt önműködőleg megcsinálta. Hirtelen fölriadt, és felült arra az egész estét betöltő fenekére, hallgatott, aztán kippattant az ágyból, felöltötte a kedvenc, mályvaszínű kendőjét, és kirohant. Oda se nézett, áll-e ott valaki, mert a csengő belülről szólt nála tovább, ott a legrosszabb. Néha csak egy lépéscsúszást vagy egy emeletet szaladt le, de néha meg se állt a pincéig, mint az első alkalommal, ahogy azt már volt szerencsém. Kezdetben már-már azt hittem, valami kincset rejtett el a pincében, és a rablótól való félelemben riad föl. Mindig is arról ábrándoztam, hogy van valahol egy biztos helyre dugott, mindentől óvott titkos kincsem, amit akkor veszek elő, hogy megnézzem, amikor csak tetszik. Azt hiszem, ebben a nembem a kincs a legmegfelelőbb, legalábbis, ha csakugyan a mének, és teljes biztonságban tudjuk. Kiszurtam, hová dugja Rosa asszony a pincekulcsot, és egyszer leosontam, fölföldeni a titkot. Nem találtam semmit. Csak butorokat, egy bililit, szardiniát, gyertyákat, szóval, egy rakás olyan bigyót, amire egy lakónak szükség lehet. Gyertyát gyújtottam, és alaposan körülnéztem, de csak viccsorító falakat láttam. Ekkor történt, hogy zajt hallottam és összerendeztem, de csak Rosa asszony volt. Az ajtóban állt, és engem nézet.

Nem rosszul találtam, inkább bűntudatosan, mintha neki kellene elnézést kérnie. — Erre! senkinek se kell tudnia, Momo. Add ezt ide!

Kinyújtotta a kezét, és elvette tőlem a kulcsot.

— Rosa asszony, mi ez itt? Miért járt ide néha még az éjszaka kellős közepén is? Mi ez?

Megigazította egy kicsit a pápaszemét, és mosolygott.

— Ez az én második otthonom, Momo. Na, gyere.

Elujta a gyertyát, azzal kézen fogott, és fölmentünk. Aztán szívére szorítva a kezét, leült a fotelbe, mert már nem bírta megenni a hat emeletet anélkül, hogy bele ne halna.

— Esküdj meg, hogy erről soha sen-

kinek egy szót se, Momo!

— Esküszöm, Rosa asszony.

— Khajrem!

Ez jelenti nála az esküt.

— Khajrem.

Akkor azt morogta, miközben elnézett fölöttem, mintha nagyon messzire ellátta, hátra is meg előre is:

— Ez az én zsidó odum, Momo.

— Ja? Akkor jó.

— Érted?

— Nem, de nem tesz semmit, már meg-szóltam.

— Ide rejtőzöm el, amikor félek.

— Fél? Mitől, Rosa asszony?

— A félelemhez nem kellene okok, Momo.

Hát ezt aztán sose felejtettem el, mert ez a legizgibb dolog, amit életemben hallottam.

Gyakran előldögéltem Katz doktor várószobájában, mert Rosa asszony egyre azt hajtogatta, mennyi jót cselekszik ez az ember, de ebből nem éreztem semmit. Talán nem maradtam elég sokáig. Tudom, hogy sok ember jár-ke a világban, aki jót cselekszik, de ezek se cselekszik folyton, és el kell találni a megfelelő pillanatot. Csodák nincsenek. Katz doktor eleinte, mikor előjött, megkérdezte tőlem, beteg vagyok-e, de később hozzámszó-kott, és békén hagyott. Különben a fog-orvosoknak is van várószobájuk, de ők csak a fogakat gyógyítják. Rosa asszony azt mondta, Katz doktor általános gyógy-száz, és csakugyan mindenféle volt ott nála, zsidók, persze, mint mindenütt, észak-afrikaiak, hogy ne mondjam arabok, továbbá néregek meg mindenféle beteg-ség. Nyilván sok nemi baj is megfordult a rendelésben, a bevándorló munká-sok miatt, akik ezt Franciaországba jöve-től előtérbe szerezte be, hogy részesüljenek a farsádalombiztosítás áldásaiban. A nemi betegségeket nem kapja el az ember a többiek között, és Katz doktor elfogadta őket, de senkinek se volt joga différiát, skarlátot, rubeolát meg egyéb olyan ocs-mányságokat odacipelni, amiket otthon kell tartani. Csakugyan a szülők nem mindig tudták, mi újság, így aztán egyszerűen beszerveztünk néhány olyan influen-zát meg egy olyan számarhurutot, amik nem is nekem voltak szánva. Mégis visszajártam. Szívesen ücsörögtem el egy váróban, valamire várva, és amikor a ren-delő ajtaja kinyílt, és Katz doktor tetőtől talpig fehérbe öltözve belépett, és oda-jött hozzám megismogatni a hajamat, jobban éreztem magam, és hát ezért van az orvostudomány.

Rosa asszony sokat rágta magát az egészségen miatt, azt mondogatta, hogy koráretségi zavaraim vannak. Az öreg-lány legnagyobb gondját mindjárt a korá-lettség után a nagybácsi és nagynénik jelentették, amikor az igazi szülők autóbale-sét áldozatai lettek, és a többiek nem akartak igaziból törődni az utódokkal, de a Szociális Bizottságra se akarták hagyni őket, nehogy szívtelen híruk keljen a környéken. Ilyenkor jöttek aztán hozzákn, különösen, ha a gyerek le volt sújtva. Rosa asszony azt a gyereket nevezte lesújtottnak, akin erőt vett a lesújtottság, mint a szó is mutatja. Ez annyit jelent, hogy a srácot a szó szoros értelmében semmi se érdekli az életben, és apatipus lesz. Ez a legrosszabb dolog, ami egy srácot ér-het, az egyebeken kívül.

Rosa asszony, amikor egy-egy ujat hoztak hozzá néhány napra vagy egy-két hetesekig, minden oldalról megvizsgálta, de különösen a tekintetben, hogy nincse lesújtva. Fintorokat vágott, hogy rájész-szen, vagy kesztyűt húzott, és minden uj-

ja egy-egy paprikajancsi lett, ami min-dig megnévettem a le nem sújtott srá-cokat, de a többiek, azok mintha nem is ezen a világon volnának, és ezért hívják őket apatipusoknak. Ezek befogadására Rosa asszony nem vállalkozhatott, mert a velük járó munka minden percét föl-emésztette volna, és neki nem volt sze-mélyzete. Valamikor egy marokkói spin-kó, aki az Aranycsöppben volt házi le-pedőakrobata, rábizott egy lesújtott köly-köt, aztán cím hátrahagyása nélkül meg-halt. Rosa asszony kénytelen volt átad-ni a srácot, a létezését igazoló hamis pa-pirok kíséretében egy szervezetnek és be-letegedett, mert semmi se lehangelőbb egy szervezetnél.

Még a teljesen egészséges sráccok is volt kockázat. Senki se kényszerített ismeretlen szülőket egy gyerek visszavételére, ha nincsenek ellenük törvényes bizonyítékok. Nincs rosszabb az elfajzott anyáknál. Rosa asszony mindig mondogatta, hogy az állatoknál jobban van megcsi-nálva a törvény, és hogy nálunk meg veszedelmes is egy kölyköt örökbe fogadni. Ha az igazi anya később, látva, hogy a fiának jó sora van, eljön okvetetlenkedni, a jog mellette áll. Ezért aztán a hamis papirok a legjobbak a világon, és ha egy ilyen gané két év múlva rájön, hogy a kölyke boldog ott, ahol van, és vissza akarná venni, hogy megzavarja, hát so-se talál rá, ha vannak rendben leve ha-mis papírjai, és az anyának erre az esen-dőségre is meglehet minden reménye.

Rosa asszony szerint az állatoknál sok-al jobb a helyzet, mert nekik ott a termé-szet törvénye, különösen ami a nőstény o-roslánokat illeti. Egész odavolt a nősté-ny oroszlanokért. Néha az ágyban, el-avált előtt csöngtettem, és kimentem aját nyitni, és egy nőstény oroszlan akart be-jönni, hogy megvédelmezze a kicsinyét. Rosa asszony szerint a nőstény oroszla-nok arról híresek, és inkább megötenék önmagukat, mintsem hogy meghátráljanak. Ez a vadon törvénye, és a nőstény oroszlan nem védelmezné meg a kicsi-nyét, senki se bíznék meg benne.

En majdnem minden éjjel elővettem a nőstény oroszlanomat. Belépett, fölugrott az ágyra, és végignyalt a képünk, mert a többieknek is szükségük volt erre, és én voltam a legidősebb, nekem kellett róluk gondoskodnom. Csakugyan az o-roslánoknak rossz a híruk, mert hát ne-ki is csak kell táplálkozniuk, mint minden-eknek, és amikor bejelentem a többiek-nek, hogy jön a nőstény oroszlanom, az egész ház rengett az üvöltéstől, és meg Banania is beült a karba, pedig Isten a tudója, mennyire tojt ez a krapek minden-re, azzal a közmondással jó kedélyvel. Szerettem Bananiát, őt egy francia csalá-d, akiknél volt hely, vette magához, és egyszer majd meglátogatom.

Végül Rosa asszony megtudta, hogy én egy nőstény oroszlant fogadok, mi-alatt ő alszik. Tudta ugyan, hogy nem igá-ziból, és hogy csak úgy álmódózik a természet törvényeiről, de volt egy mind-idegesebb rendszere, s a gondolatra, hogy vadállatok tartózkodnak a lakásban, elfogta az éjszakai rettegés. Ordítva éh-redt föl, mert rámulom volt az egész, de nála lidércnyomás lett, és mon-dogatta is, hogy a lidércnyomás, az az, amivé az álmok a korrál válnak. Két tel-lesen különböző nőstény oroszlant szerkint-tünk meg magunkban, na de hát mit akar.

(Folytatása jövő pénteki számunkban)

Küldjön vám-mentes IKKA ajándék-mentes utalványt

MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK MEGRENDELŐHELYEK:

JERUZSÁLEM: Jeruzsálemi könyvtár, Javec utca 2. — Üzleti órák: 9-1 és 4-7. — Kedden délután zárva. — TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, I. emelet — d. e. 10-12.30, délután 4-6.30 között. Telefon: 55052. Pénteken zárva.

HAIFA: Ungár János, Micháel utca 2 (Arlozorov sarak), Gerberlich üzlethelyiség, vasárnaptól csütörtökig, 10-től 12-ig, telefon: 667876, lakás tel.: 525 661. BEER-SÉVA: Frankfurter István, Háácmaúti 49-51, tele- fon: 38701.

Levelezés: kizárólag: G. KEMÉNY, Tel-Aviv, Ben-Jehuda 27, címre kérünk. FIGYELEM!

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA CSEHSZLOVÁKIÁBA VALÓ SÜLDESRE

TUZEX ajándékutalványt

Hölgyeim!

KIFOGASTALAN SZABÁSÚ ELEGANS SZOKNYA

BINDER KONFEKCIÓ

TEL-AVIV • Náchlat Benjámin utca 21, tel. 623081 RENDELÉSEKÉI MÉRÉI UTÁN VÁLLALUNK

BOUTIQUE HARRYS

UJ KOLLEKCIÓ ÉRKEZETT 1978-RA

★ RUHÁK
★ KOSZTUMÖK
★ KABÁTOK

PÁRIZSBÓL, LONDONBÓL, RÓMABÓL BOUTIQUE HARRYS Tel-Aviv, Frishman u. 71.

A HETI SZIDRA

— VAJÉRA —

És megjelent neki az Örökkévaló Mámré terebintusainál, amidőn ő ült a sátor bejáratánál mikor a nap a legmelegebben sütt. És fölemelte szemét és maga elé nézett, ime három férfi állt előtte, és midőn látta őket, eléjük futott a sátor bejáratából és leborult a földre. És szólt: „Uram, ha ugyan kegyet találtam előttem, ne kerüld el, kérék, szolgálodat. Hadd hozzanak egy kis vizet, mossátok meg lábaitokat és pihenjétek a fa alatt. És én hozok egy darab kenyeret, hogy erősítsétek szíveteket, azután tovább mehetek, ha már erre jöttetek szolgálók felé.” És ők feleltek: „Tégy úgy, amint mondtad.”

(Berésit 18, 1—6)

„És megjelent az Örökkévaló.” Bölceink (Szóta 14-a) összekötik ezt a fejezetet az előbbitel, és úgy magyarázzák, hogy Isten meglátogatta az ősatyát a circumcisiót követő gyengélkedése idejében. Ezzel bizonyítják a beteglátogatás („bikur cholim”) kötelességét.

A rabbinikus irodalom pontosan körvonalazza a végrehajtás módjait. Fontos, hogy a látogató ne időzzön hosszan a

ABRAHÁM ÉS AZ ANGYALOK

(Rembrandt rézkarca)

betegnél, mert a beszélgetés és a koncentráció fárasztja az utóbbit. A jó példát a szidra nyitánya szolgáltatja: „És megjelent neki az Örökkévaló.” Az Írásban nyoma sincs annak, hogy az Örökkévaló akár egy szót is szólt volna Ábrahámnak. Ezért a földi halandónak is kötelessége minél rövidebbre fogni a látogatást.

Bölceink figyelme más részletekre is kiterjed. Így példának okáért látogatás alkalmával tilos a beteg ágyára ülni. A látogató kötelessége a betegre bátorítani. Lelkére kell kötni, hogy „hajtsa végre pontosan az orvosok és az ápolószemélyzet utasításait”. És ami a legfontosabb: tudakolni kell, vajon rendelkezik-e a gyógykezeléshez szükséges pénzüsszeggel.

A Misna szerint a beteglátogatás olyan parancs, amelynek nincs meghatározott mértéke. Ennek tudható be, hogy elődeink nem elégedtek meg a betegápolásra is. Nem egyéni módszerrel, hanem szervezett formában, közösségi alapon oldották meg a kérdést. Az európai községekben közvetlenül a vész-korszakig a Chevra Kadisa a Betegsegélyző szerepét is betöltötte. A rászorulókat orvosall, gyógyszerrel és — szükség esetén — ápolóval látta el. Nagyon közösekben (s ilyen volt például okáért Nagyvárad) a Chevra Kadisa saját, modernül felszerelt kórházzal rendelkezett.

Rabbi Eliezer végrendeletében a következőket olvassuk: „Nagy gondot szentelj, fiam, a beteglátogatásnak, mert tudod, hogy a látogatás üdítőleg hat a betegre. Igyekezz lelket önteni belé, imádkozz érte és nyomban távozzál. Ne fászd a beszéddel, hiszen elég baja van a betegség leküzdésével. Vidám arccal, derűs lélekkel lépj a beteg szobájába, mert a beteg a sajátmagára vonatkozó diagnózist a látogató arcáról igyekszik leolvasni.”

A Széfer Chászidim szerzője a következőket írja: „Szegénysorsu beteg és gazdag beteg — sokan mennek a gazdaghoz, hogy ilyen formában is kifejezzék tiszteletüket iránta. Te pedig látogasd meg a szegény embert, olyan esetben is, ha a gazdag történetesen talmudtudós, mert az utóbbinál sokan vannak, míg a szegény emberre senki sem nyitja rá az ajtót.”

„És ő ült a sátor bejáratánál mikor a nap a legmelegebben sütt.” Az egyik verzió szerint azért ül a sátor elé, hogy a nap-

sugarak meleg, jótékony, gyógyító hatását élvezze. Más nézet szerint a tájat figyelte: az volt ugyanis a célja, hogy az esetleg arra menő szegényeket meghívja ebédre.

A zsidó hagyomány Ábrám ősatyában látja a vendéglátást („háchnászt orchim”) mintaképét. Rossz napja volt, ha nem akadt szegény ember, hogy etesse-itassa. Feltétlen belső erkölcsi parancsot látott ebben a magatartásban, ezért — noha szolgálattal rendelkezett — saját maga foglalkozkodott a vendégei körül és munkáját szorgos, aprólékos gondnal végezte. Ez derül ki magából az Írásból is: „És Ábrám a marhákhöz futott és vett egy gyenge és jó borjút... és vett vajot és tejet... ő maga pedig mellettük áll a fa alatt és ők ették.” Az Írás hangsúlyozza: az ősatya nem ült vendégei közé, hanem pincér módjára személyesen szolgálta fel az ételt és állva leste azok esetleges vágyát, kívánságát, parancsát.

Gyakran halljuk mostanában, hogy veszély fenyegeti az izraeli ifjúságot, mert a tanügyi kormányzat nagyobb figyelmet akar szentelni az ősi zsidó forrásoknak. „Tökre teszik a tanuló ifjúság lelkét, ha az európai humanista eszmék helyett ősi zsidó szövegekkel tömök tele” — kiabálják főleg a baloldalról. A bírálók nem tudják (vagy nem akarják tudomásul venni), hogy hánuman dolgában önállóak vagyunk és nem szorulunk másokra. (Különben is: a mi nemzedékünk a saját bőrén tapasztalta, válságos időkben hogyan jut kifejezésre az európai népeknél az emberiség, a mély emberi érzés, felfogás és magatartás.) Nem gondolnak arra, hogy a Tóra és a hihetetlenül gazdag rabbinikus irodalom át és át van itatva humanisztikus eszméktől. Hozzászólunk megállapíthatjuk: amennyiben az UNO tagállamai a mi humanista eszméink szerint rendeznék be életüket, nyomban létrejönne a világbéke és talán-talán el is jönne a Messiás...

Tudott dolog, hogy a humanitás egyik ismérve a türelemesség más véleménye, meggyőződése, vallása iránt. Éppen ezért nem lesz érdektelen megvizsgálni: milyen magatartást tanított Ábrám Ávinu ezen a téren és mennyiben szolgál követendő példának a mai ember számára.

A szidrá olvasva kézenfekvő a kérdés: tudta-e Ábrám, hogy a három férfi tulajdonképpen angyal? A válasz: Méghacsak nem is sejtette! Ugy látta, hogy vándorok és nyilván valamelyes cél felé tartanak. A legenda hozzáfűzi: „Ugy tűnt neki, hogy vándor arabok, akik a föld pora előtt letérdelnek”. Ezért is szólt: „Mossátok meg lábaitokat”, nem akarta ugyanis, hogy vallási kultuszunk tárgyát, a föld porát, bevigyék a házába. Az Agádá bölcei kioktatnak bennünket: Még abban az esetben is, amikor a hozzád elvetődő szegény vándor hite és meggyőződése nincs nyedre, s tartanod kell attól, hogy házába lépve magával hozza az ő bálványát is — mindazonáltal nyisd meg előtte házad ajtaját, teljesítsd vele szemben a vendéglátás parancsait. A Misna-bölcek megmondták: „Fogadj minden embert nyájias arckifejezéssel” — minden embert, azt is, akivel nem vagy egy véleményen, azt is, aki a föld porát imádjá. Nem kell magadévá tenned az ő meggyőződését, nyugodtan ajánlhatod neki vizet, hogy mossa le magáról a föld porát és átmenetileg tegye félre bálványát. De nem tagadhatsz meg tőle a szívélyes vendéglátást.

★

A három angyal más-más megbízatással jelent meg a földön. Az egyik, hogy meghozza Jicchák születésének a híret, a második, hogy elpusztítsa Szodomát, a harmadik, hogy megmentse Lót. A Midrás ebből arra következtet, hogy „egy angyal nem teljesíthet egyszerre két küldetést”, amit úgy is értelmezhetünk, hogy egy angyal nem végezhet jót és rosszat egyaránt.

És szólott az Örökkévaló: „Mivel oly sok a panasz Szodoma és Gomora ellen és bűnik igen súlyos, megyek és meglátom, vajon egészen a hozzám eljutott panaszok szerint cselekedtek-e; és ha nem, hadd tudjam meg!”

Az itt idézett vers sok fejtejtést okozott a magyarázóknak. Világos ugyanis, hogy azok kiabáltak, jajveszkeltek, akik szenvedtek a szodomabeliek erőszakos gonoszságától. Azt is tudjuk, hogy csak az kiabál, akinek fáj. Igaz, van úgy, hogy az ember néha hangosabban kiabál, mert részvétet akar ébreszteni embertársaiban, reménykedve, hogy segítségére sietnek. De Szodomában nem volt helye a jajveszklésnek, mert az nem ébresztett emberi részvétet senkinek a szivében. Akik tehát Szodomában jajveszkeltek — az nyilván szörnyen szenvedtek. Miért beszél mégis az Írás kétkedről, mondván „megyek és meglátom, vajon a hozzám eljutott panaszok szerint cselekedtek-e?”

Az Írás világosan utal arra, hogy a panaszok nem idegenek ajkairól hangoztak el, hanem maga Szodoma polgárai szenvedtek. Ha pedig Szodoma polgárai jajveszkeltek, akkor a lakosság nyilván két rétegből tevődött össze: elnyomókból és elnyomottakból, gengszerekből és áldozatokból. Ez utóbbiak száma minden bizonnyal tekintélyes volt, így logika szerint az ő érdekük folytán Szodomának kegyelemben kellett részélnie. Az Örökkévaló megígérte ugyanis Ábrahámnak, hogy tiz igaz ember miatt megbocsát az egész városnak. Mégis azt látjuk, hogy az egész város elpusztult. Miért?

A magyarázók arra a következtetésre jutottak, hogy Szodomában mindenki gonosz volt, azok is, akik hallgattak, azok is, akik jajveszkeltek. Ez utóbbiak csak akkor nyitották ki a szájukat, amikor őket fosztogatták, viszont ha polgártársaikon esett sérelem — csak nevettek. Ilyen formában mindenki zsivány volt, az is, aki személyes sérelem esetén méltatlankodott. Ezért nem részesültek Szodoma lakosai kegyelemben.

A magyarázók párhuzamot vonnak Nőé kortársai és Szodoma lakosai között és az eredmény az előbbieknél kedvez. Tudjuk, hogy Nőé kortársai is zsiványok voltak, az Írás szerint „megtelt a föld erőszakkal.” Ennek ellenére — senkimen jajveszkel. Miért? Mert mindenki tudta sajátmagáról, hogy ő sem jobb embertársánál. Szörnyű dolog az egyik oldalon rabolni, fosztogatni, a másik oldalon panaszkodni és jajveszkelni. Nőé kortársai restelték a kiabálást, az pedig, akiben még él a szegényérzet — nem elveszt ember. Megértés esetén még jótétehet mindent. Ezért utasította az Örökkévaló Nőét, hogy fogjon hozzá a bárka készítéséhez. Bölceink szerint Nőé 120 évet töltött ezzel a munkával, hogy embertársaik azalatt idejük legyen a megtérésre. Ezzel szemben Szodomában kísérlet sem történt arra vonatkozólag, hogy a lakosságot jobb belátásra bírják. Mert aki nem resteli magát és méltatlankodik, kiabál és jajveszkel, amikor ő maga is zsivány módra viselkedik — az reménytelen eset...

PÁRIZSI LEVÉL

SZUKOT PÁRIZSBAN...

Az őszi ünnepek legnépszerűbbje, a gyerekek „kedvence” — a „sátoros-ünnep”. Boldogan gyűjtik az ágakat, gyümölcsöket, rajzolnak, készítenek a girlandokat, láncokat, hogy az ő sátruk legyen a legszebb, legeredetibb. Szukot ünnepén Párizsban az „Union Libe-

Uj ötlet volt egy jónévi izraeli festőművész-nő, Ferenci Chedva, festményeinek kiállítása a szukában.

A gyönyörű rajzok (őreg rabbi, chászidok, témoni zsidók portréi, pájeszos zsidó kisfiúk izraeli tájak) nagyszerűen beleillettek a szuká-

A fiatal Michael Williams rabbi bevezető előadása a szép szukában...

rale” templom udvarán asszisztáltam a sátor-készítésnél, láttam a fiatalokat és a lelkes rabbit, az angol származású Michael Williams-t, akik a Fontaneblau erdőből érkeztek, mint élő erdő, hogy néhány óra alatt elkészítsék a szép szukát.

A sok gyümölcs, a szép girlandok ott virítottak, a ragyogó zöld lombosítór meleg fényrel sugározta be a derűs fiatalokat.

Miközben a szuka készült, alkalmam volt szót váltani Michael-lel a lelkes fiatal rabbi-val, aki az Union Liberal templomába szinte új életet, fiatal derűt vitt. Modern elveivel, a mindennapi élet és a vallás ritusainak összhangbáhozásával, Michael óriási népszerűsége tett szert.

meleg családi légkörébe. A kiállítás megnyitását óriási tömeg gyűlt össze. A kidus után megcsodálták a szép rajzokat, akvarelleket és a vacsora is ebben a kellemes meghitt légkörben zajlott le.

A kiállítás a Szimchát Tóra ünnepével zárult. A templom szinte harsogott a sok boldog gyermektől, akik virágot lobogtatva a kezükben felvonultak, táncoltak, énekeltek a tórárt köszöntve. Felejthetetlen volt ez a két ünnep, a komor őszi Párizsban egy kis fénypont, amely összekovacsolta a tömeget, a párizsban élő zsidók egy kis csoportját, akik a kis szukában egy családdá váltak — talán egy életre...

G. FORRAI ESZTER

MÁRVÁNYLAP INGYEN
mindenkinek, aki konvthát rendel
közvetlenül a „Modulus” üzemtől.
A KIALLITÁS NYITVA HOLNAP, DELELŐTT
10-TŐL, DÉLUTÁN 2-IG ÉS EGÉSZ HÉTEN,
ESTE 7 ÓRAIG.
CHOLON • ÉZOR HATAASZJA,
HÁMERKVA UTCA 25,
Bejárat a Tempóól a katonai tábor mellett.
TELEFON: 80 73 11

Csinosnak mondott,
new-yorki, független, 44 éves
hivatalnoknő, levelezne kor-
ban hozzáilló, magyar nyelvű,
intelligens, komoly foglalkozással bíró, New York-
ban letelepedni hajlandó
férfivel,
házasság céljából.
Cím: POB 1253,
FDR Post Office,
New York NY 10023, USA

E HÉTEN UJ KURZUSOK INDULNAK REGGEL ÉS ESTE

TEL-AVIV Reggel nov. 1-től Este nov. 2-től	JERUZSÁLEM Este nov. 2-től Reggel nov. 8-től	RAMÁT-GÁN Este nov. 2-től Reggel nov. 1-től	PETACH-TIKVA Este nov. 2-től Reggel nov. 8-től
BÁT-JÁM Este nov. 2-től Reggel nov. 8-től	KIRJÁT-CHAJIM Este nov. 2-től Reggel nov. 8-től	HAIFA Este nov. 8-től Reggel nov. 8-től	

Beiratkozás még e héten!
TANULJON 3 HÓNAP ALATT
KÖZHASZNÁLATU
ANGOLT
TEL-AVIV — a „Herzlia gimnáziumban és az egész országban
● Kezdőknek, haladóknak, továbbképzősöknek és beszélgetés ● Fiataloknak, katonáknak és idősebbeknek ● Délelőtti, délutáni és esti osztályok
„ULPÁN L'ANGLIT” — MACHON „DÁN”

TEL-AVIV „Herzlia” gimnázium épület, Jabotinsky 106, este 5—8-ig Tel. 268128	TEL-AVIV Ibn Gvirol 61 9—13 és 16—19. Tel. 268128 (átköltöztünk Dávid Hámleach 5-ből)	RAMÁT-GÁN Bialik utca 77, a „Rámá” mozával szemben. Tel. 268128	PETACH-TIKVA Chovejev Cion 14, d.u. 4.30-tól este 7.30-ig Tel. 912955
JERUZSÁLEM „Ron” mozi épület, Akiba 1, 16—19-ig.	HAIFA „B'málé” iskola, Smárjáhu Levin 30, 16—19-ig.	KIRJÁT-CHAJIM Hásájára 44, a „Bét-Am” után. 5—7-ig.	BÁT-JÁM Rothschild 26 (a Mácévánál) Tel. 268128 16—19-ig.

RAKTÁR KIÁRUSÍTÁS!
40% ENGEDMÉNY
EREDETI OLAJFESTMÉNYEKRE,
CSAK 1977 OKTÓBER HÓNAPBAN.
„PNINA” képgaléria
TEL-AVIV • IBN GVIROL 30,
TELEFON: 26 08 98
(a „Limor” mozával szemben, a passzázsban)

Zeneélet

GARY VIDÁM KOKTÉL-PARTIJA

A Filharmonikus Zenekar „Könnyű klasszikus” estje
 Vezényel: Gary Bertini
 Szólista: Deanna Blacher, kasztagnette és tánc

A világotjáró karmester haza-hazalátogat egy rövid időre, hogy fenntartsa velünk kapcsolatát. Nagyonbuzabásu művekre nem igen telik, de a „könnyű klasszikusok” műsorán valóságos koktél-partira hívta meg közönségét, szórakoztató és egyben tanulságos számokkal, tizes spanyol bor mellett könnyű francia pezsgőt szolgáltatva fel, ráadásul Gershwin amerikai-zsidó humorával kínálva meg a hallgatót. A spanyol borlapon Manuel de Falla (1876—1946) „A rövid élet” című operájának leghatásosabb száma, a 2. felvonás „spanyol táncra” állott. Egy andaluziai szerelmi dráma a tárgya, zenéje olasz-francia hatások ellenére, vérbeli spanyol folklór, melynek De Falla volt századunk legnagyobb művelője. Ennek a spanyol népzene sokrétűsége származásában rejlik: a régi bizánci primitív nép-ének, az országot megszálló morok, a 15. században beözönlő cigányzenészek, s végül zsidó templomi énekek szolgáltatták alapanyagát. Mindegyikük rányomja sajátos bélyegét az andaluziai folklórra, legerősebben a kis hangközökben hullámzó keleti-bizánci énekstílus. De Falla későbbi balett-zenéjének, a „Háromszögletű kalap”-nak három jellegzetes számát hallhattuk. Dja-gilev orosz baletteje számára készült, s Picasso díszleteivel 1920-ban került Párizsban bemutatásra. A híres „Molnárné tánc”, melyet a kitűnő spanyol táncosnő, Deanna Blacher, elragadóan adott elő, cigányzenéből eredő „flamengo”, mely világszerte számtalan változatban került komoly és szórakoztató színpadok műsorára.

A spanyol zenét képviselte Turina (1882—1949) „Orgia”-ja a „Danzas fantasticas”-ból, valamint az ismeretlen Joaquin — Larregla „Viva Navarra” című tánczenéje. Gary remek ritmusrézke, dinamikus temperatúra —, érzékiséget póló lendületével, a briliánsan kasztagnettát játszó és táncoló művész közreműködésével, színesen pergette le előtűnt ezeket a spanyol számokat.

Nagy kár, hogy egyoldalú zenétünkben Darius Milhaud, a nagy francia-zsidó operái, a nagyon kevés sikerült „Dávid”-tól eltekintve, épp oly ismeretlenek, mint oly szellemes másfajta színpadi- és balett-zenéje. Az utóbbiakhoz tartozik a Cocteau számára, Chaplin-film kísérőzenéjének szánt „Háztető” 1919-ből, valóban a „korszellem” jegyében: bokszoló, néger törpe, divathölgy, egy férfiruhába öltözött vöröshajú nő, bookmaker s egy uriember a szereplők. A prohibíció idejében, egy bárban játszódnak, hol is koktél szolgálnak fel, de mikor egy rendőr belép, az egész tej-bárba alakul. A bárfiu levágja — nagyon kedélyesen — a rendőr fejét és a vöröshajú nő — Salome módiára lejt táncot vele. Bemutatója oly érdeklődés mellett zajlott le a Comédie de Champ-Elysées színházban, hogy a párizsban tartózkodó perzsa sah egy rossz helyért tízezer frankot kellett fizessen... A rendkívül humoros, szellemes zenéből csillant szívet Garytól nemrégiben Berlinben hallottam a kitűnő Radio-Symphonie Orchesterrel, forró sikerrel előadni. A mi kitűnő zenekarunk azonban nemigen szokott ilyesfajta könnyed zenéhez s bizonyos időbe telt, míg levetette nehézségeit. Csak a befejező Gershwin romantikus-humoros jazz-zenéjében az autobiográfikus jellegű „Egy amerikai Párizsban”-ban követte Bertini színes-lendület elgondolását.

KÉT ZONGORA-EST

Amirám Rigai több év óta New Yorkban élő és működő izraeli zongorista nagyrítján látogat haza koncertezni. Ezúttal a Haifai Szimfonikusok hívták meg volt tanára, Paul Ben-Haim versenyművet eljátszani s ebből az alkalomból adott a CAVTA-ban matiné, hosszú szünet után első ízben lépett fel Tel Avivban. A nagytehetségű fiatal művész nehézküzdelmek árán formálta ki egyéniségét, mely most, 40 éves korában markáns, erőtel-

jes vonalakban bontakozott ki műsorán. Fér-fias billentése, széles dinamikus skálája kitűnően érvényesült Bach d-moll orgona-fokkáta-és fugájában, — néhány gépiesen lepergő frázistól eltekintve szépen hangzott Beethoven „Pasztorál”-szonátája, de legszebb teljesítménye Schumann „Szimfonikus etűdjei”-nek gazdag színpaletájával, nagyon hangulatos képekben kirajzolt előadása volt. Zeneéletünk rejtélyei közé tartozik, miért kell egy ilyen kitűnő hazalátogató, külföldön nagy sikerrel koncertező művészeknek ily kis teremben adott matinéval beérnie...

Árje Várdi professor, a tel-avivi Rubin Zeneakadémia igazgatója, a Tel-Aviv Múzeumban aznap este adott koncertjét az ellenkező benyomást tette. Fantáziaszegényen, egyéni elgondolás nélkül, szintelenül szóltatta meg a Mozart, Haydn- és Beethoven-variációkat.

STUDIO-KONCERT

Szilárd Klári festőművész nő jaffai atelierjében évente megtartott kamarazene estei rendszerint a Filharmonikusok művészei lépnek fel. Különleges értéke ezeknek a koncerteknek, hogy legritkábban hallható művek kerülnek előadásra — magas művészi színvonalon. Ezúttal zenekarunk 13 fűvősa különböző összetételben adott elő német és francia preklasszikus szerzőktől, majd szünet után Mozart „Gran partitá”-nak is nevezett Szerenádját (K.361), 25 éves korában írott remekművét hallhattuk. Különleges hangszere-eléséből hiányzik a fuvola, de nála első ízben szerepel a basszokürt, 2—2 oboa, fagott, klarinét és négy kürtön kívül. Előzőtől a románca benne, két menüettje, egy téma öt variációval s befejezőül egy kicsapongóan jókedvű Rondo. Bámulatos nemcsak dallam-gazdagsága, a lassu tételek átselemültése, de az a páratlan fantázia is, ahogyan ezeket a hangszereket kombinálja. Művészeink nagy odaadással és lelkesedéssel játszották, a meghívottak ösztönte élvezetére.

A FILHARMONIKUS ZENEKAR 2-IK BÉRELTŐ SOROZATA

Szólista: Leonard Rose (cselló) — Vezényel Mendi Rodán —

A megbetegedett Eduardo Mata helyett Mendi Rodán ugrott be, s már az első számban, Silvestre Revueltas mexikói szerző (1889—1940) „Sensemaya” című, balladzerű darabjában kitűntette magát a számtalan kis szóló és zenekari ostinato-kíséret kifejező összefogásával. Újdonság volt számunkra Edward Elgar (1857—1934), angol szerző 1919-ben írott négytételű csellóversenye, Leonard Rose által eszményien szép tónussal, gyönyörű kántilánákkal és a legkényesebb futamok fölüeny biztonságával előadva. Szerzője háborús emlékek, anyagi gondok, családi bajok közepette nagyon nyomott hangulatban írta. Főképp lassu tétele árulja el pesszimizmusát, melyet mindvégig a csellószó-ló szívhezszólóan juttat, kevés hangszer kíséretével, kifejezésre. Rövid bevezetés után a 4-ik, háromrészes tétel, rendkívül virtuóz csellósólamát lassu meditáció szakítja félbe, hogy aztán újból szédítő iramban szabadditsa fel magát rezignációjából. Leonard Rose mély átéléssel követte a verseny rapszódikus csapongó mozzanatait, s Mendi Rodán nagy biztonsággal kísérte.

Befejezőül Dvorzák egyik legnépszerűbb, andalító cseh népi dallamoktól átszött, 8-ik szimfóniája G-dúrban került előadásra, — nagy vonalakban visszatükröztette annak álmodozó hangulatvilágát. S nem vehetjük rossz néven a karmestertől egyes helyek rögtönzött, olykor túlhangsúlyozott, máskor elmosódott kidolgozását, — a kevés próba mellett így is teljes elismerés illeti Mendi Rodánt — a partitúra nélkül vezényelt mű-siker előadásáért.

PATAKI LÁSZLÓ

MÉROM GOLÁN KIBUC JUBILEUMA

Írta: FUCHS ÁVRAM

Nyomban a hatnapos háboru után több tucat fiatalember, — tulnyomó többségük kibucból származó leszerelt katona — gyűlt össze a Golán fennsíkkal farkasszem néző Gádót kibuc füstölő romjai között és szentül megfogadta, hogy „ez nem ismétlődik meg még egyszer. Nem engedhető meg, hogy a Golán fennsík újra szíriai katonák állomásozzanak, akik vandál módon, magaslati állásaikból ágyúzták a fennsík lábánál fekvő zsidó településeket.

Azt is elhatározták még, hogy Szíria visszatérést a Golán fennsíkra csak egyetlen eszközzel, az új zsidó települések láncolata felállításával lehet és kell megakadályozni.

Azóta több mint tíz év telt el és a Golán fennsíkon létesített első kibuc: Mérom Golán, a napokban ünnepele alapításának tizedik évfordulóját. Mérom Golán, amelynek lakossága több tucat felnőtthől, gyerekből és néhány önkéntes és Náchál csoportból áll, egyike a legszebb fekvésű és a legundorabban megtervezett településeknek. Fehérre meszelt emeletes házaí zárt egységet képeznek és a kibuc központjában épített kulturház és társadalmi központ nagyszerűen illeszkedik a lépcsőzetesen kiépített utak közé, amelyek a kerteket szegélyezik, vagy átszelik.

A VANDORLÁS ÉVEI

A kibuc alapító tagjai a Bnot Jákob hídőt Kuneitrába vezető országot menti Aleika, volt szír katonai táborban örökök fel első tanyájukat 1967 július 15-én. Az ország szerzetén és az ideálizmuson kívül egyetlen munkájuk volt csak, a fennsík gazdálalás köhözgő tehenek őszterelése. Primitív körülmények között éltek, álmodoztak és várokoztak.

Néhány hónapi szervezkedés után, 1967 októberében, beköltöztek a Kuneitra északi hegyarájánál fekvő szíriai tiszt lakásokba. Ezekben a napokban az első 70 telepest tucatával ostromolták az izraeli, sőt a külföldi ifiak is, akik esatlakozni akartak Mérom Golánhoz. Nehézszégek itt sem hiányoztak, mert például az ivóvizet több kilométer távolságban lévő forrásokból hozták ide. Anyagi helyzetük azonban javult, mert a vágómárha-csordák és a birkanyciák legeltetésén kívül megkezdtek a szír paraszrok által vetett hüvelvesek és gabonafélék betakarítását.

Később az országot-menti házak egyikében vendéglőt és mellette benzinkutat nyitottak, amely a Golán fennsíkra látogató turisták tizezreinek szükségleteiről gondoskodott.

HABORUS IDŐK

Időközben az állandó lak-helyvül szolegáló terület után kuttattak, amelyet végülis az 1170 méter magas Bentál-hegy csúcsa tövében, közel 1000 méter magasságban találtak meg. Amikor 1972 pézáchának első napján az első családok átköltöztek az állandó lakhelyre, már 90 kész lakás és még néhány tucat épülő ház várta őket.

Mérom Golán lakosai a saját bőrükön tapasztalták a háboru borzalmaikat. A szírek 1971-től kezdve állandóan ágyúzták a kibucot, amelynek első titkárat egy gránátzilánk ölte meg. A ki-

buc tagjai és a gyerekek éjszakaiát az óvóhelyen töltötték, állandó riadó-készültségben.

1973 október 6-án, a jom-kipur háboru kitörése napján, az asszonyokat és gyerekeket kénytelenek voltak biztos helyre, Bajt Hásitá kibucba küldeni. Néhány órával később a hadsereg-parancsnokság utasítására a férfiak is távoztak, ők azonban október 10-én, amikor az izraeli ellentámadás megindult, visszajöttek az üresen álló kibucba. Legnagyobb meglepetésükre a szír katonáknak nem sok idejük maradt kárt tenni a kibuc épületeiben és a berendezésben és így rohamosan befejezték a helyreállítási munkálatokat. Három héttel később a nők és a gyerekek is hazaköltöztek.

TIZ ÉVI MUNKA GYÜMÖLCSE

A Kiját Smoná, Bániász és Mászadá druz faluk irányából jövet, a jelenlegi határsorompó előtt lefértünk a Mérom Golánba vezető útra. Félmillió köbméter viz befogadására alkalmas, nyolc méter mély, természetes víztároló mellett hajtunk el.

EUROMUR

ajtó- és falbevonat

Mindenféle új munkák rendelésre, javítások és átalakítások

KÁRPITÓZOTT BÚTOROK

terén
 PERL TIRORNAL,
 T. A., Slomo Hámelech 58,
 tel. 23 41 62

ahol az esővizet gyűjtötték össze és használják fel komputerral működő automatikus öntöző berendezés segítségével.

Mérom Golán megélhetési alapját ma a mezőgazdálkodás képezi. A 4000 dunam öntözéses területen — kiváló termőföldjük van — 1500 dunamon burgonya, hagyma, cukorrépa, cékla és zab vetőmagot termesztenek. További 1500 dunamon búzát termelnek. A 300 dunam almás kiváló minőségű többezer tonna gyümölcsöt szolgáltat, 500 dunamot gyapotot vetettek be, a többi pedig takarmány-félével. Hízómarha csordájuk 850 tehénből és üszöböl áll és ezenki-

vül évi 300 tonna pulykaut termelnek.

Három évvel ezelőtt alapították az első nagyszabású ipari vállalkozást, amelynek keretében évi többezer tonna tuffot, ház- és utépítésre szolgáló vulkánikus anyagot termelnek ki, amelynek egy részét kénytelenek exportálni, mert a hazai építőipar még nem ismeri ezt a fontos nyersanyagot.

Mérom Golán kibuc tagjai hisznek a Golán fennsík jövőjében, ami az ő jövőjük is és biztossra veszik, hogy nincs és nem lesz olyan kormány Izraelben, amely hajlandó lesz kiüríteni a Golán fennsíkot.

MELEG, KELEMES TÉL

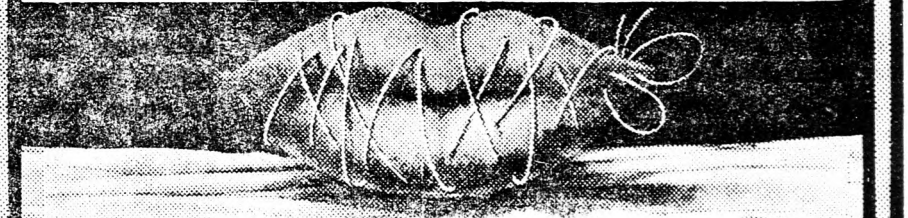
מורף חוקים ונשים
 במהבי אל-גה לנשים
 El-Ge
 להשיג בחנויות מובחרות

LOUIS BONVELL filmje

»SÖTÉT VÁGY«

A sajtó a filmről:

Üde, meleg, humoros, féltékenységet keltő! — Newsweek Szórakoztató! — Le Figaro Egyedülálló! — L'Express A legjobb! — Herald Tribune Zseniális! — Le Point Országos bemutatás 10.29, szombattól,

„CAFON” Tel-Aviv, 4.30 — 7.15 — 9.30

14 SZUPERSTÁRRA

és a statiszták ezreire volt szükség ennek az egyszerű-az-életben filmnek az elkészítéséhez!

Dirk Bogarde
 James Caan
 Michael Caine
 Sean Connery
 Edward Fox
 Elliot Gould
 Gene Hackman
 Anthony Hopkins
 Hardy Kruger
 Laurence Olivier
 Ryan O'Neal
 Robert Redford
 Maximilian Schell
 Liv Ullmann

A TÁVOLI HID

„A BRIDGE TOO FAR”

Egyidőben:

Tel-Aviv „Chén” 4 — 6.30 — 9.30
 Haifa „Orly” 6.00 — 9.00
 8 ik. h.

Producer: JOE LEVINE

Rendező: Richard Attenborough
 Új... stílus

40 ÉVES ZSIDÓ ÜZLETEMBER

(1.65) — Nyugat-Berlinben, 8 munkásos iparüzem tulajdonosa, jó anyagi helyzetben, keres független, korban hozzáillő,

NÉMETÜL BESZÉLŐ HÖLGYET,

házasság céljából. Ez év december végén Izraelbe látogatók. Választ kérek fényképpel németül, magyarul, vagy románul az Uj Kelethez, Tel Aviv, POB. 831, — „Berlin” jellegre.

SPECIÁLIS ÁRUSÍTÁS

EXPORT FELESLEGEKBŐL.

Jersey kosztümök és ruhák divatos és sportszerű modellekben.

Minden méret, különösen nagy méret.

Tel-Aviv, Allenby 76 (középső emelet).

Nyitva reggel 9-től este 6-ig egyfolytában, pénteken — déli 12-ig.

DAN DALMÁT:

IRKA-FIRKA

Képeslap a családnak európai nyaralásból: „Itt minden olyan gyönyörű, csak Ti nem bíányoztok!”

Ha egy becsületes ember meggazdagszik, az nekem mindig gyanús, hogy ott valami svindli van a dologban!...

Johann Sebastian Bach népszerűségét kárte konyan befolyásolja manapság, hogy a Mester, annak idején, sajnálatos módon, orgonára írta a műveit és nem pedig elektromos gitárra.

Nem minden politikus ismétli önmagát állandóan, — van aki másokat ismételt állandóan...

A vallás megmagyarázza mindazt, amit nem lehet megmagyarázni, a filozófia pedig mindazt, amit nem kell megmagyarázni.

A bolhák és az emberek között az egyik alapvető különbség az, hogy a bolhák nem tartják nyilván a magasugrás világrekordját.

Miska barátom annyira szereti a kutyáját, hogy minden ételt neki ad, — s ő beéri a maradékkal...

A divat diktátorai nem ismernek könyörületet — a pénztárcákkal szemben!

Csupán egyetlen olyan intézmény létezik,

amely mindig rentábilis — és az az adóhivatal.

Az automatizálásból eredő haszon rendszerint rámegey azoknak a dolgozóknak a munkanélküli segélyére, akik a fokozott gépesítés miatt veszítették el az állásukat.

A természetvédelemben, szerintem, az emberi természet védelme is beletartozik!

Nem hiszem, hogy minden oroszánvádszának volna bátorsága tőszédni...

A legkiválóbb zsonglőr is ejtett le már tányért — odahaza a konyhában...

Van, aki a komoly zenét kedveli — és van aki a komoly csendet...

Képtelen vagyok eldönteni, hogy melyik hasonlat a helyesebb: „az ügyvéd ravasz, mint a róka”, vagy pedig: „a róka ravasz, mint az ügyvéd”?

A manökenek ma holnap olyan soványak lesznek, hogy egyszerre kettőnek kell majd felvenni egy normális ruhát!

Az élet csupán előleg a halálra.

Az idő pénz, csak az a kérdés, hogy időtálló pénz-e?

Én lennék a világ legnyugodtabb embere, ha nem lennék annyira ideges!

AZ ELSŐ OLEK

—Hol van itt a szochnut?

(Slomo Mágén karikatúrája)

ORVOSSÁG

Két barátom beszélget.
— Találtam egy kitűnő orvos-
sgot.

— Mi ellen?
— Azt még nem tudom. De
rendkívül hatásos...

ORVOSI VIZIT

— Drága doktor ur, hogy
volt képes egyetlen vizittel
meggyógyítani a feleségemet?

— Egyszerű. Azt mondtam
neki, hogy a betegsége az öreg-
kor közeledtének az első jele.

VESEKEDÉS UTÁN

Parázs veszekedés után így
szól a feleség a férjhez:
— Vele nem lehet kibírni.
Vedd tudomásul, hogy vissza-
megyek a mamához.
— Drágám, itt egy százas, ta-
xira és vonatra, indulj azonnal.
— Megörültél? Egy százas?
És miből jönnek vissza?

23 GYEREK

— Magának tényleg 23 gyere-
ke van?
— Igen.
— Hogy lehet ez?
— A feleségem büne.
— Ez komoly?
— A legkomolyabb. Este,
mikor lefekszünk, mindig meg-
kérdem tőle: aludni akarsz,
vagy mit?

NO ÉS?

— Ó erre mindig azt feleli,
hogy mit?

AZ ELSŐ

— Drágám, te vagy az első
nő, akit szeretek.
— És te vagy az első, aki el-
hiszi.
— Elhiszem, drágám.

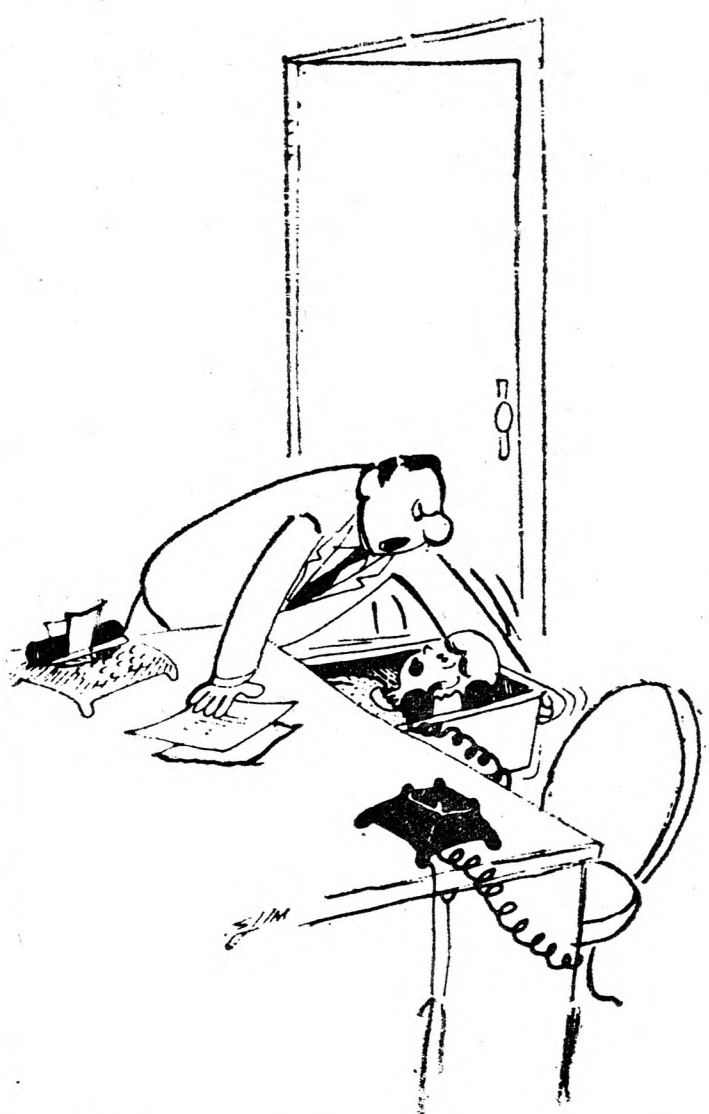
MEGLEPETÉS

Két férfi beszélget.
— Tegnap nem éreztem ma-
gam jól és hazamentem a hiva-
taltól. Váratlanul. Képzelve, rá-
nyitottam az ajtót a feleségem-
re.

— Es? Megtudott valamit?
— Három éve először...
— Te jó Isten. Mi történt?
Megcsalta?
— Jaj, dehogy. Képzelve, tö-
rölgette a port a butorokról...

ABSZURD VICC

— Mit cipel?
— A napközben felgyülem-
lett rosszkedvemet viszem ha-
za a feleségemnek.

— Megint magánbeszélgetést folytat, Mimi kisasszony?!

PELÉ MONDOKTA

Pelé, a világhírű brazil lab-
darúgó most visszavonult és eb-
ből az alkalomból a sportsajtó
tele van a vele folytatott inter-
júkkal, bölcs mondásaival. Az
egyik így hangzik:
— Sok edző keze alatt dol-
goztam. Voltak közöttük előlépte-
tt ördögök, de lefokozott an-
gyalok is...

EGY NŐ

LELKIVILÁGA

Az asszony szomorúan ül a
keréken. A férje kedvesen
melléül a keréken és átöleli.

- Mi bánt, drágám?
- Eljárt felettem az idő.
- Miből gondold?
- Kihíztam a jeans-nadrá-
gomat.

KIZARÓLAG LOGIKUSAN GONDOLKODÓKNAK

Csak azért szól annyi rosszmájú aforizma a nőkről,
mert a jó tulajdonságaik felsorolásához nagyon
sok hely kellene.

Kár, hogy légvárak építésére nem adnak jelzalog-
kölcönt.

Sok ember nem tud mást a gyermekeiről, csak any-
nyit, hogy mennyi kiadása van rájuk.

ÉRVELNI TUD

A fiatalember állást szeretne.
Benyújtja a kérvényét a vállalat
igazgatójához, aki leinformál-
ja és hat hét múlva behívja.
— Hallgasson ide, fiatal-
ember, csupa rossz információt
kaptam magáról.
Az ifju kihuzza magát és így
szól:

— Ebből is láthatja igazgató
ur, hogy nem protekcióval aka-
rok álláshoz jutni.

RÓMA UTÁN

— Rómában sok antik dol-
got láttál?
— Sajnos, sokat.
— Miért sajnos?
— Mert az egyiket elvettem
feleségül.

LÁNYOK

— Nagyon unom Bélát.
— Mi a baj?
— Tul sok kétértelmű dal-
tud.
— Es folyton éneklí őket?
— Nem, de állandóan ilye-
neket fütyül.

MAI PINCÉR

— Ragyogó hideg sört ittam
ma a vendéglőben. És tudja,
hogy juttottam hozzá?
— Hogy?
— Trükkös módon. Azt mon-
tam a pincérnek, hogy hozzon
egy pohár meleg sört. Mire azt
felelte, neki a vendég nem pa-
rancsol és hozott egy pohár jég-
hideg sört.

Glück az ismert
szakember

TAPÉTA, P.V.C. SZAKÜZLETE

RÁMÁT-GÁN KÖZPONTJÁBAN, HÁROE 7,
a postával. Sekemmel szemben * Tel. 720807
Óriási választékban külföldi tapeták, linoleum,
modern csillárok, fogsok, telefonpolcok.
Nézzé meg raktárunkat, vételkényszer nélkül.
Vállalunk munkát otthonában, garanciával.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK

«LEOPARD» BÖRKABATOK

Készen és gundlára — Kabátot
meghosszabbítás — Exkluzív mo-
dellék — Gyári árak
Tel-AVIV • HANEGEV 6
(Hásáron sarok, Iácháná Merkáz,
a a Chevrat Háchásmállal szemben)
Telefon: 26 36 71

Aranyköpések a »Weltwoche« magazinjából

A jótanács drága multság. Kivált, ha követi az ember. (Ur-
sula Huebner)

Hallgatni arany, beszélni ezüst, irni bádög. (Peter Wein-
gartner)

Markus M.Ronner mondásából:
Aki nem akar a szerepéből kiesni, az ne játsszon szerepet.

A hizelgés nagyon jól esne, ha nem hizelgés lenne.

Aki a megvesztegethetetlenségével kérkedik, alighanem
bőkezűbb ajánlatra vár.

Kurta szerelmi történet: A nő sikket nyújtott, a férfi csek-
ket. (Erns Pollak)

Szerelmben fontos a gyöngéd előjáték. Még fontosabb oly
kor a törvényszéki utójáték. (H.H.Kersten)

Tömérdek időt veszítünk azért, hogy időt nyerjünk. (J.
Steinbeck)

Az idő jó orvos, de rossz kozmetikus.
(Somerset Maugham)

A megszokás hatalma mindent elviselhetővé tesz. Még a
hatalom megszokását is. (H.H.Kersten)

Igazság szerint az íróknak azért is járna tiszteletdíj, ami a
sorok között áll. (H.H.Skupy)

A kudarc remek lehetősége annak, hogy legközelebb job-
ban csináljuk. (Henry Ford)

Valamikor a félvilági hölgyek akartak dámáknak látszani,
ma fordítva. (F. von Reznicek)

— No, megy valahogy a kisautód? — Az nem megy, vala-
hogy, az rohog. — Jó, és hogyan rohog? — Megy vala-
hogy... (U.Huebner)

Az irigység valódi vétek. A részvét hamis erény. (R.Grei-
ber)

A SEJK SZERELMES LEVELET DIKTÁL
— Harminc példányban kérem. Diktálók: „Egyetlenem...”

FILOZÓFIA A MELLÉNYZSEBBEN

X. annyira nem szerette a munkahelyét, hogy a vál-
lalatot saját halottjának tekintette.

Olyan nagyvonalú ember, hogy még a saját bak-
lövészeit sem palástolja.

Jó, ha mindenkinek van felesége, nem lehet min-
denért a főnököt okolni.

BÖLCS ÖREG

Csinos fiatal lány véletlenül
ráül a strandon egy idős ember
napszemüvegére. Aztán men-
tegetőzik:
— Bocsanat, nem akartam...
— Semmi baj — feleli az
öregur. — Az én szemüvegem
már ugyis sok mindent látott.

ASSZONYOK

A férj hazatelefonál a felesé-
gének délután az irodából:
— Drágám, kezdj öltözködni,
két színházjegyet kaptam.
— Remek. Hánykor kezdő-
dik az előadás?
— Holnap este fél kilenckor.

ORVOSSÁG
Két barátom beszélget.
— Találtam egy kitűnő orvos-
sgot.
— Mi ellen?
— Azt még nem tudom. De
rendkívül hatásos...

EGY KUPICA BÖLCSESÉG
Nem az a nehéz, hogy abbahagyjuk a dohányzást,
hanem az, hogy elhittessük a környezetünkkel
— már nem dohányzunk.

Az igazság mögé oda lehet állni, a hazugság mögött
el lehet rejtőzni.

A sok leleplezés rendszerint a leleplezőt leplezi le.

VENDÉGLÁTOIPAR
— Ez egy világszínvonalu
szálloda, igazgató ur?
— Részben.
— Hogy érti ezt?
— Az áraink már elérték a
nemzetközi színvonalat, a szol-
gálatásaink még nem.

AGGLEGENY
Két agglegeny beszélget.
— Egyedül vagyok. Olyan
egyedül, mint az ujjam. Ezen a
kutyán kívül nincs senkim a vi-
lágban.
— Hát miért nem veszel ma-
gadnak még egy kutyust?

● ÜZLETI UT? ● ÜDÜLÉS?
● TURISZTIKA? ● ROKONLATOGATÁS?
Csomagoljon! A többivel mi törődünk!
BÁRMILYEN UTAZÁSI TERVEVEL
FORDULJON BIZALOMMAL

CITOUR
UTAZÁSI IRODAHOZ
T. A., BRENNER 2.,
(Allenby-sarok)
Telefon: 28-59-59 28-17-55
Egyéni és csoportos repülőutazások kedvezményes
áron.
MAGYARUL BESZÉLÜNK

UJ OLEK FIGYELMEBE!

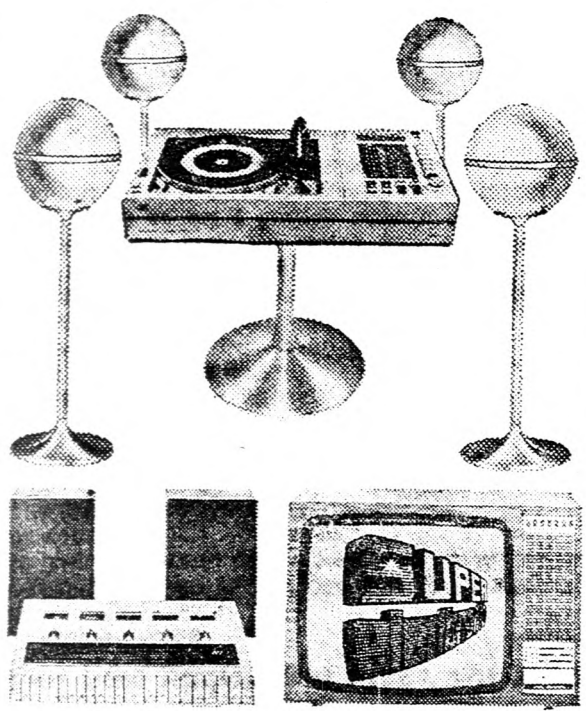
MOST MÄR IZRÄELI FONTERT IS VÄSÄROLHAT

Olcsó árak

ismert nemzetközi, elektronikai cikkek... Kizárólagos izráeli képviselet:

„BEN-SAUL ELECTRONICS” LTD. TEL-AVIV, NÄCHLÄT BENJÄMIN U. 70. Tel. 54666

GRUNDIG

TEL-AVIV MUZEUM TEL-AVIV VÄROS KONCERTEK A TEL-AVIV MUZEUMBAN

1977.11.1. kedden este 20.30-kor a német nagykövetséggel együttműködésben... BEETHOVEN DALEST

W. H. ROBERT HOZZA a bécsi „Theater in der Josefstadt”-ban aratott nagy siker után

BEGEGNUNG IN HERBST Komödie von Axel von Ambesser mit HILDE KRAHL * AXEL VON AMBESSER... BEETHOVEN DALEST

OLEK, FIATAL PÄROK ES VÄTIK VEVÖK

Jelentékeny engedmény a hivatalos árbkból és hitel-feltételek... „TÄÄM CHÄJIM” TEL-AVIV, ALLENBY 27

„TÄÄM CHÄJIM” TEL-AVIV, ALLENBY 27 (utolsó üzlet az udvarban) J. Tittenschneider vezetése alatt.

Okt. 31-én, hétfőn este pontosan 8 órákor

ADY-EMLEKEST

a költő születésének 100-ik évfordulóján, a Magyar Zsidók Világszövetsége, a tel-avivi HOH és a Bné Herzi kulturbizottsága rendezésében

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk, Ady”

KÖNYVET KERES? Megtalálja. Jöjjön a Hadash könyvtárba.

Hadash Könyvtár. Nesz Cioná utca 4, Tel Aviv (Járkon szállónál) tel. 59684

A Jiddis Operett Színház bemutatója:

MARY SOREANU az új, nagy muzikálban:

HAIKE FUN KARACENTZ nagy színészgárda és táncosok felléptével

Péntek, 28.10 — 9.00 CHOLON — Armon

Szombat, 29.10 — 8.30 JERUZSALEM — Bét Háám

Kedd, 1.11 — 8.30 NEVE-SÄÄNÄN — Amáml

Szerda, 2.11 — 8.30 RÄÄNÄNÄ — Orót

Csütörtök, 3.11 — 9.00 ÄSKELON — Eszter

Péntek, 4.11 — 9.00 KÄRMIEL

Szombat, 5.11, két előadás 6.45 — 9.00 RÄMÄT GÄN Bét Hähisztádrut

HELYHIÄNY MIÄTT teljes kiürítés!!!

DEKORÄTIV BELSÖ BUTOROK ES ÄJÄNDEKTÄRGYÄK ALAPÄRAKON... ARMON EJLÄT U. 47

KÖNYVTÄRBA közepkorú, magyarul beszélő, gépelné tudó

NÖT KERESUNK napi 3-4 órára Tel-Aviv, tel. 59684

PRIVÄT! Függelék, jólszítást, anyagi- lag nagyon rendezett

CSINOS URINÖ magához illő, magas, független, magyarajkú úriember ismertségét keresi házasság céljából 60-ig.

„TÄÄM CHÄJIM” TEL-AVIV, ALLENBY 27 (utolsó üzlet az udvarban) J. Tittenschneider vezetése alatt.

A HITÄCHDUT OLEJ HUNGÄRIA

TEL-AVIV ADY EMLEKEST

a költő születésének 100. évfordulóján A Magyar Zsidók Világszövetsége, a tel-avivi Hitachdut Olaj Hungaria és a Bné Herzi kulturbizottsága szövetkezve meghívja a magyarajkú jüsvitot

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ „Kortársunk Ady”

Szombati naptár

1977. október 28. péntek 5738. chesván 16.

1977. október 29. szombat 5738. chesván 17.

Gyertyagyújtás

Jeruzsálem 4.19 Tel Aviv 4.37 Haifa 4.28

A SZOMBAT KIMENETELE Jeruzsálem 5.30 Tel Aviv 5.38 Haifa 5.30

A HETI SZIDRA VÄJERA

ÜGYELETES ÖTGYÖSZERTÄRÄK

TEL-AVIVBAN PÉNTEK Kikár HämädinÄ, Rechov Hé Bö-ljár 48, tel. 258046, Jáni, rechov Jehuda Hälvi 67, tel. 612474.

SZOMBAT — NAPPAL TrufÄ, rechov Dizengoff 217, tel. 22348.

SZOMBAT KIMENETELETÖL Kikár HämädinÄ, rechov Hé be-ljár 48, tel. 258046, Necäch Jiszráel, rechov Necäch Jiszráel 11. telefon: 226545.

RÄMÄT-GANBAN PÉNTEK Asszuta, rechov Jabotinsky 41, tel. 731874.

SZOMBAT Amit, rechov Modin 130, telefon 722954.

CHOLONBAN BÄT-JÄMBAN PÉNTEK ES SZOMBAT Gäné Bät Jäm, rechov Hämövlim 3, Bät Jäm, tel. 885671.

PETÄCH-TIKVAN PÉNTEK Pinszker, Pinszker 2, tel. 10505.

SZOMBAT Fischbein, Chäfec Chäjim 6, tel. 910541.

HERZLIAN PÉNTEK-SZOMBAT RÄänän, rechov Ächuna 78, RÄänän, tel. 052-21066.

NÄNÄNIAN PÉNTEK Hadassza, rechov Herzl 24, tel. 22243.

SZOMBAT Hmäen, rechov Weizmann 13, tel. 22965.

CHEDERÄN PÉNTEK-SZOMBAT Järfé, rechov Hämäszi Weizmann 62, tel. 22122.

BEER-SÄVAN PÉNTEK Asszuta, derech Hämäszi, Uj Gläd-központ, tel. 76777.

A BNE HERZI KÖZLEMENYE I:

LEVÉLCIM: POB. 4472

Jótékonyceütü Klubdötutänunkat 1977. október 30-án, vasárnap d. u. fél 5-kor tartjuk a HOH nagyter-mében. HÄjÄrökön 61. HÄziasszony: Klein Bözi, — aki szeretettel várja kedves tagjainkat és barátainkat. Kérjük jöjjenek el minél nagyobb számban. KÄrtvÄt römköveit kérjük hozzanak magukkal.

ADY EMLEKEST. A költő születésének 100-ik évfordulóján.

A Magyar Zsidók Világszövetsége, a tel-avivi Hitachdut Olaj Hungaria és a Bné Herzi kulturbizottsága szövetkezve meghívja a magyarajkú jüsvitot, az 1977. október 31-én hétfőn este, pontosan 8 órákor, a HOH HÄjÄrökön 61 szám alatti nagy-teremben rendezendö

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

ADY EMLEKEST. Bevezető: KRAEMER FRIDA. Közreműködnek: RAPPAPORT OTTÓ: „Kortársunk Ady”

15.00: A MEGLEPETESEK UTCAJA KEDVENCEI

15.25: A SZOMBAT FOGADÄSA

18.02: Arab játékfilm

20.05: A SZOMBAT BEKÖ-SZÖNTESE — Smuel Ä-vidor HÄköhén rabbi és Lior Jéni közreműködésével

20.20: HANGOS HETI HIRÄDÖ

21.20: „WASHINGTON A KULISSZÄK MÖGÖTT” — II. rész: Richard Moncton elnökségének első napjai

22.40: KONCERT — Beethoven: „Leonora”, nyitány. A Konzert-gebau zenekarát Rafael Kubelik vezényli

22.55: A TITKOSRENDÖRSEG NYOMOZ — „Félrevezetö akció”

23.45: Egy mondat a Szentirásból. HIREK.

SZOMBAT 18.02: RAJZFILMEK

18.30: ÜJTÄSÖK ES TALÄLMÄNYÖK — A műsorban: A 19. században Rottenburgban élt rabbi Mäir Ben Baruch („Mähäräm”) munkásságáról. Közreműködik: Jiszráel Becker, Misa Aserov és Baruch HÄvid

20.00: A SZOMBAT KIMENETELE — A XIII. században Rottenburgban élt rabbi Mäir Ben Baruch („Mähäräm”) munkásságáról. Közreműködik: Jiszráel Becker, Misa Aserov és Baruch HÄvid

20.30: MÄBÄT HIRMÄGÄZIN

21.00: SPÖRTHIRÄDÖ

22.00: MACCLAUD — „A moszkvai örszéküvés”

23.10: Egy mondat a Szentirásból. HIREK.

ISKOLÄTÉVÉ

8.35: Igy én is tudom!

9.00: Állampolgárság a 7. osztálynak

9.20: Matematika a 7. osztálynak

10.10: Számítan a 7. osztálynak

10.30: Elektronika a 8. osztálynak

11.10: Biológia a 9-10. osztálynak

11.30: Enekeljünk egy dal!

12.00: Bíraskodjunk!

12.25: Történelem

13.00: Bíraskodjunk!

14.00: Humoros hullámok

14.30: SZABADEGYETEM

Chug Jocéj Hungária

Jeruzsálem, Agripas 8

November 1-én, kedden este 7 órákor. moadönunkban

TEAEST

keretében

KULTURELÖADÄST tartunk.

Bevezetöt mond: GRÜNVALD CVI Jeruzsálem

DR. BENEDEK PÄL az Uj Kelet belsö munka-társá „Erdemes-e még politizálni?” címen tart előadást.

Költséghozzájárulás 7 font Mindenkit szeretettel vár

a vezetőség

1977. október 28. péntek 5738. chesván 16.

ALLÄNDÖ MÖSÖRSZÄMÖK

I. MÖSÖR (ALEF) Hirek: 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 22.00 és 24.00 órákor: könnyü héber nyelven: 11.35: öleknak 18.45-20.45-ig. Egy pero héber nyelvtan: 15.00. Könyvszemle: 15.55. Mezögaz-dákánk: 17.55. A magyar adás minden szombät este 18.45-kor.

II. MÖSÖR (BET) Hirek minden órában reggel 5.00-tól éjjel 1.00 óráig. Hangos híradó a 7.00, 13.00 és 19.00 órai hírek után. Lapszemle a 9.00, 11.00 és 14.00 órai hírek után.

III. MÖSÖR (GIMEL) (52-es középhullám) Könyvü zene és slágerek 6.00-tól éjjel 1.00 óráig. Hírek öránként. Szombaton: 7.00 órától éjjel.

A HÄDSEREG RÄDIOJA Öránként hírszolgálat a nap 24 órájában, valamint hírmägäz-in 6.00-tól 9.00 óráig, 17.05-től 18.00-ig és 23.45-től 24.00 óráig

I. MÖSÖR

8.10: Reggeli koncert. - 10.15: Elmütáknak. 12.05: Balettzene. 14.10: Anyáknak és gyerekeknek. 15.00: A szombat fogadása - 16.05: Klasszikus számok. 17.20: Irodalom. 20.15: Péntek esti hangverseny. 22.05: Szerelmi dalok. 23.00: Hangjáték. 0.05: El-lentétek. 1.15: Hätikvä.

II. MÖSÖR

8.10: Reggeli zene. 10.05: Nä-lünk itthon. 12.05: Dolgozóknak. 12.30: Héber dalok. 14.10: Zenés hétvége. 16.10: Erdekes perek. - 17.10: Szombati dallamok. 18.05: Utinapló. 19.05: A héten történt. 20.05: Ima és dal. 21.05: Spanyol románcok. 23.05: Sör és hangulat. 1.10: Hätikvä.

A HÄDSEREG RÄDIOJA

9.05: Reggeli ünnepély. 12.05: Soföröknek. 14.30: Dalparádé. - 16.05: A sajtóról. 17.05: Rádió-szinpád. 18.05: Hangos heti híradó. 19.05: Maria Callas élete. 20.05: Könyvü és klasszikus. - 22.05: Ritkán hallott lemezek. 23.05: Tünczene. 2.05: Tarka mü sor reggel 6 óráig.

1977. október 29. szombat 5738. chesván 17.

I. MÖSÖR

8.05: Művészlemez. 9.00: A tudomány világa. 9.25: Zenei fej-tör. 10.05: Hanglemezek. 11.00: Hangjáték. 12.15: Bach és Brahms művek. 14.10: Anyáknak és gyerekeknek. 16.05: Irodalom. 17.00: Berlioz élete. 20.15: Vo-nosnégyesek. 22.05: Rádióvita. - 23.00: Modern zene. 0.05: Fö-cím. 1.15: Hätikvä.

II. MÖSÖR

9.05: Vidám dalok. - 11.05: Tárt ajtókkal. 12.05: Izráel 2000 ben. 13.05: A szülői ház. 14.10: Gólok és dalok - labdarugó-mérkőzések részletredményeinek közvetítése hanglemezekkel tar-kítva. 18.05: Az ügy elintézés alatt. 18.30: Sport. 20.05: Köny-nyü és klasszikus. 20.45: Sport-híradó. 21.05: Közéleti ma-gazín. 22.05: Hämävüli és Mő-lävü Mälkä. 23.05: Kritika. 0.05: Hanglemezek. 1.10: Altatómese. 1.20: Hätikvä.

A HÄDSEREG RÄDIOJA

8.05: Párljetenek. 10.05: Csöd-ás dalok. - 11.05: Egy kedvelt együttes. 12.05: Rádiójáték. - 14.05: Régi, kedvelt dalok. 17.05: Könyvrészlet. 19.05: Szív kiüld. 20.05: Musical. 21.05: Hagyomá-nyok. 22.05: Rock-zene - 0.05: Éjjeli madarak. 2.05: Tarka mü-sor reggel 6 óráig.

FRIZIRÄK

PIERRE 25.— II

Tel-Aviv, Balfour 11

ROBEX

A legjobb vétel

1977.X.28 13.

משרד התחבורה שירותי נהיגה ורכב

דרושים מועמדים להשתלמות למוציאים בקורסים לעברייני תנועה במחוזות תל-אביב והמרכז בנושא נהיגה וכוונה

הכשרות הדרושים:

- 1. השכלה תיכונית לפחות או מקצועית מקבילה.
2. בעל רישיון נהיגה בתוקף - וותק בנהיגה של 5 שנים לפחות.
3. כושר הבעה בעל-פה.

השתלמות:

ההשתלמות תיערך 5 ימים רצופים, בתנאי פנימיה, בחודש דצמבר 1977 (בחג החנוכה). כאשר המועמדים ישתתפו בתשלום האירוח בלבד. המועמדים אשר יוסמכו לשמש תור מרצים בקורסים לעברייני תנועה יתחייבו להרצות לפחות 18 שעות בחודש, בהתאם לדרישות המשרד. התשלום בעד ההוצאות יהיו בהתאם להוראות החשב הכללי.

ועדת קבלה:

על המועמדים המעוניינים להתקבל להשתלמות להגיש בקשה לעמוד במבחנים ולהופיע לאחר מכן בפני ועדת הקבלה.

בקשות בכתב, בציון פרטים אישיים, השכלה, תעסוקה, סוג ודרגת רישיון הנהיגה וגיל יש להגיש עד 15.11.77 לממונה הארצי על שיתת הניקוד ת.ד. 90 חולון.

על המועמדים יש לעיין "ההשתלמות למרצים". הנחלת שרותי נהיגה ורכב אינה מתחייבת לאשר קבלת כל המועמדים או הפנייתם לוועדת הקבלה מאחר שמספר המקומות מוגבל.

לבורסת היהלומים הישראלית בע"מ

בעל מקצוע מעולה להפעלת מסעדה בעלת איכות גבוהה

שתירת מספר רב של אנשים תתקבלנה רק הצעות רציניות ביותר. המעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 3222 רמת-גן, בצרוף תמונה ובציון כישוריהם המקצועיים.

למפעל מתכת גדול באזור ת"א דרוש מתכנן כלים

(קונסטרוקטור) מעולה

התפקיד כולל: תכנון ופיתוח מוצרים חדשים, תכנון כלים ומקבעים ליצור, עיבוד הצעות לשירות שיטות וקביעת תהליכי יצור, מעקב אחר ביצוע כלים ומקבעים במסגרת המפעל, ארגון ספירת הקטלוגים, השרטוטים ותיקי המוצרים במפעל. התפקיד דורש ניסיון מקצועי רב וכומר תאום בין אנשי הסל הטכני במפעל. נא לשלוח מועמדים למעמד המתאים. נא לפנות בכתב לת.ד. 1693 תל-אביב עבור מס. 12792.

אלגים בע"מ

דרושים מרכיבות - מלחימות

לעבודה במכלול הפעילויות הקשורות ביצור אלקטרוני, מתחכס. עדיפות לבעלות ניסיון של שנה לפחות בתעשייה האלקטרונית.

שרטמת מכונות

רצוי עם ידע בשרטוט אלקטרוני. ניסיון של 2-3 שנים.

כרסם

בעל 3 שנות ניסיון לפחות.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב יד לת.ד. 201 נס ציונה.

ישנה הסעה מתל-אביב, בתים וחולון. סודיות מובטחת.

חברת מבני תעשייה רח' קרליבך 29 תל-אביב

דרושה/ה מפעילה למיני מחשב 399

העבודה במשמורת בין השעות 9.00-14.30 במשמרת ראשונה 15.00-20.00 במשמרת שנייה.

למוסד ממלכתי בתל-אביב דרושות מזכירות/אדמיניסטרטיות

(באות בחשבון גם שחרות ניסיון, הכשרה תינתן במקום)

- כישורים נדרשים: 12 שנות לימוד, לאחר שירות צבאי, נכונות לעבודה קבועה במשרה מלאה, מנייה באזור המרכז. מעוניינות מתבקשות לפנות לרח' אריה 16, ת"א (ליד קולנוע "פאר"), בימים ד' רח' תאריכים: 2 נוב' 77, 3 נוב' 77, בין השעות 9.00-12.00, לפנות לנווית.

לעילית סנדניה בע"מ דרושים סודרים למכונות עגולות

בעלי ניסיון וולא ניסיון. העבודה בשתי משמרות. לפנות טל. 03-483128 - ליונתן.

מוסד ציבורי במרכז תל-אביב מחפש מזכירה

היועצת עברית על בוריה וכתבנות. המשרה המיועצת היא לשנה אחת. פרטים טלפון: 280118.

עיריית בני-ברק

מחלקת הבריאות דרושות אחיות

לשרותי בריאות הציבור בבני-ברק. א. התקבלנה אחיות מוסמכות שעברו קורס בבריאות הציבור. ב. למעוניינות תינתן אפשרות לעבור קורס בבריאות הציבור. ג. קיימת אפשרות של משרה חלקית.

המעוניינות תפנינה ללשכת הבריאות המחוזית, רח' הארבעה 14 ת"א מחלקת האחיות טלפון 268271 בימים א'-ה' בשעות 8.00-12.00.

בזכות מובילה 1975 בע"מ

תל-אביב זכות עשר תחנות 16 ת.ד. 13041 טל. 472883 470360. למפעל תעשייתי דרוש מנהל חשבונות

עצמאי עם ניסיון כולל הכנת שכר עבודה למכונן לקביעת ראיין נא לפנות טלפונים 08.00-15.00 השעות

למפעל תעשייתי גדול עובד לפקוח על מחקו

תושב ירושלים, לעבודה חלקית כשבועיים בחודש - תנאים טובים - עדיפות נתון לבעל רכב וטלפון. נא לפנות בכתב לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 1176 (מיקוד 31040).

לחברת המלה לישראל בע"מ, עתלית מנהל מסגריה

(רצוי עם ניסיון בדיזלים) לקביעת ראיין נא לטלפן 04-942351

1. הודסאי/טכנאי אלקטרוניקה לעבודה בהחזקת מכונות עם בקרה חשמלית, אלקטרונית וסיפרתית.

כישורים: הודסאי/טכנאי מוסמך, ידע בבקרה סיפרתית, רצוי בוגר בית ספר מקצועי במגמת חשמל זרם חזק, בעל ניסיון של שנתיים לפחות, שפות עברית, אנגלית ו/או רומנית חובה.

2. חרטים לעבודות מדויקות ומעניינות ביותר עם חמש שנות ניסיון לפחות.

מפעל גדול באזור חיפה מציע עבודה מעניינת ותנאי שכר טובים נא לפנות לאגף כח-אדם ת.ד. 1111 חיפה, מיקוד 31000. סודיות מובטחת.

נציבות שירות המדינה מודיעה על מכרז קיבוצי מס' מק/13/77

לאשרות מפקחי מס הכנסה

מבקשים מועמדים למשרות מפקחי מס הכנסה כמפורט להלן: מקום העבודה: אזור ירושלים, אזור תל-אביב והמרכז (ת"א, פ"ת, רחובות, כפר-סבא, רמת-גן, נתניה) אזור הצפון (חיפה, טבריה, עפולה, נצרת, עכו, צפת) אזור הדרום (באר-שבע, אשקלון)

המשרות הן בדרגות י"ד-י"ח של הדרגה האחד או 2-6 בדרגה האקדמאים במדעי החברה והרוח.

מועמדים בעלי רישיון ישראלי לראיית חשבון שסיימו את הקורס ואת תקופת הניסיון בהצלחה ישובו מיד בדרגה 6 בדרגה האקדמאים במדעי החברה והרוח. מועמדים בעלי תואר "בוגר" בארץ בחוג לחשבונאות אשר יסיימו את הקורס ואת תקופת הניסיון בהצלחה ישובו מיד בדרגה 3 בדרגה האקדמאים במדעי החברה והרוח. מועמדים בעלי השכלה אקדמית במדעי החברה, בכלכלה, במשפטים, הנדסה, מדעי החיים, מדעי הטבע, החקלאות, מתמטיקה שהינם בעלי תואר ראשון מוכר בארץ אשר יסיימו את הקורס ואת תקופת הניסיון בהצלחה ישובו בדרגה 2 בדרגה האקדמאים במדעי החברה והרוח ויתקדמו בתפקיד מפקח בכפוף לסמלול הקידום (2-6 מח"ר)

תנאי התפקידים של מפקחי מס הכנסה:

- א. עריכת ביקורת של נישומים ושל מפעלים גדולים כדי לעמוד על הנכסותיהם לצורך חישוב שומת מס;
ב. בדיקת ספרי הנישום וחשבוניתו, בדיקת מלאי והפחת;
ג. עריכת ביזורים עם נישומים ועם מנהלי החשבונאות שלהם;
ד. מסיירת דו"ח על הביקורת והסקת מסקנות מהביזורים שנקיימו וקביעת השומה.

דרישות המשרות:

- א. השכלה של 12 שנות לימוד (יועצפי מועמדים שסיימו בחינות בנינים בראיית חשבון או תלמידי האוניברסיטה בראיית חשבון);
ב. ידעית ברמה של סוג 2 בהתלה חשבונות מטעם משרד העבודה. הערה: מועמד שלא יעבור את בחינות הידע ברמה של סוג 2 בהתלה חשבונות, אך יעמוד ביות דרישות המכרז, יוזמן להשתתף בבחינה בתנאי מנייה למשך כשלושה שבועות אם מספר המשתתפים יצדיק זאת.
ג. ידעית בביקורת חשבונות;
ד. התמצאות בעברית מסחר ותעשייה והכרת המשק הישראלי;
ה. ידעית שפות מדוברות בארץ;
ו. כושר לקיים מגע נאות עם קהל, כושר לנהל משא ומתן.

המועמדים יידרשו לעמוד במבחן בכתב ובחינות בעל-פה המבחן בכתב יכלול את התחומים הבאים:

כושר תפיסה והבנת בעיות כלליות; ידיעות בחשבון; ידיעות וכושר בענה בעיה בעברית (לעולים חדשים ניתנת הקלות) ידיעות בהתלה חשבונות ברמה מקבילה לסוג 2 של משרד העבודה. (ראה הערה לעיל).

הבחינה בכתב תתקיים ביום המישי, י"א בכסלו תשל"ה, 1.12.77 בת"א, חיפה וירושלים.

המועמדים העונים על דרישות המכרז יקבלו הזמנה אישית לבחינה זו. תנאי השתתפות בקורס למפקחי מס הכנסה.

מועמדים שייבחרו ואשר אינם עובדי מדינה יוחתמו על התחייבות מיוחדת לפיה יתחייבו לשרת 36 חודשים באגף מס הכנסה ומס רכוש מתום קורס המפקחים. מועמדים שהם עובדי מדינה יוחתמו על התחייבות לשרת באגף מס הכנסה ומס רכוש בהתאם להוראות התקשיר. המועמדים יצאו לקורס מרוכז בתנאי מנייה שיתקיים בירושלים לתקופה של כ-3-4 חודשים, לאחר מכן לתקופה של 3-4 חודשים, להתמחות מעשית, באחד ממשרדי השומה בארץ.

קיימת אפשרות לקיים קורס מפקחים מקוצר שיעמד עד 6 שבועות אשר יהיה מיועד למועמדים בעלי רישיון ישראלי של רואה חשבון מוסמך, מנהלי חשבונות מודולמים (שקיבלו דיפלומה ב"5 השנים האחרונות) או למי שסיימו בחינות בנינים בראיית חשבון. אם מספר המשתתפים לא יצדיק פתיחת קורס מקוצר, יושלבו המועמדים במסגרת הקורס הרגיל בתוכנית כמקובל.

תכנית הקורס תכלול לימודים עיוניים ותרגילים מעשיים בנושאים: חוק מס הכנסה; הנהלת חשבונות; חוק החברות והשותפויות, ניהול מאזני; חישוב עלות; ביקורת לצרכי מס הכנסה; סדרי שלטון ומשפט; יחסי ציבור, וכדומה. למשתתפים בקורס שאינם עובדי מדינה ינתנו במשך הקורס כלכלה ודו"ח במקום וכן תשלומים כדלקמן:

- (1) לבעלי השכלה אקדמית שרכשו בארץ תואר ראשון במדעי החברה, בכלכלה, במשפטים, הנדסה, מדעי החיים מדעי הטבע, החקלאות, מתמטיקה, ראיית חשבון, תשלום מילת לימודים לפי מודל של דרגה מח"ר.
(2) למועמדים שאינם בעלי השכלה כאמור בסעיף ג' (1) תשלום מילת לימודים לפי מודל של דרגה י"ג אחיד.
(3) מילת לימודים של המשתתפים בקורס, בתקופת הלימודים העיוניים וניכוס מסים המחייבים בהתאם לחוק ותקופה זו לא יחשבו כתקופת עבודה לאיזה צורך שהוא (גם אם עבדו המועמדים בשירות המדינה מנעמד ארעי או בחוזה מיוחד, ערב השתתפותם בקורס).

(4) מובהר בזה כי למשתתפים בקורס שאינם עובדי מדינה לא ינתן עובד של "עובד" או עובד ארעי לכל צורך במשך תקופת הקורס, והם יחשבו כתלמידים בלבד.

לעובדי המדינה המשתתפים בקורס ינתנו כלכלה ודו"ח במקום, וכן תשלום להם במשך חודשי הקורס משכורתם הרגילה. עובדי המדינה המשתתפים בקורס, יחשבו להם תקופה זו כתקופת עבודה לכל דבר, ומשכורתם וניכוס הניכויים הרגילים. עובדי מדינה שישתתפו בקורס, ואשר דרגתם מנוכה מ"ג אחיד, יקבלו בתקופת הקורס משכורת לפי דרגה י"ג אחיד.

הנהלת משרד האוצר ונציבות שירות המדינה שומרות לעצמן את הזכות להפסיק את המשך השתתפותו בקורס של מועמד אשר לא ישיג את הרמה שתבקש, או שלא ישתתף באופן סדיר בלימודים. מועמד שסיים בהצלחה את הקורס, את תקופת ההתמחות ואת תקופת הניסיון הבאה אחריו ובהתאם להחלטת ועדת הבחינות שכתום ההתמחות יאושר למפקח, יוצב לעבודה באחד ממשרדי מס הכנסה, ויתקדם לפי סמלול הקידום למפקחים במס הכנסה.

מועמד, שאינו עובד מדינה ואשר ייבחר להשתתף בקורס, יהיה חייב להמציא מוקפת חולים או מהרופא המטפל בו תעודה המעידה על מצב בריאותו התקין.

ועדת הבחינות בתום הקורס תהיה רשאית להחליט על הארכת ההתמחות לתקופה של עד 6 חודשים נוספים. כל מועמד מתבקש לציון בטופס הבקשה למשרה פנויה את מקום העבודה הרצוי לו מבין אזורי העבודה שצויינו לעיל.

הנהלת האגף תשתדל לשבץ מועמד שנבחר למשרה, למקום עבודה כפי שביקש, אך שומרת לעצמה את הזכות לשבץ את המועמד בתחום הנאיאוגרפי הרחב של האזור.

הערות: כלל מקום במכרז זה, בו צויינו המילים, "מועמד" או "מועמדים" הכוונה גם למועמדת או למועמדות.

הגשת בקשות

בקשות יש להפנות בצירוף מסמכים באמצעות שירות בטרנס 215, לאחת הלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה כלקמן: בירושלים, הקריה, בנין משרד ראש הממשלה, חדר 429; בתל-אביב, הקריה, רח' ה' מס' 5; בחיפה, בבית הממשלה; בבאר-שבע, פסג' אוניקו.

היום האחרון להגשת בקשות הוא עד: כ"ה בחשוון תשל"ה, 6.11.77.

אונטרסית תל-אביב

דרושים

1. למחלקת לפיסיקה הודסאי/טכנאי אלקטרוניקה
2. לפקולטה להנדסה הודסאי/טכנאי אלקטרוניקה
3. גובה
4. פקיד/ת כוח-אדם
5. חכניות
6. פקידה
7. כחבנית אנגלית

לכתובת ואחזקה של חכניות בנושאי מינהל תלמידים, רישום וקבלת מועמדים, שכתב לימודי.

הכשרות הדרושים: השכלה תיכונית ל-4, חתום, רצויה השכלה אקדמית בתחומים: מדעי המחשב, מתמטיקה או מדעי החברה; נסיון של שנתיים לפחות בכתובה כשפית קובול, רצוי נסיון קודם במינהל אוניברסיטאי.

עבודת הקשרה במחשב, עובדת רצינית, עצמאית בעבודה חרוזה ודייקנית.

כחבנית אנגלית

שפת אם אנגלית - למשרה מלאה או חלקית.

על המועמדים להיות בעלי כחבנית, בצורה קורות חיים, פרטים על נסיון בעבודה ושמות ממליצים, בציון מספר המשרה לענף כח"אדם, מחלקת המנגנון, אוניברסיטת תל-אביב, רמת אביב עד ליום 4.11.77. מועמדים שיימצאו מתאימים יוזמנו לראיון אישי.

כ"ז

לפז חברת נפט בע"מ
דרוש במשרד הראשי בחיפה

הנדסאי / טכנאי אופטומטיבי

הכשרות הדרושים:
טכנאי או הנדסאי מוסמך בעל ידע רחב במכונאות רכב ובעל נסיון בתפעול, אחזקה ומעקב כלכלי של צי רכב.

המשכורת תקבע בהתאם לכשרי המועמד.

נא לפנות אך ורק בכתב תוך פירוט הניסיון וההתאמה לכשרים, לאנף כח אדם, פז, חברת נפט בע"מ, ת.ד. 434 חיפה.

— סודיות מובטחת —

לבסיס צה"ל באזור הדרום

דרוש

מנהל מטבח גדול ומודרני

למועמד המתאים ולמשפחתו - יינתנו תנאי מורים במקום.

מועמדים מתאימים בעלי כישורים ורמה מקצועית גבוהה מתבקשים לפנות בכתב לר.צ. 2348/ה עבר קבע או טלפוניית למספרים 693800 - 03-234735 ויוזמנו לראיון התאמה.

מ.א.ה.ל. ישראל בע"מ

העשית אלקטרוניקה

למפעלנו דרושים

אלקטרוניאי

- * יועדף בעל ידע בשרטוט אלקטרוני.
- * העבודה בתחום עריכת מיקרו-מעגלים.
- * הכשרה ספציפית תעשה במקום, ע"ח החברה.

טכנאי מכונות

- * לעבודת תכנון זורד אלקטרוני.
- * נסיון של שנתיים.

שרטטת אלקטרוניקה

- * ידע בשרטוט אלקטרוני.
- * הדרכה נוספת ניתנת במקום.

טכנאי חשמל / אלקטרוניקה

- * לעבודת בדיקות חשמליות.
- * יועדפו בעלי נסיון.

בוחר מכוני

- * בוגר ב"ס מקצועי במגמת מכונות או מסגרות.
- * יועדפו בעלי נסיון בבחינת חלקים מיצור מכוני.

בודקת/ת הרכבות אלקטרוניות

- * על המועמדת להיות מוסה בבדיקות ויזואליות של ציוד אלקטרוני.

על המועמדים לפנות אישית או טלפוניית ל-מ.א.ה.ל. ישראל בע"מ, מחלקת כח אדם, רחוב מבצע קדש 48, בני-ברק, טל. 787131.

רפאל

מצבה דהון בע"מ

למפעלנו במצפה רמון דרושים:

1. שרמט/ת טכנאי/ת מכונות
2. עובדי ייצור

לתכנון ושרטוט מתקנים וכלים לעבוד שבבי.

בוגרי בתי-ספר מקצועיים או קורסים בעבוד שבבי.

למועמדים מוצעת עבודה רבת אתגר במפעל דינמי ומתפתח בעיירת פתוח בעלי משפחות בלבד. המועמדים לעבוד במפעל ולהקלט במצפה רמון, יפנו בכתב-יד לת.ד. 7 מצפה רמון, או יתקשרו בטל: 057-88113 או 057-88445 לקביעת ראיון במפעל או במשרדנו בתל-אביב.

דרושים

חברת אמפא תל-אביב

מזכירה קורספונדנטית

לצוות מזכירות מחלקת

הכשרות:
1. גילאים 25-30 (2)
2. ידעיה מושלמת בעברית - כושר ניסוח עצמאי (3)
3. הדפסה במכונת כתיבה (4) חוש מפר תח ליחסי ייצור ויחסי אנוש (5)
4. נכונות להשתלבות בעבודת צוות (6)
5. נסיון קודם בעבודה של לפחות שנתיים.

העונות על הדרישות הנ"ל תגשנה הצעותיהן בכתב יד לאמפא, דרך פ"ת 16 תל-אביב - לגבי תמי.

בר אוריין

בית ההוצאה של אגודת הסטודנטים באוניברסיטה בר אילן - רמת-גן

דרוש מנהל חשבונות

סוג 2, 3 בעל נסיון דירוג לפי כישורים

הצעות יוגשו בכתב למען הנ"ל עד 13 בנובמבר 1977.

ליכון חקל בע"מ

דרוש

פקידה למחלקת כספים

הכשרות: ידע בנושאי כספים ידע שרות צבאי

נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 332 תל-אביב.

מכונאי דיזלים מעולה

ידיעה בגנרטיורים וציוד מכני כבד

מקום העבודה באזור חיפה והצפון

לצורך התקשרות לפנות בכתב לחברת ד.צ. 2644

למוסד ציבורי גדול בתל-אביב

דרושים / ות:

- * מזכירות
- * פקידות כלליות
- * כחבניות
- * מנהלי חשבונות
- * פקידות
- * לעבודה באר"ב
- * לעבודה במשרה מלאה בלבד.
- * סטודנט
- * לעבודה באר"ב, חצי משרה

המועמדים מתבקשים להתקשר טלפוניית בימי א-ג-ה בין השעות 10.30-8.30 טלפון 269935-03.

למפעלנו באשקלון

דרושים:

1. מהנדס/ת הנדסאי אלקטרוניקה
2. מכשירן תעשייה

בעל נסיון של 3 שנים לפחות בתעשייה, וידע במערכות לוגיות.

נסיון במכשירי בקרה חשמליים.

המועמדים מתבקשים לפנות בכתב-יד למחלקת כח אדם ת.ד. 21 אשקלון, תוך פירוט קורות חיים ונסיון בעבודה.

רק מועמדים מתאימים יענו.

למוסד בנקאי

דרוש

פקיד בכיר

עבור סניף גדול בחיפה

הכשרות:

- * השכלה אקדמית או מקבילה
- * נסיון בנקאי עדיף
- * ידיעת שפה זרה אחת לפחות (רצוי אנגלית)

תנאים טובים למועמד המתאים

נא לפנות בכתב, תוך ציון קורות חיים לת.ד. 1693 ת"א, למס' 12797

מ.ל.מ. חל"יצחק

מפעל למוצרים טרומיים

דרוש

רנז ומפעיל קבלני משנה

באתרי בניה

על המועמד להיות בעל ידע טכני ורצוי בבניה טרומית וכושר ארגוני רב. זכות קדימה למועמד מאזור נתניה. נא לפנות בכתב יד למחלקת כח אדם לפי הכתובת הנ"ל.

לחברת בניה ארצית

דרושים

1. מנהל חשבונות עצמאי
2. עוזר למנהל חשבונות

נא לפנות בכתב לת.ד. 21288 תל-אביב בצירוף נסיון קודם.

אחודים יזרעלי

מנהל חשבונות

דרושים טכנים ועוזרי טכנים

לעבודה ממושכת באזור ת"א

לפנות בטלפונים: 257264, 7287

דרוש/ה

מנהל/ת כח אדם

לחברה כ-1300 עובדים ב-5 מפעלים ו-4 אנפי מטה

על מנהל כח אדם יהיה ליוזם ולתכנן מדיניות כח אדם בחברה, לתאם ולפקח על ביצוע המדיניות במפעלים ובאנפי המטה.

לקיים את המגעים בנושאי כח אדם עם גורמי חוץ.

ליוזם ולארגן תכניות קודם, הדרכה, שרותי רווחה, ארועים וסעד.

מועמדים בעלי נסיון יפנו בכתב, למזכיר החברה ת.ד. 435 דימונה

— סודיות מובטחת —

חברת מוספטים בנגב (1988) בע"מ

לנופעל באזור חיפה

דרושה

מזכירה למחלקת המסחר

כישורים:

- * שליטה בשפות עברית ואנגלית (כולל הדפסות בשתי השפות).
- * בעלת נסיון קודם בעבודה.
- * רצויה שפת אם אנגלית.

העונות לדרושות הנ"ל תפנה בכתב לת.ד. 30 טירת הירמל, או בטלפון מספר 04-539202-34

מועצה אזורית גזר

זאר נגו - טל' 7-03-956556

מכרז 77/4/8

מבקשים בזאת מועמדים למשרות הבאות:

- א. עובדים סוציאליים
- ב. עובדים קהילתיים

הכשרות הדרושים: עובד סוציאלי בוגר בית ספר אוניברסיטאי מוכר, או בוגר, ממכון להכשרת עובדים סוציאליים.

אם לא ימצא מועמד מתאים, יועדף בוגר אוניברסיטה במגמת החברה, או בעל השכלה של 12 שנות לימוד ובתנאי שיתחייב ללימוד בקורס הסבה אוניברסיטאי, או קורס הכשרה לקבלת כשרות לעבודה סוציאלית.

תנאים נוספים: רצוי שיהיו בעלי רכב (שתיהו השתתפות רצינית של המועמד). המועמדים יפנו למועצה לכוון הבקשות. משה דוקטורי - ראש המועצה

אלקו בע"מ

חרושת אלקטרו-מכנית ישראלית ורח"ג

נלקבנית

בעלת נסיון של שנתיים לפחות, רצוי בדיסקטים, לעבודה במשמרת אחת.

לקביעת ראיון, נא לפנות טלפוניית: 03-727131, למחלקת המנגנון.

אוניברסיטת חיפה

התנועה הקבוצית, "אוניסים"

דרוש

פנסיונר לעבודה בפיתוח הח' (חצי משרה)

המשרה כוללת עבודה בשבתות

דבר פרטים נא לפנות למנהל כח אדם טל. 8-04/931142

לחברה קבלנית

דרושה מפעילה למכונת הנהלת חשבונות אוליב'ט

{אודיט 502}

עם ידע בסיסי בהנהלת חשבונות למשרה שלמה

לפנות בטלפון: 7677

לחיל אויר דרושים:

הנדסאי ייצור טכנאי ייצור

לעבודה מעניינת במרכז הארץ

המועמדים יפנו בכתב לר.צ. 2348/ה או טלפוניית למספרים 693800, 03-234735

נושב פארן בערבה

קולט משפחות

בלי או עם ילדים עד כיתה א' וכן משפחות בעלי מקצוע:

1. עובד מוסך
2. מנהל/ת חשבונות
3. עובדי צרכניה
4. נהג אוטובוס

לפנות לועדת קליטה, מושב פארן, ד.ג. ערבה

בית הספר ההקדמי מקוה-ישראל

דרושים

- * אחראי/ת משמרת לחצר האוכל
- * שרת לביית הספר

נא לפנות בשעות העבודה למזכירות המוסד

למפעל מזון גדול בתל-אביב

דרוש

מנהל חשבונות סוג ג'

הכשרות הדרושים: 3 שנות נסיון

דבר פרטים נא לפנות בכתב עם ציון נסיון קודם לת"ד 2136 תל-אביב.

**LETARTÓZTATTAK
EGY
PIROMÁNIÁS FIÚT**

A haifai rendőrség tegnap letartóztatta egy 16 éves arab fiút, akit azzal gyanúsítanak, hogy többször gyújtogatást követett el a Keren Kájjemeth erdőiben. Ezen kívül — a gyanus szerint — felgyújtott egy villanypóznát is lakóhelyén. A nyomozók véleménye szerint a fiú piromániában szenved s nem terrorszervezetek szolgálatában hajtott végre a gyújtogatásokat.

A biztonsági hatóságok az utóbbi hetekben széleskörű nyomozást folytattak az erdő-gyújtogatások ügyében, mert azt gyanították, hogy szabotázscelemek áll a tüzek mögött.

MEDRANO

**A CIRKUSZ
CHEDERÁN**

Október 29-től, a Városháza mellett, a központi „Eged” autóbussz-állomással szemben.

Naponta 2 előadás

Szombat kimenetek 6.15 és 8.45-kor

Hétköznap: d.u. 4-kor és este 7.45-kor

Jegyelővétel Chederán

a „Növé-Chén” főúgynevelőnél, Rothschild 36, telefon: 063-25367.

Kedvezményes jegyek üzemi bizottságoknak, szervezeteknek és intézményeknek.

Natanja és környéke lakosainak:

Jegyelővétel magányosoknak és kedvezményes jegyek üzemi bizottságoknak és intézményeknek a „Gál” jegyirodában, Rech. Sár Hágáj 7 — telefon 053-25220.

Jövünk!

Gáliban lakók!

A cirkusz csak 3 napig lesz a Gáliban, nov. 5-től nov. 7-ig bezárólag. A cirkusz sátrát

ÁJELET HASÁGHAR

kibucban állítják fel. Szombat kimenetek két előadás: 6.45-kor és 8.45-kor. Vasárnap és hétfőn 2 előadás: d.u. 4-kor és este 7.45-kor.

**A CIRKUSZ
HAIFÁN**

Haifa és egész környéke lakosainak

Mindössze két héten át! November 9-től nov. 26-ig (bezárólag)

A Sderot Hámegínimom, az új „Cim”-épülettel szemben. Naponta 2 előadás: szombat kimenetek 6 és 9 órák, hétköznap 4.30 és este 8-kor. Pénteken csak egy előadás: d.u. 3 órák.

Jegyelővétel a Nova-Berger főeljárásitónál, Herzl 32-34, tel. 665272 (reggel 9-ig: tel. 245320), valamint a város többi jegyirodájában. Naharián a „Séruté Dávid” jegyirodában.

Kedvezményes jegyek intézményeknek, szervezeteknek és üzemi bizottságoknak csakis a Nova-Berger jegyirodában, telefon 665272.

Az amerikai zsidóság vezetői Vancenak:

» FOLYTATJUK KÜZDELMÜNKET A CARTER-KORMÁNYZAT POLITIKÁJA ELLEN «

A küldöttség hitet tett Izrael támogatása mellett — „A Carter-rezsim politikája Izrael létét veszélyezteti” — Vance: „Nincs szándékunkban csökkenteni Izrael katonai és gazdasági támogatását”

„Az amerikai zsidóság nagyon elégedetlen Carter elnök közelkeleti politikájával és szándékában van tovább küzdeni a kormányzat ellen, amennyiben az továbbra is kizárt jelen politikája mellett, amely kihangsúlyozza palesztinai állam létesítésének szükségességét és be akarja vonni a PFSZ-t béketárgyalásokba” — mondotta az amerikai zsidóság vezetőinek 70 tagú küldöttsége a Cyrus Vance amerikai külügyminiszterrel szerdán este folytatott 90 perces találkozó során.

A beszélgetést „udvariasnak, de nagyon feszültnek” minősítették. A zsidó küldöttség azt hangoztatta, hogy olyan mértékű eltolódás történt az amerikai politikában az arab álláspont felé, hogy az Izrael létét veszélyezteti.

A zsidó vezetők rámutattak arra, hogy minden alkalommal, amikor kiderül, hogy az amerikai álláspont az arabokhoz közeledik, az amerikai kormányzat megnyugtató hangot nyilatkozik, de ki Izrael számára, — ezek azonban rövidesen feledésbe merülnek, míg az álláspont változatlan marad. A delegáció az amerikai-szovjet közös nyilatkozatot hozta fel például, melynek nyomában az amerikai kormányzat igyekezett lecsillapítani a zsidók felháborodását, — a közös nyilatkozat azo. ban továbbra is érvényben marad.

Vance külügyminiszter azt mondta, hogy célja megmagyarázni az amerikai politika helyességét, hozzáfűzte, hogy az Egyesült Államoknak nincs szándékában semmiféle gazdasági, vagy biztonsági jellegű nyomást gyakorolni Izraelre. „Többször megtörtént, hogy az Egyesült Államok nyomást gyakorolt az arabokra, de nem Izraelre” — mondotta Vance, anélkül azonban, hogy részletezte volna, mire gondol.

Az amerikai külügyminiszter biztosította a delegációt, hogy a következő költségvetési évben az Izraelnek nyújtandó katonai és gazdasági segély nem lesz kevesebb, mint most.

Az amerikai külügyminiszter rámutatott arra, hogy az Egyesült Államoknak nincs szándékában megváltoztatni politikáját; a genfi konferencia elkerülhetetlenül szükséges és Washington továbbra is ebben az irányban tevékenykedik. Hozzáfűzte, nem hiszi, hogy a PFSZ részvétele Genfben elengedhetetlen feltétele a konferecia megnyitásának, azonban palesztinaiak részvétele mindenképp szükséges.

Vance kiemelte, hogy az izraeli arab konfliktus fontossági sorrendben az első helyen áll az amerikai külpolitikában. Vance a továbbiakban azt mondta, hogy még nem oldódott meg a palesztinaiak részvétele a genfi konferencián, a PFSZ még nem hajlandó elfogadni a B. T. 242. számú határozatát, azonban az amerikai külügyminiszter hangjából az csendül ki, hogy az amerikai kormányzat érdekelve van abban, hogy a PFSZ-t képviselő bizonyos személyiségek helyet kapjanak a konferecián.

Schindler rabbi, az amerikai zsidó szervezetek elnöki bizottságának elnöke, a beszélgetés során tiltakozott azon amerikai elgondolás ellen, hogy amerikai és szovjet egységek kapjanak helyet a közelkeleti „békéhadsergekben”. Vance erre azt válaszolta, nincs kizárva, hogy az izraeliek hozzájárulnak ehhez. Schindler rabbi erre azt mondta, hogy akkor nézeteltérésre kerülne a sor közte és Izrael között, mert „én, mint amerikai, nem vagyok hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy szovjet katonai egységek kerüljenek a Közelkeletre”.

A találkozó után a résztvevők azt mondták, hogy a nézeteltérések továbbra is fennmaradtak és az amerikai zsidóság továbbra sem fogadja el a Carter-kormányzat közelkeleti politikáját.

**KÉZIGRÁNÁTOT DOBTAK
EGY ROS-HÁAJINI KÁVÉHÁZBA**

Alvilági leszámolás? — 8 ember megsebesült

A tegnapi virradó éjjel 11 óra körül ismeretlen tettesek kézi gránátot dobtak a Ros-Háajinban lévő Hácemed kávéháza: a robbanás következtében nyolc ember megsebesült, közöttük három súlyosan. Valamennyi sebesültet a petach-tikvai Beilinson kórházba szállították, ahol még az éjszakai órákban műtétet hajtottak rajtuk végre. A kávéház berendezése súlyosan megrongálódott.

A rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított, amelynek során letartóztattak tíz gyanúsítottat. Feltételezik, hogy a támadás mögött alvilági leszámolás áll.

A kávéház két helyi fiatalember, a 28 éves Mose Suker és a 24 éves Simon Cáfách tulajdonosa. A vendégek legnagyobb része a támadás pillanatában a kávéház előtt, a járdán ült. Azok, akik nem sebesültek meg, rémülten menekültek el a helyszínről.

A három súlyos sebesült közül az egyik Simon Cáfách, a helyi egyik tulajdonosa, a másik Szálem Isza 28 éves kfar-ká-szemi lakos, a harmadik pedig Dáni Amár 20 éves helyi lakos. Öt sebesültet elsősegélynyújtás után hazaeveztek.

A petach-tikvai rendőrség parancsnoka közölte, hogy további letartóztatások várhatók.

A POLGÁR ÉRTELMÉNEK LEBECSÜLÉSE

(Folytatás a 3. oldalról)
leg, az alighanem úgy véli, hogy ma Izraelben csak a koalíciós pártok léte jogos, mert csak így teremthető meg olyan rendszer, amely nem ismer kiszivárogtatást, sem Kneszet-vitákat, s amely már nem esik messze a diktatúrától.

Most elsősorban merészel kormányon lévő politikai mozgalom vezetője nyilvánosan és örvendezve szólni arról az óhajról, hogy az ellenzék széthullását lássa.

A Likud, annak előtte pedig a Chéru 29 éven keresztül volt ellenzékben. Azokban az években az ellenzék akkor is tovább küzdött, amikor tettei, fellépései és kifejezései nem tetszettek a kormánypártoknak; mégsem merete az akkori koalíciós pártok egyik felelős vezetője sem úgy kifejezni magát, ahogyan ezt most Weizman tette az említett gyűlésen. Minden szabad, demokratikus kormányzat gondoskodni köteles arról, hogy az országban ellenzék működhesen, mert hiszen csak az oppozíció léte akadályozhatja meg diktatórikus kormányzat létrejöttét. A szabad demokrácia történelme során még sosem hallottuk azt, hogy a kormány párt valamelyik vezetője az ellenzék széthullásának a reményét fejezte ki, sosem hallottunk ilyesmit amerikai demokrátiás vezetők szájából, sem az angliai

Labour valamelyik fejtől, nem szólott így soha a német szociáldemokrata párt egyetlen vezetője sem, ilyesmi nem hangzott el sem a holland, sem a belga, svéd, norvég, vagy más demokratikus állam parlamentjében.

Ezzel szemben, ezt hangoztatta most az izraeli kormány tagja. Amikor Begin kormányfő lett, rámutatott annak szükségességére, hogy az ellenzék vezérével előzőlegességet kell tanusítani, még azt is megígérte, hogy havonként fog vele találkozni, s meg fogja vele beszélni az állam létfenntartású kérdéseit.

Noha ebben az ígérethben leértékelés állott be, a megbeszéltek találkozóik nemigen jöttek létre, ez a tény sem csökkenti a miniszterelnöknek az ellenzék szerepére vonatkozó kijelentései értékét, mert hiszen a kormányfő bizonyára jól tudja, hogy a Weizman-féle kijelentés nemcsak igen nyomoruságos dolog, hanem valóságos szerencsétlenség, s mert maga is ott volt azon a gyűlésen és hallhatta a kijelentést, meg kell találnia annak az utját-módját, hogy elozzassa a Weizman szavait követő súlyos benvomást, mert a kormányban nem szabad lebecsülnie az izraeli polgár értelmét: a polgár a demokratikus, szabad kormányzatban látja az élet alapját s Izrael fennállásának zálogát.

ADY-EMLEKEST TEL-AVIVBAN

A Magyar Zsidók Világszövetségének izraeli központja, a Hitáhdut Oléj Hungáriával és a Bné Herzlel karöltve, Ady Endre emlékestet rendez, — a költő születésének 100. évfordulója: alkalmából.

Az emlékestet 1977 október 31-én, hétfő este 8 órák tartják: a HOH tel-avivi Hájárkon-utca 61 szám alatti nagytermében. Az ünnepi műsor keretében — Krammer Frida megnyitóját — Ittmár Keszt-Jáoz héber költő és író „Ady Endre a héber irodalomban”, Rappaport Ottó pedig „Kortársunk Ady” címmel tartanak előadást. Wohl Katalin színésznő és előadóművész Ady-verseket szaval. Az emlékestet iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Felejtethetlen drágánk

GZEISLER ANDOR-AVRAHÁM 571
Gagybátor — Mosáv Sáfir
AZKARÁJÁT ÉS SIRKÓAVATÁSÁT
november 1-én, kedden d.u. 2 órák tartjuk a sáfiri temetőben.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen drága férjem, apánk, nagyapánk, sógorunk

DAVIDOVITS JOSZÉF 771

Berezova — Ejn-Ájátá — Kirját-Motzkín
slosimján
AZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST
tartunk 1977 október 31-én, hétfőn délután, a cursálomi temetőben. Külön autóbussz indul Ejn-Ájáról, majd továbbindul Kirját Motzkínból, a háztól (rech. Vered 1) d.u. 2 órák.
Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szóban vagy írásban enyhíteni igyekeztek mély fájdalomunkat
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Megboldogult édesapám

JAKOBOVITS JENŐ 771

Marosvásárhely — Dimona — Mágdíél
elhunytának slosimja letelével
AZKARÁT
tartunk 1977 november 3-án, csütörtök d.u. 16 órák, a choloni temetőben.
Találkozás az új bejáratnál.
A CSALÁD

**A WEISZ CSALÁDNAK
A FELESÉG ÉS EDESANYA**

BÖZSI 571
ELHUNYTA FELETTI GYÁSZÁBAN
A LEGŐSZINTÉBB RÉSZVÉTEINKET
ÉS EGYÜTTÉRZÉSÜNKET
FEJEZZÜK KI
A DICKER CSALÁD
Tochelet

Drága férjem, apukánk, nagyapánk

SAJOVITS JOSZÉF 571

ELSŐÉVES AZKARÁJÁT
1977 október 31-én, hétfőn d.u. 3 órák tartjuk a chederai temetőben.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen férjem, apám, testvérem

HEINRICH MENÁCHEM 571

Rison-Lecion
MÁSODIK ÉVES AZKARÁJÁT
november 2-án, szerdán d.u. 3 órák tartjuk a rison-lecioni Gordon temetőben.
Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen drágánk

TREBITS ÁRIE (ÁRI) 571

Nagyvárad — Petách-Tikva — Tel-Aviv
3-IK ÉVES AZKARÁJÁT
1977 október 30-án, vasárnap d. u. 3 órák tartjuk a kirját-sauli temetőben.
Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD és mindazok, akik szerették

Megboldogult drága férjem, testvérünk

**MOLNÁR PÁL 571 színművész
SIRKÓAVATÁSÁT**

okt. 30-án, vasárnap d.u. fél 4-kor tartjuk a choloni temetőben. Találkozás az új bejáratnál.
FELESÉGE: MOLNAR PÁLNÉ.
TESTVÉRE: MÜLLER JOSZEF

Felejtethetlen drága férjem

MÓZES JENŐ 571

Szinérváralja — Jeruchám
ELSŐÉVES AZKARÁJÁT ÉS SIRKÓAVATÁSÁT
november 1-én, kedden d.u. 3 órák tartjuk a jeruchámi új temetőben.
Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

**ÜDÜLÉS
ÉS EGÉSZSÉG
ÁRÁDON**

„Koré Hámidbár” motel
Ben-Jári 13,
telefon: 057 - 97364.

Szobák egy s két személynek és családoknak, konyhafülkével, saját fürdőszobával. Udvarias kiszolgálás. ★ Polgári árak.

ÁTMENETI DIVAT

különleges árusítás nagy méretekben (54 számig)
OFNÁT MAUZNER legyártott feleslegéből, MEGLEPŐ ÁRAKON
A nagy kereslet miatt az árusítás
1977. 10. 30-ig folytatódik
Tel-Aviv, Herzl u. 66
1. emelet
TELEFON: 82 21 73

Társas vagy egyéni utazások ROMANIÁBA és a világ minden részébe a legjobb feltételekkel

ANAT-tal (Fenichel Anci)
„ROSENTOURS LTD.”-nél
Rechov Herzl 8, Tel Aviv
Tel. 51211 — 57444

ÚJ KELET napilap

L.A.V.
Rechov Hárákevei 52.
Tel. 30011.
Fősz-rkesztő:
S. HIMMELFARB
Felelős szerkesztő:
CHON
Kiadó: Mábá b'ám